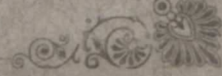
Hind 20 kop.

Tallinna Eestlaste Adressi-Kalender 1902 aasta peale

Tallinnas.

Trükitud H. Mathiesen'i kirjadega.

G. Pihlaka, K. Busch'i, T. Kõll'i, J. Ploompuu, K. Rubin'i J. Oskar'i, M. Kuusik'u ja Wahtriku raamatukauplustest saada.

Kaupmeestele ja jällemüüjatele kõrged protsendid.

Ch. Pickarewitsch'i

Mütsi-, kübara-, pesu- ja pudukauba

Laager

Wiru wärawas, uue läbikäigu juures Tönniuse majas, nr. 387,

— Tallinnas. —

Soowitab oma auustatud kauba tarwitajatele suures wäljawalikus wabriku hindadega

suwe mütsisi	talwe mütsisi
kalewist, trikoost ja teistest riideseltsidest.	karakulist, kottikust, plüsist ja baranhenist,

naesterahwa **mütsid** ja **muhwid** nahast ja baranhenist, niisama ka omas töötuas hoolsaste walmistud kõiksugu meesterahwa **pesu**, kõik pesu saab hoolega meistritest järele waadatud et töö hea on.

Peale selle kõiksugu **pudukaupa** suures wäljawalikus,

maniskid, kraed, manshetid,	shlipsud, siidi ja poolsiidi kaelarätikud,	trakfid, manishkid ja mansheti nööbid.

Willane ihu pesu. Naht kindad.

Wene-Amerika seltsi Gummi galoshid.

j. n. e., j. n. e., j. n. e.

Palume oma auustatud wanu tuttawaid waatama tulla.

Suurel mõõdul walmistamise poolest üliodawad hinnad.

D. Berkowitsch

Wene- ja palgi turu wahe nurgal, Korinth'i m.
№. 461, Tallinnas, №. 461.
(asutatud 1873 aastal.)

Soowitab kaupmeestele omast uueste sisse seatud kauba laagrist, oma töötuast ja Peterburgi wabrikust

Suwe mütsisid: kastorist kalewist, siidist ja teistest riide seltsidest.
Talwe mütsisid: karakulist, kottikust, plüshist baranhenist, ja känguri nahast.

Naisterahwa mütsid ja muhwid,

nahast, karakulist ja baranhenist.

Niisamuti on alati laagri peal: Riia, Lemsalu, Lootzi, Warschawi ja Bjelostoki wabriku **kübaraid:** kastorist, wildist ja õlest kõige uuema moodi järele,

Peale selle suur wäljawalik

Meesterahwa walmistehtud riideid:

nii kui suwe- ja talwe-**palitud, ülikonnad, pinsakid, westid, püksid,** nii meeste kui ka lastele.

— suur tagawara walmis tehtud pesu, —

nii kui: alumised ja pealmised **särgid,** mis siidiga on wälja õmmeldud. **Aluspüksa** kõiksugu seltsi riidest 40 kop. peale, **plunsasid,** multonist, kretonaist ja rootsiriidest, **töö püksa,** kõiksugu seltsi sui ja talwe ajaks ja wõimalikult odawa hindadega.

Suur wäljawalik pudukauba jäoskonnast:

manishkid, kraed, manshetid, lipsud, siidi ja poolsiidi **kaelarätikud, traksid** manishki- ja mansheti **nööbid;** willane **ihupesu nahk kindad** ja **wihmawarjud.**

Wihma kuued, gummist wiksatiinist ja kollased õli kuued,

tekid watiga ja ilma, **aluslinad, padja püürid, käterättikud tuisukottid** (bashlikud) **sokkid, kaela shallid,** naisterahwa **pearättikud, nina rättikud, krae nahad,** ja **brünell saapad, meesterahwa kamasshid** j. n. e. j. n. e.

Wene-Amerika seltsi gummi galoschid.

Et meie kõik omad kaubad kõige suurema wabrikutest tellime sellepärast müüme kõik odawama hindadega.

— Kaupmeestele ja jällemüüjatele kõrged protsendid. —

Auupaklikult **D. Berkowitsch.**

Markel M. Makarow

Aurusae ja hööweldamise wärk.

Auru-jahwatamise ja waltsi-weski,

Tallinnas, Narwa maanteel nr. 14.

Alati suur kogu

puid ja igasugu ehitamise materjali.

H-sarnatsed patentteeritud hobuse raua haagid (kruuwid)

milledega kõige parem ja kasulikum **hobusid rautada** on; nad on terawad ja ei tee kapjadele häda. Need H märgiga hobuse rauad peawad ühe terwe talwe wastu ja saawad aga üksnes iga 4—5 nädala järele ära wõetud, et kapjasi lõigata; kulunud H märgiga raua haagid saawad lahti kruuwitud ja uued asemele kruuwitud, ilma et rauda alt tarwis on ära wõtta.

Rukki jahu,

rukki püüli,

sepiku jahu,

odra jahu,

looma jahu.

Wilja saab ülesse ostetud.

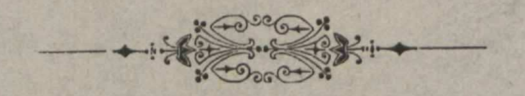
Eestlaste Tallinna

Adress-Kalender

1902

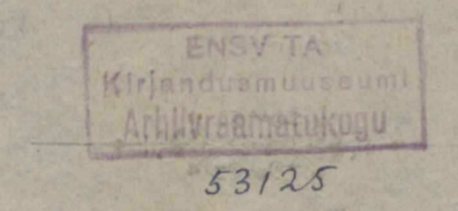
aasta peale.

Sell aastal on 365 päewa.

Tallinnas
Trükitud H. Mathiesen'i kirjadega.

Дозволено цензурою. — Юрьевъ, 13-го Іюля 1901 года.

Печатня Г. Матизена, Ревель, Никольская № 23.

Kiriku- ja kroonu pühad,

millal Weneriigi koolid ja kohtud kinni on.

1. Januaril	Nääri päew.
6. „	Kolme kuninga päew.
2. Webruaril	Küünla päew.
17—23 „	Wõinädal.
6. Märtsil	Palwe päew.
25. „	Paastu Maarja päew.
7. Aprillil	Palmipuude püha.
11. „	Suur Neljapäew.
12. „	Suur Reede.
14—20 Aprillil	Lihawõtte pühade nädal.
23. Aprillil	Keiserl. Majesteeti Keisri Proua nimepäew.
6. Mail	Keisri Härra sündimise päew.
9. „	Nigula päew.
23. „	Taewaminemise ehk Suur † päew.
14. „	Keisri Härra kroonimise püha.
25. „	K. Maj. Proua sündimise püha.
2—4 Juunil	Nelipühid.
24. Juunil	Jaani päew.
29. „	Peetri-Pauli päew.
2. Juulil	Heina Maarja päew.
22. „	K. Maj. Keisri Ema nimepäew.
6. Augustil	Kristuse äraseletamise päew.
15. „	Rukki Maarja päew.
29. „	Joannese surma päew.
30. „	Aleksander Newski päew.
8. Septembril	Maarja sündimise päew.
14. „	† ülendamise päew.
26. „	Joannese õpetamise päew.
29. „	Lõikuse püha ja Mihkli päew.
1. Oktobril	Maarja kaitsmise päew.
17. „	Keiserliku perekonna surmast peasemise päew.
20. „	Lutheruse usu üleswõtmise püha
21. „	Keisri Härra Aleksander III. surma päew ja Keiser Nikolai II. wal. hak. päew.
22. „	Kaasani Maarja päew.
10. Nowembril	Mardi päew.
14. „	K. Maj. Keisri Ema sündimise päew.
21. „	Maarja ohwerdamise päew.
22. „	K. K. Troonip. sünd. ja nime päew.
24. „	Surnute mälestuse püha.
6. Detsembril	Nigula p. Keisri Härra nime päew.
25—27 „	Jõulu pühad.

Märkide ja lühendatud sõnade seletus.

noor kuu. — esimene weerand

täis kuu. — wiimne weerand

P.=püha. p.=päew ja pärast. h.=hommiku. e. l.=enne lõunat, p. l.=pärast lõunat, õ. ehk õh.=õhtul, *=mälestuse päew, mill Kreeka Õigeusu kirikus Jumalateenistust peetakse, **=kiriku ja kroonu püha, k.=kell, t.=tund, m.=minut.

Aasta ajad.

Kewade algab 8. Märtsil kell 9 e. l.
Sui algab 9. Juunil k. 5 e. l.
Sügise algab 10. Septembril k. 8 p. l.
Talw algab 9. Detsembril k. 3 e. l.

Warjutused.

1902. aastal on 3 päikese- ja 2 kuuwarjutust, milledest wiimane päikese- ja mõlemad kuuwarjutused siin jäokaupa näha on. 1. Osaline päikesewarjutus on 26. Märtsil. Pole Europas näha. 2. Täielik kuuwarjutus on 9. Aprillil. Kuu tõuseb päikese loojamineku ajal täiesti warjutatult; täielik pimedus lõpeb kell 9,35 minutit õhtul. 3. Osaline päikesewarjutus on 25. Aprillil. Pole Europas näha. 4. Täielik kuuwarjutus on 4. Oktobril. Warjutus algab kell 6,17 min. hom., muudab aga alles pärast päikese tõusu ja kuu loojamineku täieliseks. 5. Osaline päikesewarjutus on 18. Oktobril. Warjutus, mis suur ei ole, algab päikesetõusuga ja lõpeb kell 10 hom.

Ajaarwamised.

	Aastat.
Maailma loomisest arwatakse	5852
Jesuse Kristuse sündimisest	1902
" " surmast ja ülestõusmisest	1869
Weneriigi asutusest	1040
Ristiusu Wenemaale toomisest	914
Jurjewi (Tartu) linna ehitamisest	872
Saksladte Liiwimaale tulemisest	742
Ristiusu Liiwimaale toomisest	711
Riialinna ehitamisest	701
Tallinna linna ehitamisest endise „Lindanisa" asemele Daani kuninga Woldemar II. ajast	683
Tallinna Toompea kiriku ehitamisest	662
Tallinnas hakkab Lübeki õigus maksma	654
Tallinna St. Michaili nonne kloostri asutamisest	653
" St. Katarina munga kloostri asutamisest	638
" St. Olai (Olewiste) kiriku asutamisest	635
Tallinn astub prii linnade Hansa" ühendusesse	617
Tallinna Niguliste kiriku ehitamisest	586
" Toompea kooli asutamisest	583
" Kanutigilde asutamisest	576
" ümberpiiramisest Eestlaste läbi „Tasuja" ajal	559
Ritterite-Ordu walitsemisest Eestimaal	551—341
Pirita kloostri ehitamisest	495
Paawst annab luba esimest kiriku kooli asutada	478
Trüki kunsti leidmisest	478

	Aastat.
Nowgorodi Komptori langemisest ja Wenelaste Tallinna kallale kippumisest	468
Lutheruse usu üleswõtmisest	385
Johann Üksküla pea raiumisest Tallinnas	371
Esimese Eestikeele raamatu trükkimisest	349
Rootsi walitsuse ajast	336—192
Pirita kloostri ärahäwitamisest	325
Tallinna Olewiste kiriku põlemisest	277
„ kloostri Gymnasiumi (Nikolai I.) asutusest	271
Suurest katkust	245
Toompea põlemisest	218
Suurest näljahädast Eesti- ja Liiwimaal	207
Peterburi linna asutamisest	199
Teisest katkust	192
Meie maa Weneriigi walitsuse alla saamisest	192
Senati kohtu asutamisest	191
Jurjewi (Tartu) ülikooli asutamisest	100
Nougete panemise hakatusest	99
Frantslaste Wenemaale tulemisest	90
Priiuse kuulutamisest Eestimaal	85
Priiuse kuulutamisest Liiwimaal	83
Esimese Eestikeelse ajalehe wäljaandmisest	81
Priiuse kuulutamisest Wenemaal	41
Ihunuhtluse ärakeelamisest	39
Meie kalli Keisri Härra Nikolai II. sündimisest	34
Üleüldise wäeteenistuse seadmisest	28
Uue maakohtude korral pidamisest	13
Uue paremate kohtude seadmisest Eesti-, Liiwi- ja Kuuramaal	12
Meie kalli Keisri Härra Nikolai II. walitsuse hakatusest	8
„ „ „ „ „ kroonimisest	6
Wiimsest hinge kirjutamisest	2

Wenemaa keisrid, kes Romanowi sugust Wenemaad on walitsenud.

Mihail Weodorowitsh, wal. 24. Webr. 1613.—12. Jul. 1645.
Aleksei Mihailowitsh, wal. 12. Jul. 1645.—28. Jan. 1676.
Feodor Aleksejewitsh, wal. 28. Jan. 1676.—27. Apr. 1682.
Iwan V. Aleksejewitsh*), wal. 27. Apr. 1682.—29. Jan. 1696.
Peter I. Aleksejewitsh Suur, wal. 4. Apr. 1682.—28. Jan. 1725.
Katarina I. Aleksejewna, wal. 28. Jan. 1725.—6. Maini 1727.
Peter II. Aleksejewitsh, wal. 6. Maist 1727.—17. Jan. 1730.
Anna Joanowna, wal. 4. Webr. 1730.—17. Oktob. 1740.
Iwan VI. Antonowitsh, wal. 17. Okt. 1740.—24. Now. 1741.
Elisabeth Petrowna, wal. 24. Now. 1741.—25. Dets 1761.
Peter III. Weodorowitsh, wal. 25. Dets. 1761.—28. Jan. 1762.
Katarina II. Aleksejewna Suur, wal. 28. Jun. 1762.—6. Now. 1796.
Paul I. Petrowitsh, wal. 6. Now. 1796.—12. Märt 1801.
Aleksander I. Pawlowitsh, wal. 12. Märt. 1801.—19. Now. 1825.
Nikolai I. Pawlowitsh, wal. 14. Dets. 1825.—18. Webr. 1855.
Aleksander II. Nikolajewitsh, Wabastaja, wal. 18. Web. 1855.—1. Märt. 1881.
Aleksander III. Aleksandrowitsh, wal. 1. Märt. 1881.—20. Oktob. 1894.
Nikolai II. Aleksandrowitsh, wal. 21. Oktob. 1894. aastast saadik.

---

*) Iwan ja Peeter Aleksejewitsh walitsesiwad seltsis, nende alaeal walitses nende asemel Tsaritsa Sohwia Aleksejewna riiki 33. Maist 1682.—1. Sept. 1689

31. Nääri-kuu. 31.

I. Januar. I.

1. nädal. Luk. 2, 21. Kristuse ümberlõikamisest.			
**1	Teisip.	Nääri päew.	14
2	Kesk.	Abel ja Set	15
3	Neljap.	Enok	16
4	Reede	Metusala ☽ 8,38 e. l.	17
5	Laup.	Simon	18
2. näd. Matt. 2, 13—21. Joosepi põgen. Egipt. maale.			
**6	Pühap.	3. Kuninga p.	19
7	Esmasp.	Wera	20
8	Teisip.	Erart	21
9	Kesk.	Rein	22
10	Neljap.	Kaawli p.	23
11	Reede.	Ewraim 🌕 2,6 e. l.	24
12	Laup.	Kaspar	25
3. nädal. Luk. 2, 41—52. 12 aastane Jesus templis.			
13	Pühap.	1. P. p. 3. K. p.	26
14	Esmas.	Hilarius	27
15	Teisip.	Robert	28
16	Kesk.	Tedu	29
17	Neljap.	Tõnise päew	30
18	Reede	Aksel ☾ 3,9 p. l.	31
19	Laup.	Saara **Webruar**	1
4. nädal. Joan. 2, 1—11. Pulmad Kaana linnas.			
20	Pühap.	2. P. p. 3. K. p.	2
21	Esmasp.	Elwira	3
22	Teisip.	Wintsen	4
23	Kesk.	Lotta	5
24	Neljap.	Timoteus	6
25	Reede	Kaawli ümberp. p.	7
26	Laup.	Polykarpus 🌑 3,22 p. l.	8
5. nädal. Matt. 8, 1—13. Pidalitõbisest.			
27	Pühap.	3. P. p. 3. K. p.	9
28	Esmasp.	Karl	10
29	Teisip.	J. Krysostomus	11
30	Kesk.	Samuel	12
31	Neljap.	Hans Ludowika	13

1. k. p. tõuseb päike k. 8,52 m., läheb looja k. 3,56 m.
11. „ „ „ „ „ 8,37 „ „ „ „ 4,07 „
21. „ „ „ „ „ 8,17 „ „ „ „ 4,18 „

Laada päewad:

(Langeb laada päew laupäewa ehk pühapäewa peale, siis saab laat järgmisel esmaspäewal ära peetud.)

7. Jurjewis 3 näd.; Wõrus 3 p.; Orgital 2 p.; Riias 3 päewa. 10 Haapsalus; Heinastes ja Räsinal 2 p. 11. Jõelehtmes 2 p. 17. Kolowere s 2 p. 20. Raplas 2 p. 25. Wiljandis 3 p. 28. Rakweres 2 p. Pärnus wiimsel kesknädalal ja neljapäewal selle kuu sees.

28. Küünla-kuu. 28.

11. Webruar. 11.

1	Reede	Brigitta	14
*2	Laup.	**Küünla päew** ☽ 4,47 p. l.	15
	6. nädal. Matt. 8, 23—27. Jeesus waigistab merd.		
3	Pühap.	4. P. p. 3. K. p.	16
4	Esmasp.	Blasius	17
5	Teisip.	Agata	18
6	Kesk.	Tora	19
7	Neljap.	Richard	20
8	Reede	Salomon	21
9	Laup.	Apollonius ☺ 3,2 p. l.	22
	7. nädal. Matt. 20, 1—16. Wiina mäest.		
10	Pühap.	5. P. p. 3. K. p.	23
11	Esmasp.	Renata	24
12	Teisip.	Eülalia	25
13	Keskn.	**Wastla päew**	26
14	Neljap.	**Tuhka päew**	27
15	Reede	Waustinus	28
16	Laup.	Juula **Märts**	1
	8. nädal. Luk. 8, 4—15. Külwi mehest.		
17	Pühap.	6. P. p. 3. K. p.	2
18	Esmasp.	Konstantsija	3
19	Teisip.	**Siimon Ap.** ☾ 0,39 p. l.	4
20	Keskn.	Eükarius	5
21	Neljap.	Susanna	6
*22	Reede	**Peetri päew** Wõi	7
*23	Laup.	Miina nädal.	8
	9. nädal. Luk. 18, 31—43. Jeesus räägib omast kannat.		
24	Pühap.	Paastu püha	9
25	Esmasp.	Susanna ● 4,50 e. l.	10
26	Teisip.	Eweline	11
27	Keskn.	Klaudius	12
28	Neljap.	**Madise päew.**	13

1. k. p. tõuseb päike k. 7,51 min., läheb looja k. 5,08 m.
11. „ „ „ „ „ 7,25 „ „ „ „ 5,32 „
21. „ „ „ „ „ 6,58 „ „ „ „ 5,55 „

Laada päewad:

2. Baltiskis 2 p. 3. Wiljandis 8 p; Keblastes 2 p. (esmaspäewal pärast K. p.) 4. Jurjewis 2 p.; Räginamäel, Suures-Lähtrus 2 p.; Wõrus 1 p. 6. Paides 2. p.; Narwas 2 p. 8. Walgas 2 p. 12. Kuresaares 10 p. 15. Wiljandis 2 p.; Riias 8 p.; Nina külas, Alatskiwi wallas. 18. Jõhwis 3 p. 20. Oisus, Türi k. 2 p.; Kiwiloo kõrtsi juures 2 p. 22. Wõrus 8 p. 23. Saaremaal, Orrisaare m. 2 p.; Sutlemas 2 p.; Hageri kiriku juures 2 p. 24. Kulinas 27. Amblas 2 p. 28. Pilguse m. Saaremaal 2 p. Lihulas esmasp. enne Wastla päewa 1 p.

31. Paastu-kuu. 31.

III. Märts. III.

1 Reede.	Albinus	14
2 Laup.	Horatsius	15
10. nädal. Matt. 4, 1—11. Kristust kiusatakse.		
3 Pühap.	1. P. Paastus.	16
4 Esmasp.	Kunigunde ☽ 0,13 e. l.	17
5 Teisip.	Metha	18
**6 Keskn.	**Palwe päew** 1. Kwatember.	19
7 Neljap.	Perpetua	20
8 Reede	Wilemon	21
9 Laup.	Prudentsia	22
11. nädal. Matt. 15, 21—28. Kananea maa naesest.		
10 Pühap.	2. P. Paastus.	23
11 Esmasp.	Mikens ○ 5,21 e. l.	24
12 Teisip.	Gregor	25
13 Keskn.	Roosi	26
14 Neljap.	Ernst	27
15 Reede	Matilde	28
16 Laup.	Sabinus	29
12. näd. Luk. 11, 14—28. Kristus ajab kurja waimu wälja.		
17 Pühap.	3. P. Paastus.	30
18 Esmasp.	Truuta	31
19 Teisip.	Josep ☾ 8,24 e. l. **April**	1
20 Keskn.	Olga	2
21 Neljap.	Pent	3
22 Reede	Rawael	4
23 Laup.	Tiits	5
13. nädal. Joan. 6, 1—15. 5000 meest söödetakse.		
24 Pühap.	4. P. Paastus.	6
*25 Esmasp.	**Paastu Maarja p.**	7
26 Teisip.	Manuel ● 3,50 p. l.	8
27 Keskn.	Kustaw	9
28 Neljap.	Kideon	10
29 Reede	Gotwrid	11
30 Laup.	Kasimir	12
14. nädal. Joan. 8, 46—59. Jeesus kiwidega wisatud.		
31 Pühap.	5. P. Paastus.	13

1. k. p. tõuseb päike k. 6,35 m., läheb looja k. 6,14 m.
11. „ „ „ „ „ 6,10 „ „ „ „ 6,37 „
21. „ „ „ „ „ 5,38 „ „ „ „ 6,59 „

Laada päewad:

1. Kodijärwe Kitsel; Waimastweres, Lihti kõrtsi juures; Polnas, Oudowa kr., Peterburi kub. 3 p. 2. Illukal 2 p. 3. Rannus, Sawi kõrtsu juures 2 p. 4. Kasnal. 5. Kallaste külas, Kõkkaru wallas. 9. Laekweres 2 päewa; Watlas. 10. Wasknarwas 3 p.; Strägowa kiriku juures 3 päewa. Ruhjas, Pikajärwe Kitse kõrtsi j. 12. Woldil; Wäike-Ulilas. 13. Wana-Pranglis; Kärgula Sulbi alewis 1 p. 15. Kellamäe mõisas 2 p; Paides 2 p. 20. Sõrristes; Wana-Antslas; Kloogal. 23. Roosas, Rõuge kih. Walguta mõisas neljapäew. enne Suurt neljap. Raplas paastu-kuu esimisel esmaspäewal 2 p. Keila kiriku juures esmaspäewal pärast 3. püha paastus.

30. Jüri-kuu. 30.

IV April. IV.

1	Esmasp.	Karjalaskmise p.	14
2	Teisip.	Johannes ☽ 7,13 e. l.	15
3	Keskn.	Rudolw	16
4	Neljap.	Paulina	17
5	Reede	Maksimilian	18
6	Laup.	Kölestin	19

15. nädal. Matt. 21, 1—9. Kristus sõidab Jerusalemma.

7	Pühap.	**Palmipuude p.**	20
8	Esmasp.	Aron	21
9	Teisip.	Bogislaus 🌕 8,50 p. l.	22
10	Keskn.	**Künni p.**	23
*11	Neljap.	**Suur Neljapäew**	24
*12	Reede	**Suur Reede**	25
*13	Laup.	Pühade laup.	26

16. nädal. Mark. 16, 1—8. Kristuse ülestõusmisest.

*14	Pühap.	**1. Kr. Ülestõusmise p.**	10. küllwi nädal.	27
**15	Esmasp.	**2. Kr. Ülestõusmise p.**		28
*16	Teisip.	**3. Kr. Ülestõusmise p.**		29
*17	Keskn.	Karisius		30
*18	Neljap.	Leo ☾ 0,48 e. l. **Mai**		1
*19	Reede	Timon		2
*20	Laup.	Jakobina		3

17. nädal. Joann. 20, 19—31. Uskumata Toomas.

21	Pühap.	1. P. p. Kr. Ül. p.	9. küllwi nädal.	4
22	Esmasp.	Adolarius		5
**23	Teisip.	**Keiserina n. p.** ja **Jüri p.**		6
24	Keskn.	Albert		7
25	Neljap.	**Markuse p.** 🌑 0,45 e. l.		8
26	Reede.	Esekias		9
27	Laup.	Teowilos		10

18. nädal. Joann. 10, 12—16. Heast karjatsest.

28	Pühap.	2. P. p. Kr. Ül. p.	8. küll-	11
29	Esmasp.	Teresia		12
30	Teisip.	Erast		13

1. k. p. tõuseb päike k. 5,07 m., läheb looja k. 7,24 m.
11. „ „ „ „ „ 4,40 „ „ „ „ 7,47 „
21. „ „ „ „ „ 4,14 „ „ „ „ 8,10 „

Laada päewad:

1. Wastse-Pranglis, Koorwere kõrtsi juures; Sadukülas. 5. Koeru Preedi Wahul 2 p. 6. Luutsnikus 1 p. 8. Riias 4 p.; Saaremaal Pilguse m. 2 p. 10. Wõrus 2 p.; Watlas 2 p; Wasulas. 11. Saaremaal, Uue-Lõwe m. 3 p. 12. Hellamaa kõrtsi j. Nissi k. 2 p.; Soonistes 2 p. 14. Sadukülas, Pikknurme kõrtsi juures. 15. Krüüdneris. 16. Walgas 2 p.; Kärsal, Ahja wallas 2 p. 17. Nõos 2 p. 18. Nissi kiriku juures. 19. Alamustes; Tõrwas. 20. Ruhjas 2 p.; Otepääs 2 p.; Koosa kõrtsi juures 2 p.; Anijas, Harju-Jaani k. 2 p. 24. Järwakandi m. 2 p.; Kõos 1 p. 24. Häädemeestel 2 p. 25. Partsi mõisas Põlwa k. 26. Tsoorul 28. Missus 1 p.; Reolas; Kuiwajõel, Kose Uue-mõisas 2 p. 29. Kaiawere Pataste kõrtsi juures 2 p. Pärnus kesknädalal ja neljapäewal enne Jüri päewa (23 aprillil). Lihulas nädal peale Lihawõttet. Wiljandis nädal pärast Suurt neljap. Palmsi m. keskn. pärast Lihawõtte pühi 3 päewa.

31. Lehe-kuu. 31.

V. Mai. V.

1	Keskn.	**Wolbri p.**	☽ 3,40 p. l.	wi nädal.	14
2	Neljap.	Sigismund			15
*3	Reede	**† leidmise päew.**			16
4	Laup.	Tiiu			17

19. nädal. Joann. 16, 16—23. Üürikese aja pärast.

5	Pühap.	3 P. p. Kr. Ül. p.		7. külwi nädal.	18
**6	Esmasp.	**Keisri Herra sünd. p.**			19
7	Teisip.	Jette			20
8	Keskn.	Laas			21
*9	Neljap.	**Nigula p.**	🌕 12,46 p. l.		22
10	Reede	Kottard			23
11	Laup.	**Mamertus**			24

20. nädal. Joann. 16, 5—15. Kristuse äraminemisest.

12	Pühap.	4. P. p. Kr. Ül. p.		6. külwi nädal.	25
13	Esmasp.	Walerian			26
**14	Teisip.	**Keisri Herra kr. p.**			27
15	Keskn.	Sohwia			28
16	Neljap.	Peregrinus			29
17	Reede.	Herbert	☾ 2,0 e. l.		30
18	Laup.	Erik			31

21. nädal. Joann. 16, 23—30. Õigest palumisest.

19	Pühap.	5. P p. Kr. Ül. p. **Juuni**		5. külwi nädal.	1
20	Esmasp.	Wilippus			2
21	Teisip.	Justinus			3
22	Keskn.	Esekiel			4
**23	Neljap.	**Taewaminemise p.**			5
24	Reede.	Helena	🌑 8,11 e. l.		6
**25	Laup.	**Keiserina sünd. p.**			7

22. näd. Joann. 14. 26—16, 4. Rõõmustajast Waimust.

26	Pühap.	6. P. p. Kr. Ül. p.		4. külwi nädal.	8
27	Esmasp.	Eduard			9
28	Teisip.	Willem			10
29	Keskn.	Mart			11
30	Neljap.	Wikand			12
31	Reede.	Alide	☽ 1,54 e. l.		13

1. k. p. tõuseb päike k. 3,51 m., läheb looja k. 8,32 m.
11. „ „ „ „ „ 3,32 „ „ „ „ 8,05 „
21. „ „ „ „ „ 3,16 „ „ „ „ 9,01 „

Laada päewad:

1. Kähri Karilatsis 2 p. 5. Sangaste kiriku kõrtsi j. 9. Wõõbsus. Wiljandi Loodis, päew pärast Taewaminemise püha 1 p.

30. Jaani-kuu. 30.

VI. Juuni. VI.

1	Laup.	Nikodemus		3.	14
23. näd. Joan. 14, 23—31. Püha Waimu wäljawalam.					
**2	Pühap.	**1. Nelipühi.**		küllwi nädal.	15
**3	Esmasp.	**2. Nelipüht.**			16
*4	Teisip.	**3. Nelipühi.**			17
5	Keskn.	Poniwatsius **2. Kwatember.**			18
6	Neljap.	Artur			19
7	Reede	Lukretsia			20
8	Laup.	Medardus	○ 4,17 e. l.		21
24. nädal. Joann. 3, 1—15. Jesus ja Nikodemus.					
9	Pühap.	**Kolmainu Jum. p.**		2. küllwi nädal.	22
10	Esmasp.	Bertram			23
11	Teisip.	Parnabas			24
12	Keskn.	Tiina			25
13	Neljap.	Tobias			26
14	Reede	Walerius			27
15	Laup.	**Wiid. p**	☾ 11,52 p. l.		28
25. nädal. Luk. 16, 19—31. Rikkast mehest.					
16	Pühap.	1. P. p. 3a. J. p.		1. küllwi nädal.	29
17	Esmasp.	Justina			30
18	Teisip.	Homer	**Juuli**		1
19	Keskn.	Kers			2
20	Neljap.	Wlorentin			3
21	Reede	Nael			4
22	Laup.	Laura	● 2,59 p. l.		5
26. nädal. Luk. 14, 16—24. Suurest õhtusöömaajast.					
23	Pühap.	2. P. p. 3a. J. p.			6
**24	Esmasp.	**Jaani päew.**			7
25	Teisip.	Wiiu			8
26	Keskn.	Jeremias			9
27	Neljap.	**7. mag. p.**	☽ 2,49 p. l.		10
28	Reede	Josua			11
*29	Laup.	**Peetri Paawli p.**			12
27. nädal. Luk. 15, 1—10. Kadunud lambast.					
30	Pühap.	3. P. p. 3a. J. p. **Paawli mäl. p.**			13

1. k. p. tõuseb päike k. 3,07 m., läheb looja k. 9,22 m.
11. „ „ „ „ „ 3,06 „ „ „ „ 9,26 „
21. „ „ „ „ „ 3,14 „ „ „ „ 9,22 „

Laada päewad:

1. Wastses-Kuustes. 11. Mustwees 3 p.; Wõnnus 7 p. 12. Märjamaal. 18. Walgas; Rakweres 2 p. 20. Paides 1 p.; Palmsi mõisas 3 p.; Tallinnas aasta laat 2 nädalat; Riias aasta laat 3 p.; Wõrus 1 p. 21. Jurjewis 2 p. 22. Wiljandis 1 p. 23. Keilas, Harku m. juures. 24. Kalle mõisas, Järwam. 1 p. 27. Tallinnas 8 p. 29. Tarwastus.

31. Heina-kuu. 31.

VII. Juuli. VII.

			Kuu	
1	Esmasp.	Ester		14
*2	Teisip.	**Heina Maarja p.**		15
3	Kesk.	Kornelius		16
4	Neljap.	Ulrich		17
5	Reede	Anselm		18
6	Laup.	Jesaja		19

28. nädal. Luk. 6, 36—42. Olge armulised.

			Kuu	
7	Pühap.	4. P. p. ja. J. p.	Täiskuu 6,45 p. l.	20
8	Esmasp.	Demetrius		21
9	Teisip.	Kirillus		22
10	Kesk.	**7-me wenna p.**		23
11	Neljap.	Emmeline		24
12	Reede	Hindrik		25
13	Laup.	**Mareti päew.**		26

29. nädal. Luk. 5, 1—11. Rohkest kalasaagist.

			Kuu	
14	Pühap.	5. P. p. ja. J. p.		27
15	Esmasp.	**Apostl. Jak.**	☾ 7,15 e. l.	28
16	Teisip.	Eleasar		29
17	Kesk.	Aleksis		30
18	Neljap.	Harald		31
19	Reede	Wriderika	August	1
20	Laup.	Elias		2

30. nädal. Matt. 5, 20—26. Wariseeride õigusest.

			Kuu	
21	Pühap.	6. P. p. ja. J. p.	Kuu loomine 10,17 p. l.	3
**22	Esmasp.	**Keisri Ema n. p.**		4
23	Teisip.	Oskar		5
24	Kesk.	Kristian		6
25	Neljap.	**Jakobi päew.**		7
26	Reede	Ann		8
27	Laup.	Marta		9

31. nädal. Mark. 8, 1—9. 4000 meest söödetakse.

			Kuu	
28	Pühap.	7. P. p. ja. J. p.		10
29	Esmasp.	Plato	☽ 6,24 e. l.	11
30	Teisip.	Rosalia		12
31	Kesk.	Kristwrid		13

1. k. p. tõuseb päike k. 3,27 m., läheb looja k. 9,11 m.
11. " " " " " 3,44 " " " " 8,56 "
21. " " " " " 4,06 " " " " 8,33 "

Laada päewad:

2. Karksis. 10. Kuresaares 12 p. 20. Riias 3 p. Pärnus esimesel selle kuu kesknädalal ja neljap., ja 20. Juuli- ehk Heinakuu päewast kunni 10 Aug. ehk Lõikuse kuu päewani üksnes kauplemiseks tööstuse- ja pudu-kaubaga.

31. Lõikuse-kuu. 31.

VIII. August. VIII.

1 Neljap.	**Peetri a. p.**		14
2 Reede	Hannibal		15
3 Laup.	Augustus		16
32. nädal. Matt. 7, 15—23. Waleprohwetidest.			
4 Pühap.	8. P. p. 3a. J. p.		17
5 Esmasp.	Dominikus		18
*6 Teisip.	**Kristuse äraselet. p.**	☺ 8,3 e. l.	19
7 Kesk.	Tõnu		20
8 Neljap.	Gotlieb		21
9 Reede	Romanus		22
10 Laup.	**Lauritse p.**		23
33. nädal. Luk. 16, 1—9. Ülekohtusest majapidajast.			
11 Pühap.	9. P. p. 3a. J. p.		24
12 Esmasp.	Hermann		25
13 Teisip.	Ello	☾ 1,4 p. l.	26
14 Keskn.	Eüsebius		27
*15 Neljap.	**Rukki Maarja p.**		28
16 Reede	Isaak		29
17 Laup.	Willibald		30
34. nädal. Luk. 19, 41—48. Jerusalema ärahäwitam.			
18 Pühap.	10. P. p. 3a. J. p.		31
19 Esmasp.	Leena	**September**	1
20 Teisip.	Pärnard	● 7,19 e. l.	2
21 Keskn.	Rutt		3
22 Neljap.	Willibert		4
23 Reede	Sakkeus		5
24 Laup.	**Pärtli päew.**		6
35. nädal. Luk. 18, 9—14. Wariseerist ja tölnerist.			
25 Pühap.	11. P. p. 3a. J. p.		7
26 Esmasp.	Ludwig		8
27 Teisip.	Kebhard		9
28 Keskn.	Augustinus	☽ 0,15 e. l.	10
*29 Neljap.	**Joan. hukkamise p.**		11
30 Reede	**Aleks. Newski p.**		12
31 Laup.	Rebekka		13

1. k. p. tõuseb päike k. 4,31 m., läheb looja k. 8,06 m.
11. „ „ „ „ „ 4,53 „ „ „ „ 7,40 „
21. „ „ „ „ „ 5,15 „ „ „ „ 7,11 „

Laada päewad:

1. Säärel, Saaremaal 3 p. 9. Adselis. 10. Moisekatsis; Walgas. 12. Saarde Pati m. 2 p. 15. Marienburgis. 18. Helmes 2 p.; Häädemeestel 2 p. 24. Jamburis 2 p; Ruhjas; Wastsemõisas, Wiljandi maal 2 p.; Roosa m. 2 p. 26. Wõrus 1 p. 28. Kilingis. 29. Lelles 1 p. 30. Kaansuus.

30. Mihkli-kuu. 30.

IX. September. IX.

36. nädal. Mark. 7, 31—37. Kurdist ja keeletumast.			
1	Pühap.	12. P. p. 3a. J. p.	14
2	Esmasp.	Ekidius	15
3	Teisip.	Berta	16
4	Keskn.	Kai ☺ 8,23 p. l.	17
5	Neljap.	Moses	18
6	Reede	Magnus	19
7	Laup.	Regina	20
37 näd. Luk. 10, 23—37. Halastajast Samaria mehest.			
*8	Pühap.	13. P. p. 3a. J. p. **Maarja sünd. p.**	21
9	Esmasp.	Helini	22
10	Teisip.	Albertine	23
11	Keskn.	Kerhard ☾ 6,31 p. l.	24
12	Neljap.	Sirus	25
13	Reede	Amatus	26
*14	Laup.	**Risti ülendamise p.**	27
38. nädal. Luk. 17, 11—19. Kümnest pidalitõbisest.			
15	Pühap.	14. P. p. 3a. J. p.	28
16	Esmasp.	Nikodemus	29
17	Teisip.	Gottlob	30
18	Keskn.	Werner ● 7,9 p. l. 3. Kwatem.	1 [**Oktober**
19	Neljap.	Wausta	2
20	Reede	Simson	3
21	Laup.	**Matteuse päew.**	4
39. nädal. Matt. 6, 24—34 Ärge muretsege ühtegi.			
22	Pühap.	15. P. p. 3a. J. p.	5
23	Esmasp.	Morits	6
24	Teisip.	**Joan. saam. p.**	7
25	Keskn.	Kleowas	8
*26	Neljap.	**Joan õpetaja p.**	9
27	Reede	Adolw [☽ 7,11 p. l.	10
28	Laup.	Wentsel	11
40. nädal. Luk. 7, 11—17. Naini linna surnust.			
29	Pühap.	16. P. p. 3a. J. p. **Lõikuse püha.**	12
30	Esmasp.	Joel [**Mihkli p.**	13

1. k. p. tõuseb päike k. 5,41 m., läheb looja k. 6,37 m.
11. „ „ „ „ „ 6,01 „ „ „ „ 6,11 „
21. „ „ „ „ „ 6,23 „ „ „ „ 5,43 „

Laada päewad:

1. Oisus, Türi k. 2 p.; Torgus, Saarem. 3 p.; Kuresaares 3 p.; Raanitses 1 p. 2. Abjas 2 p.; Tammistes, Pärnum. 4. Räpinas 2 p.; Uusna mõisas, Wiljandi maak. 2 p. 5. Ruhjas; Sangaste kiriku kõrtsi j.; Sindis 2 p. 8. Saaremaal, Wõlupe k. 1 p.; Rõuges 1 p.; Põltwas 1 p.; Jurjewis 3 p. 9. Kastnas; Kiwi-Wigala poe j. 8 p.; Adseli m. 1 p.; Saarem., Paju mõisas. 10. Saaremaal, Opi k. 2 p.; Järwakandi mõisas; Paides 2 p.; Sürgaweres; Holdres; Muhu Suuremõisas 4 p.; Polnal 3 p. 11. Saaremaal, Koigi m. 3 p. 12. Wana-Antsmõisas 2 p. 13. Pööraweres. 15. Watlas 2 p.; Kuresaares 3 p.; Kraawil, Wana-Antsmõisas 2 p.; Amblas 2 p. 16 Kirepis 2 p. 18. Rasinal; Orgital. 19. Audrus 2 p. 20. Narwas 3 p.; Wändras 2 p.; Kawastu Koosa kõrtsi j; Laanemetsa m. 21. Paunes, Madise kihelk.; Sännas; Baltiskis; Reolas. 22 Palmsis, Wiitna kõrtsi j. 3 p. 23. Kaiawere Pataste k. j. 2 p. 24. Lihulas 2 p.; Wiljandis 2 p.; Wõrus 2 p.; Sutlemmas. 25. Saaremaal, Mustjala mõisas; Arulas 2 p; Kärdel, Konna kõrtsi juures. 26. Tallinnas 3 p.; Kuresaares 2 p. 29. Keblastes 3 p.; Keilas

Järg 19. lehe k. peal.

31. Wiina-kuu. 31.

X. Oktober. X.

*1	Teisip.	**Maarja kaitsm. p.**		14
2	Kesk.	Elise		15
3	Neljap.	Wolrad		16
4	Reede.	Jairus	🌕 8,1 e. l.	17
5	Laup.	Prants		18
	41. nädal.	**Luk. 14, 1—11. Weetõbisest.**		
6	Pühap.	17. P. p. Za. J. p.		19
7	Esmasp.	Amalia		20
8	Teisip.	Tomasia		21
9	Kesk.	Tionisius		22
10	Neljap.	Mai		23
11	Reede	Purgard	☾ 0,58 p. l.	24
12	Laup.	Walwrid		25
	42. nädal.	**Matt. 22, 34—46. Kõige ülemast käsust.**		
13	Pühap.	18. P. p. Za. J. p.		26
14	Esmasp.	Angelus		27
15	Teisip.	Hedu		28
16	Kesk.	Kallus		29
*17	Neljap.	Leonhard		30
18	Reede	**Luuka p.**	🌑 10,14 e. l.	31
19	Laup.	Lutsius	**Nowember**	1
	43. nädal.	**Matt. 9, 1—8. Alwatud mehest.**		
**20	Pühap.	19. P. p. Za. J. p. **Lut. usu ülesw. p.**		2
**21	Esmasp.	**Keisri herra tr. p.**		3
*22	Teisip.	**Kaasani Maarja p.**		4
23	Kesk.	Sewerin		5
24	Neljap.	Salome		6
25	Reede	Krispin		7
26	Laup.	Amandus	☽ 2,30 p. l.	8
	44. nädal.	**Matt. 22, 1—14. Pulma kuuest.**		
27	Pühap.	20. P. p. Za. J. p.		9
28	Esmasp.	Kapitolin		10
29	Teisip.	**Simon ja Juudas.**		11
30	Kesk.	Engelbrecht		12
31	Neljap.	Els		13

1. k p. tõuseb päike k. 6,45 m., läheb looja k. 5,15 m.
11. „ „ „ „ „ 6,01 „ „ „ „ 6,11 „
21 „ „ „ . „ 6,23 „ „ „ „ 6,11 „

2 p.; Alatskiwil; Jurjewis 2 p.; Rawanurmes 2 p.; Walgas 2 p.; Wastseliinas 1 p.; 28. Rakweres 3 p.; Pärnus kesknädalal ja neljapäewal enne Mihkli päewa (29. Septembril).

Laada päewad:

Raplas, esimesel reedel pärast Mihkli päewa. Jõelehtmes, näd. pärast Mihkli päewa 2 p. **1.** Erastweres Kuresaare Loodes, Luguses 2 p.; Kaarma Suures m., Saarem. 2 p.; Heinastes 2 p. **2.** Rannus, Kulli kõrtsi j.; Suures-Lähtrus 2 p. **4** Koluweres 2 p.; Jõhwis 3 p.; Ruustakul 2 p. **5.** Awinurmes 2 p.; Wõõbsus 1 p. **6.** Tarwastus 2 p.; Lutsnikus 1 p. **7.** Preedi mõisas Wahul; Hurmi mõisas, Tille k. juures. **8.** Haapsalus 2 p. **9.** Laekweres 2 p; Kärgula Sulbil 1 p. **10.** Taalas, Pauna kõrtsi j. 1 p.; Wasulas. **11.** Laatres, Jurjewi kr. 2 p. **12.** Soonistes 2 p.; **15.** Pikknurme kõrtsi juures. Kursis 2 p; Oriku w. kõrtsi j. 2 p.; Taageperas; Räginamäel. **16.** Ahja Kärsal 2 p. **17.** Watlas **18.** Sindis; Mõnistes. **19.** Kulinas 2 p. **20.** Loosis, Lindora k. j. 1 p.; Wändras 2 p. **22.** Rissis. **23** Wana-Antslas, Raanise mõis. **25.** Arulas 2 p., Mustjala Sika kõrtsi j. 3 p. **28.** Jõgewa mõisas 1 p.; Missus; Walgas.

30. Talwe-kuu. 30.

XI. Nowember XI.

1	Reede	**Pühade päew**	14
2	Laup.	**Hingede p.** 🌕 7,7 p. l.	15

45. nädal. Joan. 4, 47—53. Kuninga mehe pojast.

3	Pühap.	21. P. p. 3a. J. p.	16
4	Esmasp.	Tilemann	17
5	Teisip.	Enno	18
6	Keskn.	Otto	19
7	Neljap.	Aleksandra	20
8	Reede	Klaudius	21
9	Laup.	Teodor ☾ 9,47 e. l.	22

46. nädal. Matt. 18, 23—35. Kawalast sulasest.

10	Pühap.	22. P. p. 3a. J. p. **Mardi päew.**	23
11	Esmasp.	Wolwgang	24
12	Teisip.	Jonas	25
13	Keskn.	Eugen	26
**14	Neljap.	**Keisri Ema s. p.**	27
15	Reede	Leopold	28
16	Laup.	Edmund	29

47. nädal. Matt. 22, 15—22. Kohtu rahast.

17	Pühap.	23. P. p. 3a. J. p.	30
18	Esmasp.	Hugo [🌑 4,4 e. l.	**Dets.** 1
19	Teisip.	Amos	2
20	Keskn.	Elisabeth	3
*21	Neljap.	**Maarja ohwer. p.**	4
**22	Reede	**Trooniv. sünd. ja n. p.**	5
23	Laup.	Klement	6

48. nädal. Matt. 9, 18—26. Jairuse tütrest.

**24	Pühap.	24. P. p. 3a. J. p. **Surnute mäl. p.**	7
25	Esmasp.	**Kadri päew** ☽ 8,26 e. l.	8
26	Teisip.	Josias	9
27	Keskn.	Konrad	10
28	Neljap.	Obadja	11
29	Reede	Ewart	12
30	Laup.	**Andrese päew**	13

1. k. p. tõuseb päike k. 7,58 m., läheb looja k. 3,59 m.
11. „ „ „ „ „ 8,21 „ „ „ „ 3,41 „
21. „ „ „ „ „ 8,40 „ „ „ „ 3,29 „

Laada päewad:

1. Jurjewis; Kärus 2 p. **4.** Illuka mõisas. **6.** Pattis. **10.** Ruhjas 2 p.; Mustwee alewis 2 p.; Wõrus 2 p. **13.** Kitse kõrtsi j. 1 p. **15.** Wigalas 2 p.; Woltwetis; Kassinurmes. **20.** Walgas 2 p. **25.** Wiljandis 2 p; Pööraweres; Wolmaris 2 p. **26.** Kulinal.

31. Jõulu-kuu. 31.

XII. Detsember. XII.

49. nädal. Matt. 21, 1—9. Kristus läheb Jerusalemma.

1	Pühap.	1. Kristuse tulemise p.	14
2	Esmasp.	Arend ○ 5,47 e. l.	15
3	Teisip	Taali	16
4	Keskn.	Parbo	17
5	Neljap.	Sabina	18
**6	Reede	**Keisri herra nime p. Nigula päew.**	19
7	Laup.	**Maarja saamise p.**	20

50. nädal. Luk. 21, 25—36. Tähed enne wiimist päewa.

8	Pühap.	2. Kristuse tulemise p.	21
9	Esmasp.	Antonia ☾ 6,1 p. l.	22
10	Teisip.	Judit	23
11	Keskn.	Elsa	24
12	Neljap.	Tiili	25
13	Reede	Luutsia	26
14	Laup.	Nikasius	27

51. nädal. Matt. 11, 2—10. Joannes wangitornis.

15	Pühap.	3. Kristuse tulemise p.	28
16	Esmasp.	Johanna ● 11,25 p. l.	29
17	Teisip.	Ignatius	30
18	Keskn.	Reinart	31
		4. Kwatember.	
19	Neljap.	Lott **Januar 1903**	1
20	Reede	Abraam	2
21	Laup.	**Tooma päew.**	3

52. nädal. Joan. 1, 19—28. Auu Issand on ligi.

22	Pühap.	4. Kristuse tulemise p.	4
23	Esmasp.	Beata	5
24	Teisip.	Aadam ja Ewa ☽ 11,56 p. l.	6
*25	Keskn.	**1. Jõulu püha.**	7
**26	Neljap.	**2. Jõulu püha.**	8
*27	Reede	**3. Jõulu püha.**	9
28	Laup.	**Süüta laste päew.**	10

53. nädal. Luk. 2, 33—40. Kristus on langemiseks.

29	Pühap.	Püha peale Jõulu	11
30	Esmasp.	Noa ○ 4,17 p. l.	12
31	Teisip.	**Silwester**	13

1. k. p. tõuseb päike k. 8,55 m., läheb looja k. 3,23 m.
11. „ „ „ „ „ 9,02 „ „ „ „ 3,26 „
21. „ „ „ „ „ 9,01 „ „ „ „ 3,36 „

Laada päewad:

1. Waskna rwas 3 p. 5. Pöörawere s. 6. Wööbsus. 10. Krüüdneris; Riias kunni 10. Näärikuu p.; Ruhjas. 13. Wõrus 3 p. 16. Paides 2 p. 20. Weske mõisas. 27. Walgas 10 päewa. Märjamaa kiriku juures Esmaspäewal ja Teisipäewal pärast 3. Kristuse tulemise p. Pärnus kesknädalal ja neljapäewal pärast 3. Kristuse tulemise püha.

Liikuwad pühad 1901 kunni 1915.

Aastad.	9 p. e. K. ül.		Palwep.		Palmipuude püha		Suur Reede.		Lihawõtte püha.		Taewaminem. püha.		Nelipühi.		Kolmainu Jumala p.		Lõikuse püha.		Lut. usu ül. p.	Surnute p.	1. Kristuse tulem. püha.	
	Januar.	Webruar.	Webruar.	Märts.	Märts.	April.	Märts.	April.	Märts.	April.	Mai.	Juuni.	Mai.	Juuni.	Mai.	Juuni.	Septbr.	Oktober.	Oktober.	Nowbr.	Nowbr.	Detsbr.
1902	—	10	—	6	—	7	—	12	—	14	23	—	—	2	—	9	—	6	20	24	—	1
1903	—	2	26	—	30	—	—	4	—	6	15	—	25	—	—	1	—	5	19	23	30	—
1904*	25	—	18	—	21	—	26	—	28	—	6	—	16	—	23	—	—	3	24	21	28	—
1905	—	13	—	9	—	10	—	15	—	17	26	—	—	5	—	12	—	2	23	20	27	—
1906	29	—	22	—	26	—	31	—	—	2	11	—	21	—	28	—	—	1	22	26	—	3
1907	—	18	—	14	—	15	—	20	—	22	31	—	—	10	—	17	30	—	21	25	—	2
1908*	—	10	—	5	—	6	—	11	—	13	22	—	—	1	—	8	—	5	19	23	30	—
1909	25	—	18	—	22	—	27	—	29	—	7	—	17	—	24	—	—	4	25	22	29	—
1910	—	14	—	10	—	11	—	16	—	18	27	—	—	6	—	13	—	3	24	21	28	—
1911	—	6	—	2	—	3	—	8	—	10	19	—	29	—	—	5	—	2	23	20	27	—
1912*	22	—	15	—	18	—	23	—	25	—	3	—	13	—	20	—	30	—	21	25	—	2
1913	—	10	—	6	—	7	—	12	—	14	23	—	—	2	—	9	—	6	20	24	—	1
1914	—	2	26	—	30	—	—	4	—	6	15	—	25	—	—	1	—	5	19	23	30	—
1915	18	—	11	—	15	—	20	—	22	—	30	—	10	—	17	—	—	4	25	22	29	—

Aja näitus, kui Tallinnas kell 12 lõuna on, siis on:

	kell 12 keskööst—kell 12 lõuna.			kell 12 l.—k. 12 keskööni.		
Meie ja Wenemaal:						
	Tund,	minut,	sekund.	Tund,	minut,	sekund.
Moskwas				12	51	17
Rigas	11	57	24			
Mitawis	11	55	25			
Jurjewis (Tartus) . .				12	7	55
Pärnus	11	59	18			
Libawis	11	45				
Baltiskis	11	57				
Rakweres				12	7	
Narwas				12	13	48
Warshawis	11	45	7			
Odessas				12	23	59
Kasanis				1	37	32
Wäljamaal:						
Amsterdamis	10	40	33			
Atenis	1	55	55			
Berlinis	1	14	35			

	Tund.	minut,	sekund.	Tund,	minut,	sekund.
Bernis	10	50	46			
Bremenis	10	56	16			
Dresdenis	1	16	1			
Hamburis	1		54			
Jerusalemmas				12	41	46
Kalkutas				4	14	21
Königsbergis	11	43				
Konstantinopolis . . .				12	16	26
Kopenhagenis	11	11	20			
Leiptsigis	11	10	30			
Londonis	10	10	23			
Lübekis	11	16	30			
Madritis	10	6	12			
Mehikus	3	44	39			
Münchenis	11	7	26			
Neapelis	11	18				
New-Jorkis	5	24	56			
Pariisis	10	30	21			
Pekingis				6	6	55
Rio-Janerios	7	28	20			
Romas	11	10	55			
Stokholmis	11	33	4			
Washingtonis	5	12	50			
Wiinis	11	26	32			

Wene Keiserlik suguwõsa.

Keiserlik Majesteet, Keisri Härra Nikolai Aleksandrowitsh, Weneriigi isewalitseja, sünd. 6. Mail 1868 (nimepäew 6. Detsembril.)

Keisri Härra Kõrge Ema, Keiserlik Majesteet, Keisri Proua **Maria Feodorowna,** sünd. 14. Nowembril 1847 (nimepäew. 22. Juulil); oli abielus Keisri Aleksander III. (Jumala rahusse läinud 20. Oktobril 1894.)

Keiserlik Majesteet Keisri Proua **Aleksandra Feodorowna** sünd. 25. Mail 1872 (nimepäew 23. Aprillil), abielus 14. Nowembrist saadik 1894. Hesseni Suurhertsogi Ludwig IV. ja tema Abikaasa Suurhertsoginna Alise tütar.

Keiserlik Kõrgus Auujärjepärija, Härra ja Suurwürst **Mihail Aleksandrowitsh,** sünd. 22. Nowembril 1878 (nimepäew 22. Nowembril).

Keisri Härra Kõrged Tütred: Keiserlik Kõrgus, Suurwürstina **Olga Nikolajewna,** sünd. 3. Nowembril 1895 (nimepäew, 11. Juulil).

Keiserlik Kõrgus, Suurwürstinna **Tatjana Nikolajewna** sünd. 29. Mail 189 (nimepäew 12. Januaril.)

Keiserlik Kõrgus, Suurwürstinna **Maria Nikolajewna,** sünd. 14. Juunil 18 9 (nimepäew 22. Juulil).

Keiserlik Kõrgus Suurwürstinna **Anastasija Nikolajewna**, sünd. 5. Juunil 1901.

Keisri Härra Kõrged Õed:

Keiserlik Kõrgus, Suurwürstinna **Ksenia Aleksandrowna**, (waata alamal).

Keiserlik Kõrgus, Suurwürstinna **Olga Aleksandrowna**, sünd. 1. Juunil 1882 (nimepäew 11 Juulil).

Keisri Härra Kõrged Onud ja Tädid:

Keiserlik Kõrgus, Suurwürst **Wladimir Aleksandrowitsh**, sünd. 10. Aprillil 1847 (nimepäew 15. Juulil). Tema abikaasa: Keiserlik Kõrgus, Suurwürstinna **Maria Pawlowna**, sünd. 2. Mail 1854 (nimepäew 22. Juulil). Nende lapsed, Keiserlikud Kõrgused: Suurwürst **Kiril Wladimirowitsh**, sünd. 30. Septembril 1876 (nimepäew 11. Mail). Suurwürst **Boris Wladimirowitsh**, sünd. 12. Nowembril 1877 (nimepäew 2. Mail) Suurwürst **Andrei Wladimirowitsh**, sünd. 2. Mail 1879 (nimepäew 30. Nowembril), Suurwürstinna **Jelena Wladimirowna**, sünd. 17. Januaril 1882 (nimepäew 21. Mail).

Keiserlik Kõrgus, Suurwürst **Aleksei Aleksandrowitsh**, sünd. 2. Januaril 1850 (nimepäew 20. Mail).

Keiserlik Kõrgus, Suurwürst **Sergei Aleksandrowitsh**, sünd. 29. Aprillil 1857 (nimepäew 5. Juulil). Tema abikaasa, Keiserlik Kõrgus Suurwürstinna **Jelisaweta Feodorowna**, sünd. 20. Oktobril 1864 (nimepäew 5. Septembril).

Keiserlik Kõrgus, Suurwürst **Pawel Aleksandrowitsh**, sünd. 21. Septembril 1860 (nimepäew 29. Juunil). oli abielus, Keiserlik Kõrguse, Suurwürstinna **Aleksandra Georgiewnaga**, (surnud 12. Septembril 1891). Tema lapsed: Keiserlik Kõrgus, Suurwürst **Dimitri Pawlowitsh**, sünd. 6. Septembril 1891 (nimepäew 21. Septembril), Keiserlik Kõrgus, Suurwürstinna **Maria Pawlowna**, oli sünd. 6. Aprillil 1890 (nimepäew 22. Juulil).

Keiserlik Kõrgus, Suurwürstinna **Maria Aleksandrowna**, sünd. 5. Oktobril 1853 (nimepäew 22. Juulil), oli abielus Kuningliku Kõrguse Inglise printsi Saksen-Koburg-Gotha Hertsogi **Alfret Ernst Albertiga**.

Keiserlik Kõrgus, Suurwürstinna **Aleksandra Josifowna**, sünd. 26. Juunil 1830 (nimepäew 23. Aprillil),

oli abielus Keiserliku Kõrguse Suurwürsti **Konstantin Nikolajewitshiga,** (surnud 13. Januaril 1892).

Tema lapsed:

Keiserlik Kõrgus, Suurwürst **Nikolai Konstantinowitsh,** sünd. 2. Webruaril 1850 (nimepäew 6. Detsembril).

Keiserlik Kõrgus, Suurwürst **Konstantin Konstantinowitsh,** sünd. 10. Augustil 1858 (nimepäew 21. Mail). Tema abikaasa, Keiserlik Kõrgus Suurwürstinna **Jelisaweta Mawrikijewna,** sünd. 13. Januaril 1865 (nimepäew 5. Septembril). Nende lapsed, Kõrgused: Würst **Joan Konstantinowitsh,** sünd. 23. Juunil 1886 (nimepäew 24. Juunil). Würst **Gabriel Konstantinowitsh,** sünd. 3. Juulil 1887 (nimepäew 13. Juulil). Würst **Konstantin Konstantinowitsh** ,sünd. 20 Detsembril 1890 (nimepäew 21. Mail). Würst **Oleg Kostantinowitsh,** sünd, 15. Nowembril 1892 (nimepäew 20 Septembril). Würst **Igor Konstantinowitsh,** sünd. 29. Mail 1894 (nimepäew 5. Juunil). Würstinna **Tatjana Konstantinowna,** sünd. 11. Januaril 1890 (nimepäew 12. Januaril).

Keiserlik Kõrgus, Suurwürst **Dimitri Konstantinowitsh,** sünd. 1. Juunil 1860 nimepäew 21. Septembril).

Kuninglik Majesteet, Greeka Kuninganna **Olga Konstantinowna,** sünd. 22. Augustil 1851 nimepäew. 11. Juulil), abielus Greeka Kuninga Majesteet Georg I.

Keiserlik Kõrgus, Suurwürstinna **Weera Konstantinowna,** sünd. 4. Webruaril 1854 (nimepäew 17. Septembril), oli abielus Kuningikku Kõrguse Würtembergi Hertsogi Wilhelm Eugeniga.

Keiserlik Kõrgus, Suurwürst **Nikolai Nikolajewitsh,** sünd. 6. Nowembril 1856 (nimepäew 27. Juulil).

Keiserlik Kõrgus, Suurwürst **Peter Nikolajewitsh,** sünd. 10. Januaril 1864 (nimepäew 29. Juunil). Tema abikaasa Keiserlik Kõrgus, Suurwüstinna **Militsa Nikolajewna,** sünd. 14. Juulil 1866 (nimepäew 19. Juulil). Nende lapsed: Kõrgused: Würst **Roman Petrowitsh,** sünd. 5. Oktobril 1896 (nimepäew 19. Juulil). Würstinna **Marina Petrowna,** sünd. 28. Webruaril 1892 (nimepäew 28. Webruaril). Würstinna **Nadeshda Petrowna,** sünd. 3. Märtsil 1898 (nimepäew 17. Septembril).

Keiserlik Kõrgus, Suurwürst **Mihail Nikolajewitsh,** sünd. 13. Oktobril 1832 (nimep. 8. Nowembril), oli abielus Keiserliku Kõrguse Suurwürstinna **Olga Feodorownaga,** (surn. 31. Märtsil 1891).

Tema lapsed:

Keiserlik Kõrgus, Suurwürst **Nikolai Mihailow tsh**, sünd. 14. Aprillil 1859 (nimepäew 6. Detsembril).

Keiserlik Kõrgus, Suurwürst **Mihail Mihailowitsh**, sünd. 4. Oktobril 1861 (nimep. 8. Nowembril).

Keiserlik Kõrgus, Suurwürst **Georgi Mihailowitsh**, sünd. 11. Augustil 1863 (nimep. 26. Nowembril). Tema abikaasa Keiserlik Kõrgus, Suurwürstinna **Maria Georgiewna**, sünd. 20. Webruaril 1876 (nimep. 22. Juulil. Nende tütar, Kõrgus: Würstinna **Niina Georgiewna**, sünd. 7. Juunil 1901.

Keiserlik Kõrgus, Suurwürst **Aleksander Mihailowitsh**, sünd. 1. Aprillil 1866 (nimepäew 30. Augustil). Tema abikaasa, Keiserlik Kõrgus, Suurwürstinna **Ksenia Aleksandrowna**, sünd. 25. Märtsil 1875 (nimepäew 24. Januaril). Nende lapsed, Kõrgused: Würst **Andrei Aleksandrowitsh**, sünd. 12. Januaril 1897 (nimepäew 30. Nowembril). Würst **Weodor Aleksandrowitsh**, sünd. 11. Detsembril 1898 (nimep. 16. Mail). Würst **Nikita Aleksandrowitsh**, sünd. 4. Januaril 1900 (nimepäew 24. Juunil). Würstinna **Irina Aleksandrowna**, sünd. 3. Juulil 1895 (nimep. 5. Mail.) Würst **Dimitri Aleksandrowitsh**, sünd. 2. Augustil 1901.

Keiserlik Kõrgus, Suurwürst **Sergei Mihailowitsh**, sünd. 25. Septembril 1869 (nimep. 25. Septembril)

Keiserlik Kõrgus, Suurwürstinna **Anastasia Mihailowna**, sünd. 16. Juulil 1860 (nimepäew 22. Detsembril). Kuninglik Kõrguse, Meklenburg-Schwereini Suurhertsogi Friedrich Franzi lesk.

Posti teatused.

Tallinna posti- ja telegrahwi-kontoris wõetakse wastu ja antakse wälja: rahakirjad, dokumendid, kinnitatud kirjad ja pakid, igapäew homiku kell 8—2 p. l. Pühapäewadel kell 8—11 e. l. Kinnitatud kirjad wõetakse kunni kell 4-ni pärast lõunat wastu. Markide ja stempeldatud kuuwääride müümine igapäew hom. kell 8 kunni kell 8 õhtu.

Posti äraſõidud.

Kõige Weneriiki ja wäljamaale igapäew kus aga raudtee on.

Märjamaale: Pühapäew, Teiſipäew, Neljapäew, ja Reede kell 2 päraſt lõunat.

Paide: Esmaspäew, Teiſipäew, Neljapäew, ja Reede üle Rakke.

Kureſaare, Hapſalu ja Lihula: Teiſipäew, Neljapäew, Reede ja Pühapäew kell 4 p. l., lihtkirjad igapäew.

Posti tulemiſed.

Kõigeſt Weneriigiſt ja ka wäljamaalt.

Paideſt üle Rakke: Teiſipäew, Keſknädal, Reede ja Laupäew.

Haapſaluſt ja Lihulaſt: Teiſipäew, Neljapäew, ja Pühapäew.

Suwel 15. Maiſt kunni 1. Septembrini tulewad ja lähewad kirjad igapäew.

Kureſaareſt: Neljapäew ja Pühapäew.

Hageriſt: Esmaspäew, Keſknädal ja Reede k. 5, 20 m. õ.

Kihelkonna postid.

Jüri kih.: Chr. Rottermanni pood.
Kurna walda: Florelli pood, Wana turul.
Wiimſi: Paul Meyeri pood.
Nihatu: Rottermanni juures.
Prangli ſaarde: Girardi kontor.
Naiſaarde: Kalarannas.
Sausti: Höppeneri kontor.
Harku ja Hüüru: Demini juures, Wiru uulitſal.
Wääna: Baron Stackelbergi maja, Laia uulitſal.

Maks kirjade ja pakkide ſaatmiſe eeſt.

Maks kinniſe kirja eeſt omale maale iga loe pealt . . . . 7 kop.
„ kinniſe kirja eeſt wäljamaale iga 15 gr. pealt (1½ loodi) . . . . 10 „
„ Poſtkaardi eeſt omale maale . . . 3 „
„ Poſtkaardi eeſt wäljamaale . . . . . 4 „
Wastuſega postkaart makſab kahewõrra nõnda palju, kui liht poſtkaart.

Kirju kui ka postkaartisid wõib kinnitada lasta
ja maksab kinnitamine omale maale . . . 7 „
wõerale maale . . . 10 „
Läheb kinnitud kiri kaduma, siis tasub posti-
walitsus kahju 10 rublaga.
Trükitöösid, kaubaproowsid ja käsikirju wõib rist-
paela all saata ja maksetakse:
Trükitööde eest omale maale kui ka wõerale
maale iga 4 loe pealt . . . . 2 „
Kaubaproowide eest esimese 4 loe pealt
omale maale . . . . 3 „
wõerale maale . . . . 4 „
ja järgmise 4 loe pealt omale ja wõerale maale 2 „
Käsikirjade eest esimese 4 loe pealt
omale maale . . . . 7 „
wõerake maale . . . . 10 „
iga järgmise nelja loe pealt omale ja wõe-
rale maale . . . . 2 „
Rahakirjade eest on maksta:
1) harilik maks raskuse järele omale maale
loe pealt . . . . 7 „
wõerale maale 15 gr. pealt (1$^1/_8$ lood) . 10 „
2) kinnitamise maks omale maale . . . 7 „
wõerale maale . . . 10 „
3) Peale selle iga rubla pealt $^1/_2$ kop.

1. Jan. 1897 a. saadik wõib weiksemaid summasid kunni 100 rublani sinna, kus kreisrenteid olemas ka transfertide kaudu (переводъ денегъ) saata; nimelt makstakse raha postkontoris ära, ostetakse 15 kopikaline kaart, kirjutakse selle peale Wene keeli rahasumma suurus, rahasaaja ja -saatja nimi ja adres, tähendakse kaarti teise poole weere peale mõned tarwilised märkused ja antakse kaart postiwalitsuse kätte, kust kwiitungi wastu saab. Rahasaajale antakse raha tulemine teada ja maksetakse raha kas posti peal ehk kreisrenteis wälja.

Pakkisid on kahesuguseid.
1) hinnalised (цѣнныя) mille wäärtus rahasummas peale on kirjutatud.
2) ilmahinnata (безъ цѣны).

Maksta tuleb:
1) Raskuse eest kunni 500 wersta kauguseni 5 kop. naela pealt
500—1000 „ „ 10 „ „ „
1000—2000 „ „ 20 „ „ „
j. n. e. iga uue 1000 wersta pealt 10 kop. enam.

2) Hinnaliste eest weel $^1/_2$ kop. rubla pealt ülesantud rahasumma järele.

Kõige weiksem maks paki saatmisel on 20 kop. Peale selle maksetakse 5 kop. kwiitungi eest. Kui pak. ühest gubermangust teise gubermangu saadetakse, siis arwatakse kaugus selle järele, kui palju maad nende gubermangu linnade wahel on.

Kaaluraha.

Ristpaela all saadetud raamatute iga loe ehk grammi eest 2 kop.

Lahtiste kirjade pealt 3 kop.

Lihtkirja pealt iga loe eest, mis kirjasaatja ära maksab, 7 kop., aga iga loe eest, mis kirjasaatja maksmata jättab, maksab wastuwõtja kahekordse hinna, 14 kop.

Hinnaliste ja kinnitatud kirjade (заказное) iga loe eest 7 k.

Rahakirjade eest, mis naha sisse ei ole õmmeltud, iga loe eest 7 kop.

Kinnikamise raha.

Kirjade eest pealkirjade „заказное" iga loe eest 7 kop.

Kui kirja sees kunni 600 rubla on, $^1/_2$ kop. iga rubla pealt.

Kui kirja sees 600—1600 rubla on, $^1/_4$ kop. iga rubla pealt ja peale selle weel 1 rbl. 50 kop.

Kui kirja sees rohkem kui 1600 rubla on $^1/_8$ kop. iga rubla pealt ja peale selle weel 3 rubla 50 kop.

Postmarkide ja stempeldatud kuwääride hind.

Postmarkisi on, 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 14, 20, 35, 50, 70 kop. ja ühe rublased, ning $1^1/_2$ ja $2^1/_2$ kopikalised banderolid ristpaelaga saatmise tarwis. Lihtkirjade tarwis riigi piirides on stempeldatud kuwärid $7^1/_2$, $14^1/_2$ kop. ja wäljamaa tarwis 10 ja 20 kopikalised postmargid. Lahtised postkaartid 3 ja 6 kop., aga wäljamaa tarwis 4 ja 8 kop. (6 ja 8 kopikalised postkaartid on maksetud wastusega).

Linnades kodusaadetawa ristpaela taks.

Trükiasjade eest 1 lood raske 1 kop. ja peale selle 2 kop. iga 8 loe eest. Erapaberite ja kaubaproowide iga loe eest 2 kop., mille juures kõigewähem maks iga saadetuse eest 3 kop., pealinnas 6 kop. Kõige suurem raskus ristpaela all

saadetusel wõib olla linnades: trükiasjadel ja erapaberitel 124 loodi (4 naela), kaubaproowidel 20 loodi.

Postkaartidest.

1. Lahtised postkaartid on saada, mõlemad pooled pruukida (üks pool küsija tahtmisega ja teine pool wastuwõtja tahtmisega). Iga niisugune kaart on kokku käänatud ja iga poole eest maksab ärasaatja 3 kop., see on kokku 6 kop.

2. Iga postkaardi ärasaatja wõib oma kaarti poole peale, kus adres tuleb kirjutada, ka oma adressi ülestähendada ühe tehtud pitseriga wõib ka graweeritud pitseriga, kui ka trükitud adressiga.

3. Iga ärasaatja wõib wastuwõtja kaardi adressi poole peale juba kodu üleskirjutada.

4. Wastusega ära maksetud poolt kaarti wõib ainult sinna maale tagasi saata, kust ta ära saadetud, teise riigi maadesse ei wõi see mitte ära saadetud saada.

5. Paberi kirjad kõrgeks pressitud tähtedega pimedatele saawad kui trükikirjad odawa hinnaga ära saadetud.

6. Kirjad mis mitte oma wahel toimetatud ei wõi arwata, on a) käekirjaga parandatud kursihinnad, turuhinnad, asjade hinnakirjad, kuulutused iga seltsist; b) tellimised ja raamatute nimed käekirjaga wõi kriipsuga tähendatud; c) prahikirjad ja rehnungid, kui need trükitud asjadega ühes lähewad; d) trükipoognad trükiwigadega.

7. Kaubaproowide peale wõib täbendatud saada: raskus, pikkus ja paksus ja mis sorti oma headuses.

8. Ristpaela all ärasaadetawad kauba proowid ja trükiasjad ei tohi pikusest, laiusest ega kõrgusest üle 10 wershoki olla ja wõerale maale mitte üle 10¹/₈ wershoki (=45 tsentimeetrit).

9. Postkaartidel, mis trükitud sisuga on, peawad täie hinnalised postmargid peal olema

10. Kirjadel, mille üle kwiitungi nõuetakse, ei tohi adressid pliiatsiga kirjutatud olla, nagu kinnitatud kirjad, raha- ja wäärtasjade saatmised.

11. Üleüldiseks seaduseks on tehtud, et ära saatja kirja adressi wõib weel muuta ehk kirja tagasi saada, mis juba wõerale maale ärasaadetud ja arwamise läbi weel mitte wastuwõtja käes ei wõi olla, kui saatjal õige tunnistus ette näidata on, et kiri tema on, peab ära saatja iga liht kirja eest 14 kop. maksma (kui seal kohas telegrahwi ei ole). Kus aga telegrahw on, toimetakse seda telegrammi läbi ja maksab ärasaatja telegrammi hinna seaduse reegli mööda

senna kohta. Seesama maks on ka kirjadel, mis omale maale saawad saadetud.

Postpakkide ja wäärtasjade wäljamakstaw seadus.

1. Wastuwõtja postpakkide ja wäärtasjade wäljamakstaw seadus on sellepärast wälja antud, et ärasaatja ja wastuwõtjal kergem oleks oma rahatoimetust talitada, kui ärasaatja oma kirja wõi paki adressi poole peale ülespaneb, kui suure rahasumma wastuwõtja posti peal peab wälja maksma, enne kui ta paki ehk asja tahab kätte saada.

2. Wastuwõtja ja ärasaatja maks kirjade, pakkide ja asjade üle posti peal on omas ja wõeras linnas, kus postkuntorid on, wõimalik: kinnitatud kinniste kirjade, kinnitatud ristpaela saadetuse, wäärtasjade ja pakkide saadetuse üle (ülesantud hinna suurus ja hindadeta).

Tähendus: Soome ja wõeramaale wäljamaksetawad ärasedused ei ole mitte lubatud.

3. Wastuwõtja wäljamaksetawad ärasaadetud postiga ei muuda milgi wiisil enne olewat postiseadust ja maksu, nii kui: raskuse suuruse ja postikulu rahamaksu ja paki kinnipanekut (sissepakkimist).

4. Niisama kui punkt kolmas tähendab, on ärasaatjal tähesepanna: a) ülemise adressi otsa peale peab ärasaatja rahasumma suuruse ehk wäärtuse kirjutud tähtede ja numbrite waral ülestähendama; b) niisama alla otsa peale oma adres: kus uulitsas ja kelle majas, kui ka maja korteri number, kus seda olemas on.

5. Wastuwõtja wäljamaksetaw summa ei tohi üle 200 rbl. olla.

6. Wastuwõtja wäljamaksetawa paki eest on ärasaatjal peale postiraha ja kulusid weel toimetuse maksu maksta 2 kop. iga rubla pealt, kõige wähem maks on 10 kopikat puhtas rahas, kirjalikud toimetused aga postmarkides:

7. Ärasaadetused saawad posti- ja telegrahwi kuntorites wastuwõetud ja ei tohi mitte postkastide sisse pandud saada.

8. Pakkide ja kinnitatud kirjade ja kinnitatud ristpaela üle saab ära saatja ühe kwiitungi posti pealt.

9. Wäljamaksetawa ärasaadetuse üle saab wastuwõtja ühe teatuse lehe, kus peal on ülesse pandud, kui suur summa maksta on ja mis asja eest.

10. Nii pea kui kiri ehk pakk on üles antud adressi kohta saanud, antakse wastuwõtjale teada, kui palju ärasaatjale maksta tuleb.

11. Wäljamaksetawad ärasaadetused ei saa wastu wõtjale mitte koju kätte-saadetud, waid ta peab seda posti- wõi telegrahwi-kuntorist ise ära tooma ja maks peab täieste puhta rahaga wälja maksetud saama, mis wastuwõtja nööriraamatus oma allkirja läbi tunnistab.

12. Wastuwõtjast sisse maksetud summa üle peab ära saatjale üks kinnine kwiitung ilma maksuta kätte läkkitud saama.

13. Tagasi tulnud ärasaadetuse üle, mis wastuwõtja ei ole wastu wõtnud, saab ärasaatja ühe teatuse lehe, et saadetud asi on tagasi tulnud.

14. Teatuse lehe saatja saab oma paki wõi asja kätte, kui ta postkwittungi ette näitab, mis posti peale peab jääma, kui wastuwõtja oma kirja, paki wõi asja posti pealt on kätte saanud, soowimise peale wõib pakk posti peal lahti tehtud ja ülewaadatud saada.

15. Posti- ja telegrahwi walitsus ei wastuta mitte selle eest, kui wastuwõtja ei taha wäljamaksetawat saadetust wastu wõtta. Ta wastab aga selle eest mis täieste sissemaksetud on.

16. Kui wastuwõtja ärasaadetud asja ei ole wastu wõtnud, ei wõi ärasaatja posti toimetusesse sissemaksetud raha mitte tagasi nõuda.

Iseärakised tähendused.

1. Kui posti peal raha, hinnalisi kirjasi kinnitatud kirjasi ja pakkisi wastu wõetakse, siis antakse selle eest ärasaatjale kwiitung mis eest ta 7 kop. peab maksma.

2. Kinnitamise ehk assekurantsi-raha arwatakse ühe jäu rublast nagu täie rubla eest, ning ühe jäu kopika eest nagu täie kop. eest.

3. Loe ehk naela jäud arwatakse täieks loeks ehk naelaks.

Wõerale maale saadetawate kirjade seadus.

Riiginõuukogu heaks arwamise järele on 1. Aprillist 1889. a. saadik wõerale maale saadetawate kirjade maks suurendatud saanud.

1) Ühekordse lihtkirja eest	10	kop.
Kahekordse " "	20	"
2) 15 grammi ehk $1^1/_8$ loodi eest kui postmargid ei ole täie hinnaga peale pandud	20	"
3) Iga liht postkaarti eest	4	"
" " " " kahepoolega . . .	8	"
4) Ristpaela all ära saadetawad trüki kui ka kauba proowid iga loe eest . . .	2	"
Kõige weiksem maks on äramääratud .	10	"

5) Kui mitte postkaarti wõi ristpaela all saadetud asi ei ole täie hinnaga ära maksetud, siis peab wastuwõtja kahe wõrra hinda maksma. Näituseks:

Kahe loelise kirjale on 5 kopikaline mark peale pandud: kahe loe eest à 20 kop. . . . . 40 kop.
Sest peale pandud margi hind maha . . . . 5 „
jäeb 35 kop. järele.
mis wastuwõtja wälja peab maksma.

6) Sissekirjutud kirjade ja pakkide kwiitungi eest on maksta [illegible] kop.

7) Teatuse lehe eest, et kiri wõi pakk on posti peal wastu wõtta, 10 kop.

Pealkirjadest.

Wenemaale minewate kirjadel peab Wenekeelne pealkiri (adress) peal olema, wõerale maale minewatel aga Saksa ehk Prantsusekeelne. Kirjadel, mis meie maalt meie maale, s. o. kohtadest kohtadesse, kus Eestikeelt räägitakse, saawad saadetud, wõib ka Eestikeele pealkiri olla. Kirjadel, mis Wenemaalt meie maale saadetakse, peab gubermangu ja linna nimi Wenekeele kirjutatud olema, muu pealkiri wõib Eestikeele olla. Näituseks: Въ Эстляндію, чер. гор. Ревель. H. H. (N. N.) kihelkonda, N. N. walda, N. N. kätte.

Rahakirjad peawad lahtiselt posti peale antud saama, ka wõib lihtine kiri juures olla; postmarki ei ole kuwääri (ümbriku) peale tarwis. Rahakirja sisse wõib panna: paberiraha 1 rbl. kunni [illegible],000 rbl.; hõberaha kunni 1 rbl. ning waskraha $9^3/_4$ kop.

Rahakirja wastu saab saatja tunnistuse ja kui kaduma läheb, täie hinna wäljamaksetud, kuna kinnitatud kirja eest aga kunni 10 rbl. rahasaatjale kahjutasumist saab maksetud. — Kui kaduma läinud rahakirja saatja kahe aasta sees, saatmisest saadik, ei ole kahjutasumist nõudnud, siis jäeb see pärast wäljamaksmata.

Telegrahwi seadused.

Telegrammi eest Europa Wenemaa piirides (Soomemaa ja Kaukaasia ühes arwatud) on maksta: põhjusmaks 15 kop. ja iga sõna pealt 5 kop.

Telegrammi eest, mis Europa Wenemaalt Aasia-Wenemaale saadetakse, maksetakse peale 15 kopikalise põhjustaksi — [illegible] kop. sõna pealt.

Wäljamaa telegrammide hind on mitmekesine. Näituseks Saksa- ja Austriamaale 10 kop. sõna pealt, Prantsusemaale 14 kop., Italiasse 17 kop., Inglismaale 20 kop. j. n. e.

Tallinnamaa tähtsamate linnade ja postijaamade wahed.

Tallinnast Hapsalu ja Kuresaare:

	Wersta.
Tallinnast Kanamäele .	$19^{1}/_{2}$
Kanamäelt Liiwale . .	$25^{3}/_{4}$
Liiwalt Ristile . . .	$20^{1}/_{2}$
Ristilt Haapsalu . . .	33
Kokku	$98^{3}/_{4}$
Ristilt Turblasse . .	$19^{1}/_{2}$
Turblast Lihula . . .	$24^{3}/_{4}$
Lihulast Wirtsu . . .	$21^{1}/_{2}$
Wirtsust (üle suure wäina) Kuiwaste	$7^{3}/_{4}$
Kuiwastest Wahtna . .	19
Wahtnalt (üle wäikse wäina) Orisaare . .	3
Orisaarest Uue-Löwile .	29
Uue-Löwilt Kuresaare .	26
Kokku	$215^{1}/_{2}$

Tallinnast Paide:

	Wersta.
Tall. Aegwiitu (raudtee)	53
Aegwiidust Arawette . .	20
Arawetelt Paide . . .	33
Kokku	106

Rakke raudtee jaama kaudu:

Tallinnast Rakke . . .	107
Rakkelt Koeru . . .	15
Koerult Paide . . .	$32^{1}/_{2}$
Kokku	$154^{1}/_{2}$

Tallinnast Pärnu:

Tallinnast Kanamäele .	$19^{1}/_{2}$
Kanamäelt Ruunaweresse	$28^{1}/_{2}$
Ruunawerest Söttkülasse	25
Söttkülast Jädiweresse .	$19^{1}/_{2}$
Jädiwerest Halingu . .	$17^{3}/_{4}$
Halingult Pärnu . . .	25
(Otse teed 19)	
Kokku	$135^{1}/_{4}$

Balti raudtee.

1. Tallinnast—Baltiski.

Jaamad ja pooljaamad.	Werstad.	Sõidu hinnad. I. kl. R.	I. kl. K.	II. kl. R.	II. kl. K.	III. kl. R.	III. kl. K.
Tallinnast (buffet) kunni	—	—	—	—	—	—	—
Nõmmele (pooljaama)	8	—	20	—	12	—	08
Sauele (pooljaama)	18	—	—	—	—	—	—
Keilasse (buffet)	26	—	65	—	39	—	26
Kloogale	34	—	85	—	51	—	34
Baltiski	45	1	15	—	69	—	46

2. Tallinnast—Peterburi.

Jaamad ja pooljaamad.	Werstad.	Sõidu hinnad.					
		I. kl.		II. kl.		III. kl.	
		R.	K.	R.	K.	R.	K.
Tallinnast (buffet) kunni	—	—	—	—	—	—	—
Lagedile (pooljaama)	14	—	35	—	21	—	14
Raasikule	28	—	70	—	42	—	28
Kehrale (pooljaama)	37	—	95	—	57	—	38
Aegwiidule (buffet)	53	1	25	—	75	—	50
Lehtsi (pooljaama)	66	1	75	1	05	—	70
Tapale (buffet)	73	2	63	1	58	1	05
Kadrinale	86	3	10	1	86	1	24
Rakwere (buffet)	98	3	53	2	12	1	41
Kabala	115	4	15	2	49	1	66
Sonda (pooljaama)	125	4	48	2	69	1	79
Püssi	135	4	85	2	91	1	94
Kohtla (pooljaama)	144	5	18	3	11	2	07
Jõhwi (buffet)	153	5	70	3	42	2	28
Waiwara	174	6	08	3	65	2	43
Korffile (pooljaama) ehk Merekülasse	182	6	25	3	75	2	50
Narwa (buffet)	197	6	58	3	95	2	63
Salo (pooljaama)	209	6	85	4	11	2	74
Jamburi	219	7	08	4	25	2	83
Weimari (pooljaama)	232	7	38	4	43	2	95
Weimari (plattform)	234	—	—	—	—	—	—
Moloskowitshi	244	7	65	4	58	3	06
Tiesenhauseni (pooljaama)	252	—	—	—	—	—	—
Wrudale (pooljaama)	256	7	90	4	74	3	16
Wolosowo (buffet)	267	8	15	4	89	3	26
Kikerino (pooljaama)	275	8	35	5	01	3	34
Jelisawetinskaja	283	8	53	5	12	3	41
Gorwitsi	295	8	80	5	28	3	52
Gatshina (buffet)	303	9	50	5	70	3	80
Taitzi (plattform)	315	—	—	—	—	—	—
Tuderhoffi (plattform)	320	—	—	—	—	—	—
Säe-plattform	321	—	—	—	—	—	—
Krasnoje-Selo (buffet)	322	9	50	5	5	3	80
Ligowo (buffet)	334	10	00	6	6	4	00
Peterburisse (buffet)	346	10	00	6	6	4	00

3. Tallinnast—Jurjewi—Riiga.

Linnade nimed.	Werstad.	Sõidu hinnad: I. kl. R.	I. kl. K.	II. kl. R.	II. kl. K.	III. kl. R.	III. kl. K.
Tallinnast (buffet tunni	—	—	—	—	—	—	—
Tapale (buffet)	73	2	63	1	58	1	05
Tamsale (pooljaama)	87	—	—	—	—	—	—
Kiltsile (Aß)	96	3	45	2	07	1	38
Rakkele (pooljaama)	107	3	85	2	31	1	54
Wägewa	116	4	18	2	51	1	67
Jõgewa (buffet)	134	4	93	2	90	1	93
Kerseli (pooljaama)	148	—	—	—	—	—	—
Woldile (Tabbifer)	158	5	70	3	42	2	28
Jurjewi (Tartu) (buffet)	179	6	18	3	71	2	47
Elwa	203	6	73	4	04	2	69
Puka (Bockenhof)	224	7	20	4	32	2	88
Sangaste (Sagnitz)	245	7	68	4	61	3	07
Walk	257	7	93	4	76	3	17
Stakeni	283	8	53	5	12	3	41
Wolmari	302	9	50	5	70	3	80
Wõnnu (Wenden)	328	10	—	6	—	4	—
Ramotski	346	10	—	6	—	4	—
Segewoldi (Sikuldi)	365	10	50	6	30	4	20
Hintsenbergi	377	11	—	6	60	4	40
Riiga	415	11	50	6	90	4	60

4. Tallinnast—Walka—Wõrusse—Pihkwa.

Linnade nimed.	Werstad.	I. kl. R.	I. kl. K.	II. kl. R.	II. kl. K.	III. kl. R.	III. kl. K.
Tallinnast (buffet)	—	—	—	—	—	—	—
Jurjewi (buffet)	179	6	18	3	71	2	47
Walka (buffet)	257	7	93	4	76	3	17
Antsmõisa (Anzen)	285	8	58	5	15	3	43
Wõru (buffet)	313	9	50	5	70	3	80
Wastselinna (Neuhausen)	330	10	—	6	—	4	—
Petschori (Petseri) (buffet)	348	10	—	6	—	4	—
Isborsk	369	10	50	6	30	4	20
Pihkwa (Pleskau) (buffet)	391	11	—	6	60	4	40

5. Wiljandist—Laatre.

Jaamad:	II. klass.		III. klass.	
Wiljandi	—	kop.	—	kop.
Loodi	—	"	—	"
Halliste	69	"	41	"
Abja	92	"	55	"
Laatre	1,21	"	72	"

Pärnust—Walka.

Jaamad:	II. klass.		III. klass.	
Pärnu	—	kop.	—	kop.
Surju	57	"	35	"
Woltweti	1,09	"	66	"
Laatre	1,43	"	86	"
Ruhja	2,07	"	1,24	"
Walka	3,37	"	2,02	"

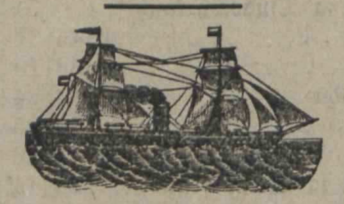
6. Tähtsamad linnad, kuhu Tallinnast raudteega saab.

Linnade nimed:	Werstad.	Sõidu hinnad.					
		I. kl.		II. kl.		III. kl.	
		R.	K.	R.	K.	R.	K.
Bjelostoki, Riia linna kaudu . .	1011	21	—	12	60	8	40
Brest-Litowski " . .	1138	22	50	13	50	9	—
Brjanski " . .	1227	23	50	14	10	9	40
Harkowi, Moskwa ja Kurski kaudu.	1637	28	50	17	10	11	40
Dwinski, Jurjewi ja Riia " .	620	15	—	9	—	6	—
Grodno, Riia linna " .	932	20	—	12	—	8	—
Jaroslawi, Moskwa " .	1167	23	—	13	80	9	20
Kaluga, Moskwa ja Tuula " .	1201	22	—	13	20	8	80
Kiiewi, Riia ja Wileiskaja " .	1599	28	—	16	80	11	20
Koslowi, Moskwa " .	1294	24	50	14	70	9	80
Kowno, Riia ja Moshekki " .	792	18	—	10	80	7	20
Kurski, Moskwa " .	1408	26	—	15	60	10	40
Libau, Riia " .	634	15	50	9	30	6	20
Luuga, Gatshina " .	392	11	—	6	60	4	40
Minski, Riia " .	951	20	—	12	—	8	—
Miitawi, Riia " .	495	12	50	7	50	5	—
Morshanski, Moskwa " .	1326	25	—	15	—	10	—
Moskwa	900	19	50	11	70	7	80
Nikolajewi	2006	32	—	19	20	12	80
Nishni-Nowgorodi, Moskwa kaudu .	1321	25	—	15	—	10	—
Nowgorodi, Tosna ja Tsudowo kaudu	476	13	—	7	80	5	20
Odessa, Riia kaudu	1945	31	50	18	90	12	60
Oranienbaumi	358	10	50	6	30	4	20
Orelli, Moskwa kaudu	1264	24	—	14	40	9	60
Orenburgi	2334	35	50	21	30	14	20
Pensa	1578	28	—	16	80	11	20
Pihkwasse, Jurjewi ja Walga kaudu	391	11	—	6	60	4	40
Poltawa, Moskwa kaudu	1769	30	—	18	—	12	—
Riäsani	1095	22	—	13	20	8	80
Rostow, Doni ääres, Moskwa kaudu	2074	33	—	19	80	13	20
Rübinsk, Tosna kaudu	871	19	—	11	40	7	60
Samara, Moskwa "	1942	31	50	18	90	12	60
Saratowi, " "	1716	29	50	17	70	11	80
Sewastopoli, Moskwa kaudu . .	2338	35	50	21	30	14	20
Simweropoli, Moskwa kaudu . .	2266	35	—	21	—	14	—
Smolenski, Riia " . .	991	21	—	12	60	8	40
Taganrogi, Moskwa " . .	2106	33	—	19	80	13	20
Tambowi, " " . .	1362	25	50	15	30	10	20
Tosna	344	10	—	6	—	4	—

Linnade nimed:	Werstad.	Sõidu hinnad:					
		I. kl.		II. kl.		III. kl.	
		R.	K.	R.	K.	R.	K.
Tukkumi, Riia kaudu	477	13	—	7	80	5	20
Tuula, Moskwa „	1079	22	—	13	20	8	80
Tweri, Tosna „	744	17	—	10	20	6	80
Warshawi, Riia „	1172	23	—	13	80	9	20
Wilna linna, Riia kaudu	785	18	—	10	80	7	20
Wirballeni, Riia ja Mosheiki kaudu	863	19	—	11	40	7	60
Witebski, Riia kaudu	860	19	—	11	40	7	60
Wladikawkasi, Rostowi k. Doni ääres	2726	39	50	23	70	15	80
Wladimiri, Moskwa kaudu . . .	1088	22	—	13	20	8	80
Wologda, Moskwa ja Jaroslawi kaudu	1359	25	50	15	30	10	20
Woroneshi, Moskwa kaudu . . .	1462	26	50	15	90	10	60
Zaryzyn (Tsaritsin), Moskwa kaudu	1919	31	50	18	90	12	60

7. St. Peterburist—Oranienbaumi.

St. Peterburg (buffet)	—	—	—	—	—	—	—
Ligowa (buffet)	13	—	48	—	29	—	19
Sergiewo	18	—	65	—	39	—	26
Stremla	21	—	78	—	47	—	31
Uus-Peterhof	27	—	98	—	59	—	39
Wana-Peterhof (buffet)	30	1	13	—	68	—	45
Oranienbaum (buffet)	37	1	35	—	81	—	54

Aurulaewade teatus.

Aurulaewad „Nikolai II.“, „Konstantin“ ja „Riiga“, — käiwad Peterburi, Kuresaare, Haapsalu, Kuiwaste, ja Riia wahet. Lähemaid teatusi annawad: Tallinnas Carl F. Gahlnbäck. Riias: „Riia aurulaewa selts“ ja Peterburis R. Dahl, Haapsalus L. Holmberg ning Kuressaares R. Wildenberg.

Soome aurulaewad „Storfursten“ ja „Linnea“ käiwad Tallinna, Helsingi ja Lübecki wahet. — Teatust selle üle annab Tallinnas „Grünberg ja Co.“

Soome aurulaew „Awasaksa“ käib Tallinna ja Helsingi wahet. Teatust saab Carl F. Gahlnbäcki juurest.

Aurulaew „Konstantin" Ossilia seltsi omandus, käib Baltiski, Haapsalu, Kuiwaste, Kuresaare ja Riia wahet.

Soome aurulaewad „Norr-Finnland" ja „Waasa" käiwad Helsingi, Tallinna ja Stettini wahet iga 8 päewa sees.

Uue aurulaewade Kompani laewad Stettinist, käiwad Tallinna ja Stettini wahet. Lähemaid teatusi annawad „Woldemar Mayer'i lesk ja poeg" Tallinnas.

Inglise aurulaewad käiwad Tallinna Hulli ja Londoni wahet. Lähemaid teateid saab Tallinnas „Balei ja Letham'i" käest.

Tähendusek s: Sadama sillal Tallinnas on wannutatud numbritega pakikandjad reisijatele teenistuseks: taksi järele maksab üks kohwer üle silla kunni laewani 5 kop.

Sõiduwoorimeeste taksid:

Tallinnas. — Aja järele sõita.

Kunni	1/4 tund	2 hobusega	20 kop.,	1 hobusega	15 kop.
"	1/2 "	2 "	35 "	1 "	25 "
"	3/4 "	2 "	45 "	1 "	25 "
"	1 "	2 "	50 "	1 "	40 "

Teised tunnid on 10 kop. odawamad.

Sõidud kauguse järele.

	2 hob.	1 hobusega.
Iga sõidu eest linna sees	15 kop.	10 kop.
Linnast raudteele ehk tagasi.	20 "	15 "
Alewist " " "	40 "	25 "
Linnast Balti puuwilla wabrikuni*) . . .	60 "	40 "
Linnast waguni wabriku „Dwigatel"ini*) .	70 "	50 "
Linnast sadamasse	20 "	15 "
Sadamast alewitesse	50 "	30 "
Kadrinthali ehk sealt tagasi: —		
a) Toompealt ja Toompeale . . .	40 "	25 "
b) Linnast — ja linna	30 "	20 "
d) Wiruwärawast ja Wiruwärawasse .	25 "	15 "
Surnu kaasas Teliskopli ja sealt tagasi .	100 "	60 "
Linnast Narwa maanteed mööda Lasna m.	40 "	30 "
Sukru wabriku juurde	50 "	35 "
Kosele	120 "	85 "
Mustjõele	60 "	40 "
Teliskopli ja Mõiku.	70 "	50 "
Kiisamuti senna ja sealt 1/2 tunni ootamisega tagasi	100 "	80 "
Löwenruu ja senna ümberkaudu	60 "	40 "

---

*) Tähendatud sõitude eest nendesamade woorimeestega, tähendatud wabrikutest linna, maksab poole hinna sinna sõidust.

Tähendus: Kui 3 ehk 4 inimest peale istuwad, mida aga ükski kahe hobusega woorimehed wõiwad, siis on pool taksi hiada woorimehel õigus rohkem nõuda, mille juurde aga lapsed ei saa arwatud. Kastide ja kohwrite eest maksetakse 10 kop. tüki pealt, käekotid ja karbid ei saa arwatud. Liiga palju sõitjaid, liiga raskeid kasta ja määriwaid asju on woorimehel õigus tagasi lükata ja mitte peale wõtta.

Sõitude eest kella 11 õhtu kunni kell 7 hommikuni on taks poole kallim.

Sõidud kaugemale, kui kolm wersta, ei ole mitte enam taksi all. Kaebtused woorimeeste üle tulewad politseisse sisse anda.

Wäljamaa rahad.

Soomemaal: 1 mark = 100 penni = 25 kop.

Belgiamaal: nagu Prantsuse maalgi.

Taanis: 1 Kroone = 100 Öre = $34^3/_4$ kop.

Austrias: 1 Gulden = 100 kreutseri = $61^3/_4$ kop.

Inglismaal: 1 Nael stärling = 10 shiling = 6 rbl. $28^1/_2$ kop., 1 kroone = 5 shilingit = 1 rbl. 45 kop., 1 shiling = 12 pence = 29 kop., 1 penc $2^1/_2$ kop.

Prantsusemaal: 1 Frank = 100 santimi (ehk 20 Sous) = 25 kop.

Kreekamaal: 1 drahm = 100 lepta = $22^1/_2$ kop.

Italias: 1 Skudo = 5 liiret (franki) = 1 rbl. 25 kop., 1 liire = 25 kop.

Hollandis: 1 Hollandi dukat = 2 rbl. $93^3/_4$ kop. 1 Taaler = 1 rbl. 31 kop., 1 Gulden = 100 tsenti = $52^1/_2$ kop.

Portugalias: 1 Mil = (1000) Reis = 1 rbl. $39^1/_2$ kop.

Rootsimaal: 1 Kroon = 100 Öre = $34^1/_2$ kop.

Sweitsis: nii kui Prantsusemaal.

Hispanias: 1 Doblon 100 Reali = 6 rbl. 44 kop., 1 Duru = 20 Reali = 1 rbl. $31^1/_2$ kop., 1 Reali $6^1/_2$ kop.

Türgimaal: 1 Piaster = $5^1/_2$ kop.

Põhja-Ameerika Ühendatud riikides: 1 Dollar = 100 tsenti = 1 rbl. 33 kop.

Üleüldine Saksamaa raha aru.

Saksa riigi seadusel 4. Dets. 1871. ja 9. Juulist 1873. aastast saawad ühe naela eht puhta kullast $139^1/_2$ raha löödud. Kümnes osa sest riigirahast nimetatakse „mark" mis 100 pennideks on ära jäutatud. Peale selle riigi-kuld raha 10 marka (Krone) saawad ka 20 margilised kuld rahad löödud (doppel-Krone) mida ühe naela eht kullast $69^3/_4$ tükki saab. Peale seda 5 margalised kuld rahad (pool Kroone), mida ühe naelast 279 tükki saab. Hõbe-rahad on 1 Taaler = 3 marka; 5, 2 ja ka ühe margalised, ka 50 ja 20

penni. Nikkel rahad on: 10 ja 5 penni = 1 kop. = 3,24 penni, 10 marka = 3 rbl. 8,70 kop., 1 mark 30,87 kop. — See on ilma kursita arwatud, kursiga on kõik wäljamaa rahad palju kallimad. Peale selle on Saksamaal weel palju teisa rahasid, mis aga mitte üleüldised ei ole.

Stempelpaberid, mis wekslite ja laenupaberite juures pruugitakse.

Nr.	Raha summa. Wekslite eest.	Lehe hind.	Raha summa. Laenukirjade eest.	Lehe hind.
1	kunni 50 rbl.	— r. 10 kop.	50 kunni 300 rbl.	1 r. 25 kop.
2	50 kunni 100 r.	— „ 15 „	300 „ 900 „	3 „ 10 „
3	100 „ 200 „	— „ 30 „	900 „ 1500 „	5 „ 40 „
4	200 „ 300 „	— „ 40 „	1500 „ 2000 „	7 „ 10 „
5	300 „ 400 „	— „ 55 „	2000 „ 3000 „	11 „ — „
6	400 „ 500 „	— „ 70 „	3000 „ 4500 „	15 „ 65 „
7	500 „ 600 „	— „ 80 „	4500 „ 6000 „	20 „ 30 „
8	600 „ 700 „	— „ 90 „	6000 „ 7500 „	28 „ — „
9	700 „ 800 „	1 „ — „	7500 „ 9000 „	31 „ — „
10	800 „ 900 „	1 „ 15 „	9000 „ 10000 „	36 „ — „
11	900 „ 1000 „	1 „ 20 „	10000 „ 12000 „	41 „ — „
12	1000 „ 1500 „	1 „ 90 „	12000 „ 13000 „	48 „ — „
13	1500 „ 2000 „	2 „ 50 „	13000 „ 15000 „	53 „ — „
14	2000 „ 3200 „	3 „ 70 „	15000 „ 18000 „	63 „ — „
15	3200 „ 4000 „	5 „ 15 „	18000 „ 21000 „	71 „ — „
16	4000 „ 6400 „	6 „ 80 „	21000 „ 30000 „	103 „ — „
17	6400 „ 8000 „	9 „ — „	30000 „ 45000 „	156 „ — „
18	8000 „ 10000 „	11 „ 40 „	45000 „ 60000 „	211 „ — „
19	10000 „ 12000 „	13 „ 80 „	60000 „ 90000 „	312 „ — „
20	12000 „ 15000 „	15 „ 60 „	90000 „ 120000 „	415 „ — „
21	15000 „ 20000 „	21 „ — „	120000 „ 150000 „	519 „ — „
22	20000 „ 25000 „	27 „ 60 „	150000 „ 225000 „	781 „ — „
23	25000 „ 30000 „	33 „ 60 „	225000 „ 300000 „	1031 „ — „
24	30000 „ 40000 „	42 „ — „		
25	40000 „ 50000 „	54 „ — „		

Stempelmaksust. (О гербовомъ сборѣ).

Stempelmaks maksetakse 5, 10, 15, 60 ja 80 kopikaliste markidega ehk stempelpoognatega ülemal nimetatud hindadega, 60 kop. stempelpoogna ehk liht paberi peale, millele 60 kop. stempelmark peale pandakse. Ka kirjutakse 1) kõiksugu palwed (прошенія), teadaandmised (обявленія), kaebtused, (жалобы), wastused (отвѣты) wastu rääkimised (возраженія), wastutõendused (опроверженія), edasikaebtused (отзывы) ja nende kopiad ja nende juurde pandud dokumentide kopiad. Erainimestele wäljaantawad ametlikud kopiad

otsustustest (копія съ рѣшенія) ja teistest paberitest ja kõiksugu teadaandmised. Peale selle on kohtude ja palwekirjade maksude tarwis weel wäga mitmesuguse hindadega margid.

Eesti ajalehed.

„Postimees." Toimetaja cand. jur. Tõnisson. Ilmub Jurjewis ja tuleb iga päew wälja, hind 5 rbl.

„Walgus." Toimetaja J. Kõrw. Ilmub Tallinnas 1 kord nädalas, hind 3 rbl.

„Olewik." Toimetaja A. Grenzstein. Ilmub Jurjewis 1 kord nädalas, hind 3 rbl.

„Ristirahwa Pühapäewa leht." Toimetaja W. Kentmann. Ilmub Tallinnas 1 kord nädalas, hind 1 rbl. 70 kop.

„Eesti Postimees." Toimetaja A. Busch. Ilmub Tallinnas 1 kord nädalas, hind 3 rbl.

„Aus aeg." Toimetaja M. Neumann. Ilmub Tallinnas 3 korda nädalas, hind 3 rbl. 25 kop.

„Sakala." Toimetaja A. Peet. Ilmub Wiljandis 1 kord nädalas, hind 3 rbl.

„Saarlane." Toimetaja baron Hartwig von Sass. Ilmub Kuresaares 1 kord nädalas, hind 2 rbl.

„Rahwa Lõbu-leht." Toimetaja J. L. Jürgens. Ilmub Jurjewis 1 kord kuus, hind 2 rbl.

„Põllumees." Toimetaja H. Laas. Ilmub Jurjewis 1 kord kuus, hind 2 rbl.

„Linda." Toimetajad H. Prants ja J. Jürgenstein. Ilmub Pärnus 1 kord nädalas, hind 3 rbl.

„Mesilane." Toimetaja Fr. Kask. Ilmub Tallinnas 1 kord kuus, hind 1 rbl. 25 kop.

„Teataja." Politika ajaleht. Toimetaja, cand. jur. K. Päts. Ilmub iga päew, hind 5 rub. aastas.

Peale selle ilmub Eestimaa gubermangu ajaleht **„Эстляндскія губернскія Вѣдомости"** gubermangu walitsuse poolest. Tallinnas ilmuwad ka kaks Saksakeele ajalehte **„Revalsche Zeitung"** ja **„Revaler Beobachter"** ning Wenekeele leht **„Ревельскія Извѣстія"**.

Eesti seltsid.

Tallinnas: Estonia, Lootus, Eesti Põllumeeste, Käsitööliste, Kalew, Karskuse ja Ewang. Eesti Noortemeeste selts.

Raamatupoed ja kauplejad.

Tallinnas: Kluge ja Ströhm. — Ferd. Wassermann. — E. Brahm. — Haase. — Th. Jakobson. — K. Busch. — T. Köll. — Revaler Antiquariat. — J. Ploompuu. — Rubin. — J. Oskar — M. Kuusik. — G. Pihlakas. — A. Oit. — Thomson. — T. Turgan. A. Peterson.

Trükikojad.

Tallinnas: Eestimaa gubermangu trükikoda. — Mickwitzi trükikoda. — Lindforsi pärijate trükikoda. — J. H. Gresseli trükikoda. — Geberti trükikoda. — H. Mathieseni trükikoda. — Beobachteri trükikoda. — Tallinna Wenekeelse ajalehe Ревельскія Извѣстія trükikoda. — Schifferi ja Antje trükikoda. — G. Flauri trükikoda. — A. Kullapi trükikoda. — J. Körwi trükikoda. — Reiler ja poeg trükikoda. — A. Buschi trükikoda.

Eestimaa ülemad ammetnikud.

Eestimaa guberner ja Tõsine Riiginõuunik ja kõrge ordenite Ritter (Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ и разныхъ орденовъ кавалеръ) E. N. Skalon.

Abi (Vice) guberner Tõsine Riiginõuunik Dirin.

Tallinna Ringkonna kohtude prokurör peab oma abilistega ringkonna kohtus ajet.

Tallinna linna pea H. v. Hueck.

Tallinna gubermangu Kindral-Superintendent L. Hörschelmann.

Mõisnikkude pea Baron Budberg.

Tallinna politseimeister Koll. Assessor W. Nielender.

Eestim. Rahwa koolide direk. Riiginõuunik Pawlow.

Tallinna Rahwa koolide inspektor Winogradow.

Tallinna-Paide jäusk. Rahwa koolide inspektor Orlow.

Tallinna rahapangad ja kassad.

Riia kauba panga abipank Tallinnas, Wene uulitsal.

Tallinna krediit kassa, Pika uulitsal.

Gubermangu Renterei, Toompea lossis.

Riigi-panga jäuskond, Toompeal baron Tolli majas.

Balti kauba- ja wabriku töö pank (endine Karl Elfenbeini pank), Pika uulitsal.

Scheel'i pangamaja, Laia uulitsal.

Edgar Hoeppener, pangamaja Harju uulitsal.

Immobiili ehk majaperemeeste pank, Pika uulitsal.

Neisse pangadesse wõib igaüks julgeste oma raha usaldada, sest et neil kindel põhi ja alus on. — Hoiukassasse, mis Riigi pankas, postkuntoris, Wene turu ja Suure Jurjewi uulitsa-nurgal ja tolliammetis on asutatud, kuhu 25 kopikast kunni 50 rublani hoiu alla wõetakse ja selle eest iga rubla pealt 3½% aastas rehkendakse. Kui aga 50 rubla täis on, siis pead ühe panga pileti, see on 50 rublase rahapaberi ostma, mis weel rohkem intressisi kannab. Iga rahapaberi protsentidest wõetakse aga 5% iga rubla pealt, see on 5 kopikat kroonu maksu.

Intressisi kandwaid rahapaberisi on nii wäga mitmet seltsi, sellepärast wõtku igaüks, missugusest seltsist ta aga ise tahab, kuulaku ja küsigu aga pangast järele, kui ta intressi peale tahab panna.

Tallinna tähtsamad koolid.

Keisri Nikolai I. Gümnasium, Kloostris.
Aleksandri Gümnasium, Wene turu ääres.
Naesterahwa Gümnasium, Tartu maanteel.
Peetri Real kool, Promenadi ääres Karjawärawa ligidal.
Keiserinna Katarina II. linna kool, Pika uulitsal.
Linna IV. klassiline (endine Kreis-) kool, Wene uul.
Raudtee tehnika kool, Raudtee lähedal.
Suur tütarlaste kool, Laia uulitsal.

Peale selle on weel palju muid ja wähemaid koolisi, mis Elementar (Alguskoolide) nime all, poiss- ja tütarlastele on asutatatud.

Tohtrid, (Arstid).

Tallinnas.

Agafonoff, (Riiginõunik), Stihwti uul. Whitas Rode majas. Eestimaa Arsti inspektor r. t. 10—11 ja 4—6.
Adelheim, Wana Posti uul. omas m. r. t. 10—11½ ja 4—5.
Armsen, Wana Posti uul. Walteri m. r. t. 9—10 ja 4—5.
Bätge, (Kollegia nõunik), Wanem Diakonissi hospidali ja Realkooli arst. Wiruwärawas Baron Girardi m. r. t. 4—5.
Bitsch, (Kollegia nõunik) Eestimaa arsti inspektori abi. Sadama uul. Krauspe majas r. t. 9—11 ja 4—5.
Blacher, (Riigi nõunik) Suure Arewjewi uul. omas m. r. t. 3—4.
Borg, (Õue nõunik) Pika uul. omas majas r. t. 8—9 ja 6—7.
Bütner, Laia uul. von Weissi m. r. t. 8—9 ja 3—4.
Ferberg, Laia uul. nr. 20. r. t. 9—11 ja 5—6.
Fick, Ritteri uul. Schröteri majas r. t. 10—11.
Frese, (Kollegia nõunik), sõjawäe hospidali arst Wene uulitsal omas majas r. t. 3—4.

Greiffenhagen, Rosenkrantsi uul. omas majas, nina-, kõrwa- ja kurgu-haigused r. t. ½4—½6.
Haller, (Riigi nõunik), Wana Posti uul. Meieri m. r. t. 2—3.
Hansen, (Kollegia nõunik) Niguliste uul. Rugali m. r. t. 2—3.
Harms, Rattaskaewu uul. m. nr. 276 r. t. 10—11 ja 4—5.
Heidenschild, Narwa uul. Baron Keiserlingi m. r. t. 1—2.
Heine, (Riiginõunik), Suure Jurjewi uul. Langebergi m. r. t. 5—6.
Höppener, (Kollegia nõunik) Niguliste uul. Brewerni m. r. t. 1—3.
Hunnius, Wiru uul. Demini m. r. t. 10—11 ja 4—5.
Isatschik, Wiru wärawas Tõnnuse majas, r. t. 9—11 ja 4—6. ja 7—9.
Israelsohn, Suure, Jurjewi uul. Tetjewi majas r. t. 9—11, 3—5 ja 7—9.
Klewer, (Riigi nõunik) Tallinna Kreisi arst r. t. hommiku kunni ½10 ja 3—5 p. l.
Knüpfer, Jaani uul. Jakobi majas r. t. 2½—3½.
Köhler, (Kollegia nõunik) Suure Karja uul. omas majas r. t. 10—11 ja 4—5.
Kusik, (Õue nõunik), Wiru uul. Trummeri majas, r. t. 9—11 ja 4—5.
Labbe, Harju uul. Landeseni majas r. t. 10—12 ja 4—5, pühapäewadel 12—1.
von Landesen, Harju uul. Kleinhofi majas r. t. 10—11 ja 5—6.
Baron Maidell, Laia uul. Weissi majas, r. t. 12—2.
Meder, (Kollegia Assessor) Laia uul. Weissi majas r. t. 1—2.
Nitskewitsch, (Tallinna linna tohter, Kollegia nõunik). Uue uul. Brisinski majas r. t. 4—6.
Orlow, Balti raudtee waksalis.
von. Rennenkampf, Suure Karja uul. Pfaffi m. r. t. 3—5.
Rosenthal, (Riigi nõunik) Suure Karja uul. nr. 430 r. t. 11—12.
Rossinewitsch, (Õue nõunik). Wanem prii hospidali arst. Hospidali majas.
Rübenberg, Suure Jurjewi uul. Greenholmi majas r. t. 8—10 ja 2—4.
Samson, Pika uul. Borgi majas r. t. 2—3.
Soskin, Suguosade ja naha haiguste arst, Suure turul nr. 462. r. t. 10—12 ja 7—9.
Scheibe, (Kollegia Assessor). Narwa uul. Haase majas r. t. 3—5. kesknädalil mitte.
Seegrön, Harju uul. Michelseni m. nr. 490. r. t. 9—11 ja 4—5.
Tannebaum, (Õue nõunik). Jaani uul. Johannsoni majas, Ringkonna kohtu kõrwal, r. t. 10—12 ja 5—6.
Thomson, Weike Juriewi uul. Soonikn majas r. t. 9—10 ja 2—3.
von Weiss, Laia uul. Weissi majas r. t. 9—10 ja 3—4.

Weisenhof, (Riigi nõunik) Riisenkampfi uul. omas m. r. t. —
von Wistinghausen, Apteegi uul. nr. 235. r. t. 4—5.

von Mickwitz, von Keiserling, Hoffmann, } Suure Pärnu maanteel Diakonissi majas.

Greiffenhagen, Büttner, Knüpfer, v. Middendorff, v. Rennenkampf ja Weiss. Wiruwärawas kliinikus kell 12—2.

Silma tohtrid.

von Middendorff, Rosenkrantsi ja Promenadi uul. nurgal, Greiffenhageni majas r. t. $3^1/_2$—5.
Hoffmann, Prokusmäel, Baron Girardi majas, r. t. 9—10 ja 2—3.

Loomade arstid.

Jürgenson, (Kollegia nõunik). Gubermangu loomade arst, Pika jala peal v. Ungern-Sternbergi majas nr. 60.
Iwanow, (Kollegia nõunik) Kadrinthalis Liiwamäe uul. nr. 211.
Mey, Tapamaja inspektor, elab sealsamas.
Lübarsky, Stifti uul. Korschunowi majas.
Bulat, Manesbi uul. Prohorowi majas.
Grossmann, Wiru uul. Mirsalise majas.

Dentistid. (Hamba arstid).

Kusmanoff, Harju uul. Kleinhoffi majas r. t. 10—1 ja 3—6.
Whitas-Rode, Munti uul. Gonsiori m. r. t. 10—1 ja 4—6.
von Ritter, Winogradowi majas Wiru uul. r. t. 9—1 ja 3—6. pühap. 3—4.
Finkbeiner, Wiru uul. Makuschewi majas r. t. 10—1 ja 4—6.
Wulff, Pika uul. v. Kotzebue majas r. t. 10—12 ja 3—5.

Arsti abilised.

Feldhuhn, (Kollegia Registrator) Wene uul. Demini majas r. t. 8—9 ja 2—3.
Pawlowski, (Nime nõunik) Pagari uul. Thomsoni majas r. t. 3—5.

Aptegid.

R. Lehbert, Suure turu ääres.
R. Fick, Niguliste uul.
Hugo Oppermann, Wene turu ligi ja suwel Kadrinthalis.
E. Detloff, Kuninga uul.
B. Linde, Weike Pärnu uul.
R. Schribe, Weike Jurjewi uul.
Fick ja Lehbert, Baltiski uul.

Ämmaemandad. (Tallinnas).

Budruskewitsch, — Aptegi uul. nr. 233.
Bienert, — Müüriwahe uul. nr. 401.
Fick, — Gonsiori uul. nr. 443.
Freiberg, — Niine uul. Kotke majas.
Folkmar, — Pagari uul. nr. 90.
Graufeldt, — Pika uul. nr. 121.
Gubergrüts, — Suure Kompasna uul. nr. 372.
Grünstig, — Suure Arewjewi uul. nr. 414.
Einer, — Weike Balesna uul. nr. 15.
Eisler, — Wittenhofi uul. Petusari majas.
Egorowa, — Prii hospidalis.
Hansen, — Wiru uul., Tönniuse majas.
Jakobson, — Püha Waimu kiriku hoowis nr. 177.
Jantzen, — Weike Ranna wärawas nr. 364.
Kiisk, — Wana Posti uul. nr. 458.
Kristiansen, — Ulema Kanali uul. nr. 411.
Laasi, — Kloostri uul. nr. 40.
Lintrop, — Müüriwahe uul., Kotzebue majas.
Lausmann, — Bulwari uul. (Niine uul. nurga peal) nr. 17.
Mehlmann, — Kompasna uul. nr. 356.
Muskat, — Narwa uul. nr. 417.
Niimann, — Wana Posti uul. nr. 458.
Oring, — Falkspargi uul. omas majas.
Orlowa, — Narwa uul. Hanini majas.
Paul, — Harju uul. nr. 492.
Paulson, — Falkspargi ja Nürnbergi uul. nurgal omas majas.
Reihenbach, — Alemani uul. nr. 30.
Rosenthal, — Suure Jurjewi uul. nr. 16
Sorokina, — Kopli uul. nr. 76.
Schumann, — Kompasna uul. nr. 352.
Temant. — Jürgensoni uul.
Treuhoff, — Uue uul. nr. 343.
Tamberg, — Hobusepea uul. nr. 81.
Ummer, — Wene uul. Katoliku kiriku majas, nr. 318.
Wischnewskaja, — Waksali uul. Kuntze majas.

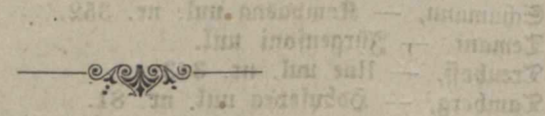
Adwokatid, (Tallinnas).

Adelheim, — Wana Posti uul. omas majas r. t. 10—11 ja 5—6.
von Bodisko, — Toompeal nr. 43 r. t. 9—11.
Bulatzel — Pika uul. Mülleri m. r. t. 9—10 ja 6—7.
Gabler, — Pika uul. nr. 102 r. t. 9½—11 ja 6—7.
Höppener, — Laia uul. omas majas r. t. 10—12.

Dolanski, — Bulwari uul. omas majas Falkspargi wastus r. t. 12—1 ja 5—6.
Idell, — Harju uul. Mathieseni m. r. t. 9—10 ja 4—7.
Kiniew, — Wana turu kaelas Kiinewi m. r. t. 6—8.
Koch, — Wene uul. nr. 123 r. t. 10—12.
von Kroll — Laia uul. Samsoni m. r. t. 10—12.
Baron Maidell, — Brokusmäel Geberti majas r. t. 10—11 ja 4—6.
Riesenkampf Karl, Laia uul. Huuki m. } r. t. 10—12.
Riesenkampf, — Rihard, sealsamas }
Rosenbaum, — Rataskaewu uul. nr. 275 r. t. 10—12.
von Samson — Laia uul. omas majas r. t. 10—12.
Sternburg — Harju uul. Lukki m. r. t. 9—10 ja 5—½7.
Siegel, — Wiru uul. Heinrichseni m. r. t. 10—11 ja 6—7.
Daugull, — Laia uul. Huuki m. r. t. 10—12.
Hirsch, — Laia uul. Samsoni m. r. t. 10—12 ja 7—8.
Poska, — Pika uul. Behrensi m. r. t. 10—11 ja 6—7.
Scheel — Pagari uul. Kotzebue m. r. t. 9—11 ja 2—3.
Pahles, — Suure Karja uul. Wiikmanni m. r. t. 10—11 ja 6—7.
von Manteuffel, — Laia uul. Samsoni m. r. t. 10—12.
Franz, — Niguliste uul. Trellini m. r. t. 9—10 ja 6—7.
Temant, — Wana Karja uul.

Notariused. (Tallinnas).

Ewinatjew, D., Suure turu juures.
Glöckner, R., Laia uul. Gloi majas.
Tuurmann, W., Suure Karja uul. Wieckmanni majas.
Riesenkampf, R., Pika uul. Seedorfi m., r. t. k. 9—3.

Tallinna linna uulitsate nimed linna pristawite jägude järele.

A.

Awrika uulits. Африканск. ул. Afrika-Str., 3 lin. j.
Aia uulits. Садовая улица. Garten-Straße. 6 linn. j.
Aida uulits. Амбарный переул. Speicher-Str. 6. linn. j.
Alam-Luha uul. Нижн. Луговая у. Untere Wiesen Str. 4. l. j.
Aleksandri u. Александровск. у. Alexander-Str. 5. linn. j.
Alemanni uul. Алиманская ул. Allimann-Str. 5. linn. j.
Apteegi uulits. Аптечная улица. Apotheker-Str. 6. linn. j.

B.

Baltiski m. Балтійск.-Портск. у. Baltischportsche-Str. 4 ja 5 l. j.
Brooksmägi. Брокусовая гора. Brokusberg. 6. linn. j.

D.

Drewingi uulits. Древинская у. Drewings-Str. 3. linn. j.
Dunkri uulits. Дункерская ул. Dunker-Str. 6. lin. j.

E.

Epinatjewi u. Епинатьевская у. Epinatjew-Str. 2. linn. j.

F.

Falkspargi u. Фалькспартская у. Falkspark-Str. 5. linn. j.
Falgi jalgtee. Фальскій промен. Falkensteg. 5 linn. j.

G.

Gildi uulits. Гильдейская ул. Gilden-Str. 3 linn. j.
Gonsiori uulits. Гонзіорская у. Gonsior-Str. 2. linn. j.

H.

Harju uulits. Новая улица. Schmiede-Str. 6. linn. j.
Harju wäraw. Новыя ворота. Schmiedepforte. 6. linn. j.
Heeringi uulits. Селедочная у. Härings-Str. 3 linn j.
Hobusepea uul. Конная улица. Pferdekopf-Str. 6 linn. j.
Hospitali uulits. Госпитальная у. Hospital-Str. 4. linn. j.

J.

Jaani uulits. Іоанновская ул. Johannis-Str. 6 linn. j.
Jahu uulits. Мучная улица. Mehl-Str. 1. linna j.
Jakobi uulits. Якова улица. Jakobs-Str. 3. linn. j.
Juhkental. Іоахимсталь. Joachimsthal. 3 linn. j.
Insheneri uulits. Инженерная у. Ingeneur-Str. 6. linn. j.
Israeli uulits. Израильская у. Israel-Str. 3. linn. j.
Jõe uulits. Рѣчная улица. Kanal-Str. 1. linn. j.
Jürgensoni u. Гиргенсонская у. Jürgensohn-Str. 1. linn. j.

K.

Katrintal. Екатериненталь. **Katherinenthal.** 2 linn. j.
Kadrintali Liiwa u. Песочная у. Sand-Str. 2. linn. j.
Kaewu uulits. Колодезная ул. Brunnen-Str. 5 linn. j.
Kalamaja. Фишермайская улица. Fischgraben. 1. linn. j.
Kana uulits. Куринный переул. Hühnerzehgasse. 3. linn. j.
Karja wäraw. Михайловск. вор. Karriforte. 6. linn. j.
Kaupmehe u. Купеческая ул. Kaufmannsche-Str. 4. linn. j.
Kasanski plats. Казанск. площадь. Kasanscher-Platz. 3 linn. j.
Kasanski uulits. Казанская ул. Kasansche-Str. 4. linn. j.
Kentmanni uulits. Кентманск. у. Kentmannsche-Str. 4. linn. j.
Kinga uulits. Башмачная ул. Schuhgasse. 6. linn. j.
Klaasingi u. Клазинская ул. Glasing-Str. 3. linn. j.
Kloostri uulits. Соборная ул. Kloster-Str. 6. linn. j.
Kopli uulits. Копельская ул. Ziegelkoppel-Str. 1 linn. j.
Kortese uulits. Кордезская ул. Kordes-Str. 5. linn. j.
Kose tee. Дорога на Кошъ. Weg nach Kosch. 2. linn. j.
Kotsebu uulits. Коцебуская ул. Kozebue-Str. 1. linn. j.
Kristinentali u. Кристинен. ул. Christinenthals-Str. 4. ja 5. l. j.
Kuke uulits. Пѣтушья улица. Hahngasse. 3. linn. j.
Kullaseva uulits. Серебряная ул. Goldschmiede-Str. 6. l. j.
Kuninga uulits. Королевская у. Königs-Str. 6. linn. j.

L.

Laagri uulits. Лагерная улица. Lager-Str. 1 linna j.
Labaratoriumi u. Лабораторіумскій переулокъ. **Laboratoriumsgasse,** 6 linn. j.
Lai uulits. Широкая улица. Breit-Str. 6 linn. j.
Lasnamägi. Лаксбергъ. **Laaksberg.** 2 ja 3 linn. j.
Lessingi uulits. Лесингская ул. Lessing-Str. 5 linn. j.
Liiwa-laia u. Шир.-Песочная у. Breite Sand-Str. 4 linn. j.
Liiwa pealne. На Пескахъ. Auf dem Sande. 3 linn. j.
Luha uulits. Луговая улица. Wiesen-Str. 1 linna j.
Luisentali u. Луйзентальск. ул. Louisenthal-Str. 5 linn. j.
Lutri uulits. Лютерская ул. Luther-Str. 2 linna j.
Lutri-Waestekooli u. Сиротская у. Waisenhaus-Str. 9 linn. j.
Lõuna uulits. Южная улица. Süd-Str. 4. linn. j.
Lühikejalg. Мал. Выш. подъемъ. Kurzer Domberg. 6 linn. j.

M.

Maakri uulits. Макерская ул. Maker-Str. 3 l. j.
Magasini u. Магазинная ул. Magazin-Str. 4 linn. j.
Maneesi uulits. Манежная ул. Manegen-Str. 2 l. j.
Mardi uulits. Мартенская ул. Mardensgasse 3 linn. j.
Medweti uulits. Медвѣжья ул. Medwedjew-Str. 1 l. j.
Mere promenad. Морск. промен. Am Strande, 1 linn. j.
Mundi uulits. Мунтенская ул. Munten-Str. 6. linn. j.

Munga hoow. Мюнкенгофск. у. Münkenhof=Str. 6 l. j.
Mäealuse uulits. Подгорная у. Am Glint (bei Katharinenthal). 2 linna j.
Müüriwahe uulits. Стѣнная ул. Mauer=Str. 6 linn. j.

N.

Narwa maantee. Нарвская ул. Narvsche=Str. 2. linn. j.
Niguliste uulits. Липовая ул. Nicolai=Str. 6. linn. j.
Nikitini uul. Никитинская ул. Nikitin=Str. 5. linn. j.
Niine uulits. Липовая улица. Linden=Straße 1. linn j.
Nunne uul. Систренская ул. Süßtern=Str. 6. linn. j.
Nürnbergi uul Нюрнбергск. ул. Nürnberg=Str. 5. linn. j.

O.

Olewiste uul. Олайская улица. Olai=Str. 6. linn. j.

P.

Pagari nulits. Булочная ул. Bäcker=Str. 6. linn. j.
Pirita tee. Дорога на Бригита. Weg nach Brigitta 2. linn. j.
Pikkjalg. Длин. вышг. подъемъ. Langer Domberg. 5. linn. j.
Pikk nulits. Морская улица. Lange=Straße. 6. linn. j.
Polgu uul. Полковая улица. Regiments=Str. 3. linn. j.
Postijaama uul. Станціонная ул. Station=Str. 1. ja 2. linn. j.
Potisepa uul. Печный переул. Töpfer=Str. 4. linn j.
Promenadi uul. Променадъ. Ring=Str. 1. 2. 3. 4. 5. ja 6.
Päsukese uul. Ласточкинная ул. Schwalbengasse. 3. linn. j.
Pühawaimu uul. Свято-духовс. у. Heiligengeist=Str. 4. linn. j.
Püssirohu uul. Пороховая ул. Pulver=Str. 3. linn. j.

R

Rataskaewu uul. Колесная ул. Räder=Str. 6. linn. j.
Risenkampfi uul. Ризенкампф. у. Risenkampf=Str. 2. linn j.
Ritteri uul. Рыцарская улица. Ritter=Str. 6. linn. j.
Roosi uul. Розовая улица. Rosen=Str. 3. linn j.
Rootsi (wana) turu. Шведскій рынокъ. Alter Markt. 6 linn. j.
Roheline (turu) plats. Зеленая площадь. Grüne Wiese. 2 lin. j.
Rulkowiuse uul. Рульковіус. у. Rulcovius=Str. 4. linn j.
Russowi uul. Руссовская ул. Russow=Str. 5. linn. j.

S.

Saani uul. Санная улица. Schlittengasse. 5. linn. j.
Sadama uul. Гаванная улица. Hafen=Str. 1. linn j.
Saiakangi alune. Хлѣбн. переу. Weckengang. 6. linn. j.
Salongi uul. Салонная улица. Salon=Str. 2. linn. j.
Sauna uul. Банная улица. Badstuben=Str. 6. linn. j.
Septembri uul. Сентябрская ул. Septembergasse. 3. linn. j.
Shiini uulits. Рельзовая улица. Shienengasse 5. linn. j.
Schubbe uul. Шуббеская ул. Schube=Str. 2. ja 3. linn. j.
Simona uul. Симеоновская. у. Simeon=Str. 1. linn. j.
Slobotka. Слоботка. Slobode. 2. linn. j.
Soo uulits. Болотная улица. Sumpf=Str. 1. linn. j.

Suur=Amerika uulits. Большая Американская ул. Gr. Amerika=Str. 5. linn j.
Suur=Arehna uul. Бол Аревьевская ул. Gr. Arefjew=Str. 4. linn. j.
Suur=Balesna uulits. Большая Балясная ул. Gr. Balesnoi=Str. 4. linn. j.
Suur=Battarei uulits. Болшая Батарейная улица. Gr. Batterei=Str. 1. linn. j.
Suur=Jubkenthali uul. Большая Іоахимстальская улица. Gr. Jochimsthal=Str. 3. l. j.
Suur=Karja uulits. Старая Михайловская улица. Gr. Karri=Str. 6. linn. j.
Suur=Kompasna uulits. Больш. Компасная улица. Gr. Kompas=Str. 2. linn. j.
Suur=Roosikrantsi uulits Больш. Розенкранцская улица. Gr. Rosenkranz=Str. 4. l. j.
Suur (Tartu) Jurjewi mantee. Большая Юрьевская улица. Gr. Jurjew=Str. 3. linn. j.
Suur turu. Большой рынокъ. Großer Markt. 4. linn. j.
Suuretüki uul. Пушечн. переул. Kanonengasse. 6. linn. j.
Suur=Pärnu maantee. Большая Перновская улица. Gr. Pernausche=Str. 4. ja 5. l. j.
Sõja uulits. Военная улица. Kriegsgasse. 1. linn. j.
Sõrentsi uul. Серенская ул. Sören=Str. 5. linn. j.

T.

Tatarski uul. Татарская ул. Tataren=Str. 4. linn. j.
Telliskiwi uul. Кирпичная ул. Ziegel=Str. 1. linn. j.
Teendri uul. Лакейскій переу. Diener=Str. 6. linn. j.
Tifti uul. Штифтовая улица. Stift=Str. 2. linn. j.
Tolli uul. Таможенная улица. Zoll=Str. 6. linn. j.
Toom (Dompea) Вышгородъ. Dom= 5. linn j.
Toom, Duglase uul. Дуглас. у. Dom, Douglas=Str. 5. linn. j.
Toom, Kaarli uul. Карловс. у. Dom, Karl=Str. 5. linn. j.
Toom=kooli uul. Школьная ул. Schulgasse. (Dom). 5. linn. j.
Toom, kuninga uul. Королевс. у. Königsthal=Str. 5. linn. j.
Toom, losſi plats. Вышгородск. дворцовая площ. Dom, Schloß=platz. 5. linn. j.
Toom, Mirowoi uul. Мировойная улица. Dom, Frieden=Gerichts=Str. 5. linna j.
Toom Waestekooli uulits. Сиротская улица. Waisenhaus=Str. 5. linn. j.
Tornimäe uulits. Торнимяги, Tornimägigasse. 3. linn. j.
Tui uul. (Tõnism.) Голубин. у. Taubengasse. 5. linn. j.
Tõnismägi. Антоновская гора. Antonisberg. (Tõnisberg) 5. l. j.

U.

Uus uulits. Земляная улица. Neugasse 6. linn. j.
Uus=Hollandi uulits. Ново-Голландская улица. Neu=Holland=Str. 1. linn j.
Uus=Kalamaja uul. Нов. Фишермайская улица. Neue Fischermai=Str. 1. linn. j.
Uue=Maailma uul. Ново-Свѣтская улица. Neue=Welt=Str. 4. linn. j.

Uus=Tatarski uul. Нов Татарская улица. **Neue Tataren=Str. 4. l. j.**

W.

Wabriku uul. Фабричная улица. **Fabrik=Str. 1. linn. j.**

Waksali uul. Вокзальн. бульваръ **Bahnhof=Str. 5. linn. j.**

Wana=Kalamaja uul. Старая Фишермайская улица. **Alte Fischermai=Str. 1. linn. j.**

Wana Toom. Вышгородъ. **Alter Domberg 5 linn. j.**

Wana=Posti uulits. Стар. Почт. у. **Alte Post=Str. 6 linn. j.**

Waimu uulits. Страшная ул. **Spuck=Str. 6 linn. j.**

Warblase u. Воробьевская ул. **Sperlingsgasse (Wittenh. u. aru).**

Waestewatuste u. Грѣшная ул. **Armensünder=Str. 4. l. j.**

Wäike Amerika u. М. Америк. у. **Kl. Amerika=Str. 4 ja 5 l. j.**

Wäike=Arehna uulits. М. Аревьевская ул. **Kl. Afrefjew=Str. 3 l. j.**

Wäike=Balesna u. М. Балясная ул. **Kl. Balesnoi=Str. 4. l. j.**

Wäike=Battarei u. М. Батарейная ул. **Kl. Battarei=Str. 1. l. j.**

Wäike=Epinatjewi u. Епинатьевъ пер. **Kl. Epinatjew=Str. 2 linn. j.**

Wäike=Juhkentali u. М. Іоахимстальская ул. **Kl. Joachimsthal=Str. 3 linn. j.**

Wäike=Kalamaja u. М. Фишермайская ул. **Kl. Fischermai=Str. 1 linn. j.**

Wäike=Karja u. М. Михайловская ул. **Kl. Karri=Str. 6 l. j.**

Wäike=Kompasna u. М. Компасная ул. **Kl. Kompas=Str. 2 l. j.**

Wäike=Laagri u. М. Лагерная ул. **Kl. Lager=Str. 1 linn. j.**

Wäike=Liiwa u. М. Песочная у. **Kl. Sand=Str. 4 linn. j.**

Wäike=Pärnu m. М. Перновск. у. **Kl. Pernausche=Str. 4 linn. j.**

Wäike=Roosikrantsi u. М. Розенкранцская ул. **Kl. Rosenkranz=Str. 4 linn. j.**

Wäike=Tartu (Jurjewi) m. Мал. Юрьевская у. **Kl. Jurjew=Str. 3 ja 4 linn. j.**

Weerenni u. Водопроводный п. **Wasserleitungsgasse. 4 linn. j.**

Weerenni u. (Katr.). Водопродная ул. **Wasserleitungs=Str. (Kath.) 2 linn. j.**

Wene uulits. Никольская ул. **Püst=Str. 6 linn. j.**

Wene=Surnuaia u. Кладбищенская у. **Kirchhof=Str. 4 l. j.**

Wene turu. Русскій рынокъ. **Russischer Markt. 2 linn. j.**

Weski uulits. Мельничная ул. **Mühlen=Str. 3 linn. j.**

Willardi u. Вильярдская ул. **Willert=Str. 5 l. j.**

Wiru uulits. Глиняная улица. **Lehm=Str. 6 l. j.**

Wiru wäraw. Глиняныя вор. **Lehmpforte. 6 linna jäus.**

Wismari u. Висмарская ул. **Wismar=Str. 5 linn. j.**

Wittenhowi u. Витенгофская у. **Wittenhof=Str. 4 ja 5 linn. j.**

Wladimiri u. Владимірская ул. **Wladimir=Str. 2 ja 3 l. j.**

Woorimehe u. Извозичья ул. **Fuhrmanns=Str. 6 l. j.**

Ülem=Jõe uulits. Верхн. Рѣч. ул. **Obere Kanalgasse. 2 l. j.**

Ülem=Luha u. Верхн. Луговая у. **Obere Wiesen=Str. 4 linna j.**

Lisa.

Uue aasta laul.

(Wiisil: Jumal wägew walitseja.)

Wana aast' on mööda läinud,
Uus on jälle kätte tuln'd;
Seda meie silmad näinud,
Et on palju meitest surn'd, —
Palju kes nüüd alles elus,
On ka pea haua wilus.

Ilma aeg on arwamata,
Inimestel ilma sees
Taewa ruum on määramata
Surelikn silma ees;
Kes siin loeb silma-pilgud,
Ehk näeb wiimsed tähe wilgud.

Aeg lä'eb ruttu, aeg on kasin,
Pruugi teda targaste,
Ole kärmas, hoolas, usin,
Pea waimu erguste
Sest su mõned kümned aastad
Silmapilgud ära laastwad.

Aeg on kallis, aeg on kasin
Läheb mööda peagi;
Rutem weel kui raudteel masin —
Seda pane tähele
Rutust elu rõõm ja ilu
Mööda läin'd — ja tunned wilu.

Aeg on kallis, aega wähe,
Wõta ennast paranda;
Siin saad tunda head ja paha,
Püüa õigest elada;
Et wõiks' pärast eluwaewa
Saada Isa riiki taewa.

Aeg on kallis, aeg on kasin
Pea-toidust korjates;
Kes nüüd jõuab olla usin
Tööd tehes, orjates,
See wist leiab seda kasu,
Et ei waesus kaela asu.

Aeg on uus ja aeg on wana,
Seda näha silmaga;
Wahest ilus, kaunis, kena,
Wahest kurb ja raske ka.
Suwed, sügised ja talwed
Täitwad sügisel su salwed.

Aitku Jumal kõiki ise
Aega kalliks pidada,
Suuri, wäiksid, wanu noori,
Selle peale mõtelda
Et aeg läheb lendes mööda, —
Elu ots meil jõuab pea!

Õige tee peale saadetud.

Praegusel ajal sündinud lugu.

Ernst Schrill'i (S. Keller'i) järele.

„See ei ole õigus! see ei ole enam õigus!" pomises kutsar Anton oma ette, kui tema endise härra weremehe wiimane hobune tallist wälja sai talutatud, et seda kohtulikul teel ära müüja. „Nüüd tean ma seda wäga selgeste ja saan sellest õiget aru, mikspärast armas Jumal mind minu lapsepõlwes selle eest armulikult on hoidnud, et mind lugema ja kirjutama ei saanud õpetatud!"

„Kuidas nõnda? küsis tallipoiss Prits naerdes.

„Noh, et meie härra korra oma nime aga ühe paberi tüki alla on kirjutanud, oma auusat nime, mida ta isalt sajatuhande taalriga on ärwinud, mis üks walts paber olla olnud, seda ei oleks ma ilmaski näha tahtnud, mis teda pankrotti on teinud, ja kui rebast raudu kihutanud, mille tõttu ta ehk koguni puurigi ehk saab pistetud. Nõnda on kogu maailm juba hulluks läinud! Kas ei olnud minu härra hobused need kõigeparemad kogu maailmas! See ei ole enam õige asi! See kõik tuleb sest pagana Kirjutamisest! Seda ei ole meie armas Jumal mitte ilma loonud, kes üksnes ütleb ja kõik sünnib; — seda on kurat ilma sünnitanud, et ta inimeste hingesid nende musta, tõrwa tähe konksude otsa wõib riputada, nii kui siasingid suitsema. Jumal ei ole kedagi inimest oma hinge enesele osaks lasknud kirjutada, aga kurat juba mõndagi omale nõudnud."

„See on tühi rumalus, Anton," wastas Prits troislikü näu ja healega. „Kuratil ei ole sellega midagi tegemist. Teie ise olete ütelnud, et see üks wale tunnistus ja pettuse pankrott on olnud, mille nuhtlus „paranduse wangi hoone" trahw on. Mulle teeb üksnes tema proua ja kahe wäikese lapse olik kurwa meelt! Ta on juba noorelt peenelt ülesse kaswatud ja nüüd peab ta korraga oma wäetima lastega kerjama minema, see on ütlemata kurb ja raske!

„Mis peab ta waene hing nüüd peale hakkama? Oksjon ei saa pooli wõlgasigi äratasuma; peale selle ei ole temal miski waran-

dust ihu hinge taga, ja mis tema rikas ja kõwa südamega wend temale on wastanud, kes suure mõisa omanik, mida kammerneitsi Miini mulle omal ära sõidul ütles, et ta teda oma lastega üksnes siis wastu wõtab, kui ta oma meest ära salgab ja teda üheks petiseks tunnistab. Selle peale olla proua kahekäega omast peast kinni wõtnud ja hägeda healega karjunud: „Ei ilmas ega eladeski!“ Siis kehitanud uhke ja kalgi südamega wend õlasid ja ütelnud: „Siis wõid sa oma lastega nälga surra!“ ta läinud sealt wilistades ära. Täna hommiku olla ta kaks kohwert pesu ja riideid kaasa pakkinud ja nendega Prii uulitsasse № 37 majasse kolinud, kus üks wiierublne mööbletega tuakene parajaste tühi seisnud, kus ta ennast ja oma lapsi õmblemise ja kudumisega tahta toita.“

„Sellest on wähe elada, liiaks palju surra; seda wõib juba ette ära ütelda,“ ütles Prits õlasid kehitades. „Rikka, peene ja uhke inimestel on sähärdustel kordadel palju raskem, kui ühel meiesugusel, kui nende asi wiltu läheb. Üks meiesugune leiab jälle uut teenistust ja katsub ennast wähesel ja lihtsal wiisil läbi ajada. Willega meie üsna ilusaste wõime läbi saada, ei priiska neile muuks, kui pruukostiks. Ma lähen täna weel korraks teenijate palkajate kunturisse; kes teab, ehk saan ma sealt kohe koha peale juhatud, sest et kunturi kirjutaja, kes mulle wähe tuntud on, ühte head kohta lubas muretseda. Mis teie tahate peale hakata, Anton?“

„Kümme pikka aastat olen wana õnnist härrat Baldermanni teeninud. Tema oli üks auusameelne härra, Jumal olgu tema hingele ise armuline. Siis suri wana härra, mis peale meie noorhärra Maks naist wõttis, kuna ma ka tema juure kutsariks jäin, kus ma nüüd wiis aastad olen teeninud. Tema oli hea ja pehme südamega mees, miite ühte paha sõnagi ei julgenud ta kellegile ütelda, ja oma ilusaid hobusid on tema hoidnud, nii kui pühas kirjas seisab: „Õige tunneb oma loomagi hingewaewa üle halastust!“

„Nüüd ütleb minu südame tunnistuse heal: Anton pane tähele, mis sa pead tegema! sina pead nüüd tema auusameelse proua ja wäikese laste kasuks elama ja — “ Wana tugewa keha ja pisut halli habemega mees pööras ennast järsku kõrwale ja hakkas nutma.

Tallipoiss hakkas seda nähes walju healega naerma, kuna ta hilgates hüüdis:

„Ja nüüd tahad sa temaga ühes nutta ja huluda? Sinu külma laudes näitab selleks haleduse pisaraid küllalte olema, sa Hommiku — Preisimaa Goliath!“

Korraga sai Anton oma kohmetuse üle wõitu, kuna ta isenesele wastas:

„Ei, aga tööd tahan ma teha, nii et neil miski puudust ei pea olema, kunni nende toitja parandamise majast jälle wälja saab lastud. Ma olen ka juba ühe pisukese tua omale sellessamas uulit-

sas üürinud, kus nemad elama on asunud, ja kui mull muud teenistuse kohta saadawal ei ole, siis hakkan maa uue kunst-töö ehitamise kiwilõhkujaks."

Nüüd ei naernud tallipoiss enam, waid waatas sealt eemale minijale kutsarile segaste mõtete ja imeliku tundmustega järele. —

II.

Maks Baldermann istus wana S. . . . . . wangi majas, kus ta midagi mõtlema hakkas, mida temal enam mitmelgi aastal meelde ei olnud tulnud. — Järele mõtlema ise oma üle. Oma isamajas oli teda karmi walitsuse ja palwe ning palumistega ülesse kaswatatud. Lapsed oliwad seda aga juba maast madalast põlgama hakkanud, sest et neid seal sugugi lapselikul wiisil mängida ega aega wiita ei lastud. Tema wanem õde oli peale abielusse heitmist pool ristitud paganaks muutnud, millest ta seda ka sugugi ei häbenenud awaldamast; tema mees, kes ühe lõuna-Saksamaa ülikooli peal prohwessoriks oli, mõistis oma armastatud abikaasa lapselikku usku ja wagadust kerge waewaga tühiseks panna arwama. Maks oli niisama kerglane, ehk ta küll oma wanemate eluajal sellest weel kinni hoidis. Selle asemel elas ta aga oma wanemate selja taga, suures kaubanduse koolis, kus ta kaupmeheks oli õppimas, üsna lustakat elu. Pärastne töö ja talitus omas isa kaubamajas ei teinud temale miskit muret ega raskust; sest et wiina härra kõik töö ja talitamise ohjad omas käes pidas, nii et tema pojal seal muud tegemist ega talitamist ei olnud, kui oma hooleks antud kauba raamatuid kordas pidada. Seal suri wana õnnis härra oma waewalt kuue kümne eluaastas ära! nüüd sai kahekümne nelja aastane noormees, kes weel elus küpseks ei olnud jõudnud jõudnud saada, oma isa asemele suure kaubamaja päris peremeheks.

Et ta märatsema ei pidanud hakkama, käidi temale peale, et ta abielusse pidi heitma, ja et ta oma armastatud Adelheidi ka toega kõigest südamest armastas, siis ei seisnud ta ka kaua selle wastu. Nüüd aga tuli see peagi nähtawale, et ta kauba talitust ja maailma nõuet ei tunnud, waid seal raha wälja loopis, kus seda sugugi tarwis ei oleks olnud. Seal sai wana moodi, uhkeid hobusid ja tõldasi peetud, nii kui õndsa isa ajalgi, ehk küll kahe mehele läinud õe päranduse osa kauplusest wälja oli saanud maksetud mis isegi juba wana suurt kaubamaja lonkama ähwardas panna. Wana õndsa Baldermani käsi ega osawus ei juhatanud enam kuulust kauba talitamist. Wiis aastat elas Maks peale selle weel mureta parekonna elu edasi, enne kui kauba talituses korraga takistused nähtawale hakkasiwad ilmuma. Esialgu pidas ta seda otsegu mustaks tondi hirmutuseks; aga seal märkas ta seda asja

selge silmadega nägema, et tema kauplus korraga kokku ähwardas langeda.

Tühised ja ilma osawuseta nõuandjad, kes selle juures midagi arwasiwad teenida wõima, kudusiwad tema ümber tihedaid pettuse wõrkusid, mis teda, kergemeelset usklat, oma sisse pidiwad matma.

Wiina joowastuses laskis ta ennast nendest niikaugele meelitada, et ta juba mõned walsid sisse tulikud oma kaubaraamatutesse kirjutas. Nüüd ei hoidnud nad oma salalikkust ja kurje nõuandmise enam tema eest kauemini warjul, waid andsiwad kõiksugu kurja nõu mis peate wale käemehed ja wale wekslid saiwad walmistatud, ja — õnnetus oligi käes. Petis pankrotti tagija ja raamatute walsija, wana waga ja õiglase Baldermanni poeg, langes korgtu alla ja sai mitmeks aastaks paranduse wangimajasse mõistetud meelt parandama! — Ta ei pidanud ennast sugugi nii suureks süialuseks, waid palju enam üheks õnnetumaks kannatajaks, kes oma petliku ja äraandlikude sõbrade ning paha nõuandjate ohwriks oli langenud, mis ka jäult tõsi oli — aga üksnes, jäult, seks et kas oli ta ennast nende kilda ja meelewalla alla anud. Ta süda tuletsus tuld oma armuta ja külma südametega kohtumõistjate ja petiste sõbrade wastu kuna ta ka Jumalagi wastu nurises, et ta seda suurt õnnetust kõik sündida oli lasknud. —

Kahjuks aitas seda ka weel see wanamoodi sisseseade, et ta nende kõige alatumate ja kardetawate kurjategijatega ühes pidi töötama. Nende kaas õnnetus äratas esmalt tema südames haledust ja kosutas tema südant, et ka weel teisa sähärdusi õnnetumaid maailmas oli, kes oma kohtumõistjaid ja teisa inimesi sõimasiwad, et nad neid sinna alatuma paika oliwad saatnud, mis ka tema meelest ja arwates üsna õige oli. Kui ta aga ööseel oma aseme peal tükid ajad uneta lamas, ja tema süda kõigesuurema igatsusega naist ja lapsi näha igatses saada, nii et ta wägise silmaweega nuuksuma pidi, tärkas parem südame tundmine tema tormilises südames üle. Wangimaja õpetajate noomimised ja maenitsused tegiwad tema südant selles kurwas olikus weel kibedamaks, ilma, et ta paremaks oleks läinud.

„Punane Hindrek,“ kes üks lukkude lõhkuja ja üks neist kõige paremaist kurjategijatest oli, mõistis oma häbemate nalja sõnade ja tembedega, palju suuremat mõnu temale teha, kui kõik jutlused ja õpetlikud kõned. Kas ei mõistnud see mees tema ilmasüütausest nii selgelt aru saada, kui nad isekeskis olles ükteteisega rääkisiwad. Ta näitas ka sellest täieste aru saama, kui Baldermann temale kogu oma saatust ära oli jutustanud. Kui ta temale selle üle kibera kurwastusega oli kaebanud, et ta nüüd seda sugugi ei tea, millest tema armas abikaasa ja lapsed ennast toitwad, seal wastas „Punane Hindrek“ temale naerdes:

„Selle üle ärge muretsege nii wäga palju! küll wäljas maailmas raha on; seda peab aga mõistma kinni tabada, siis ei ole sellest tühjast seda kõigewähemadki puudust. Kui mull just ühte iseäranis kimbatust ette ei tule, siis elan ma kui üks baron. Lööge minuga ühte, siis saab ka teil seda tühja „pori“ küll olema!“

Esialgul põrkas noor kaupmees sähärduse saadanliku nõuandmisete eest küll ehmatusega tagasi; kui ta aga selle peale mõtlema hakkas, kui raske ühel „kinni istujal“ ühte kohta saab saada olema, siis ütles üks salalik kiusaja heal temale kõrwu: „Sinu jäuks ei ole enam muud teed maailmas; sind on sinu kergemeele tõttu nii ütlemata raskeste ja ülekohtusel wiisil karistatud, mille tõttu sa nüüd neile kõigile seda ka wõid kuhjaga katsuda kätte maksta!“ Kui selle peale tema mõtted aga jälle parema tundmistega saiwad täidetud ja tema waimu silmade ette see kaunis ja huwitaw pilt astus, kus ta oma waga wanemate majas ülesse sai kaswatud, palwes ja Jumala — kartuses ja ta oma warakult surija ema peale mõtles, kes teda weel surma woodil oli õnnistanud ja tema eest palunud, et ta üheks wagaks ja Jumala-kartlikuks inimeseks pidi jäema, nii et nad ükskord taewas jälle kokku wõiksiwad saada siis ähkis ta küll kõigekangemas südame walu piinas; aga see ei olnud selleks weel tugew küll, et kurja üle wõitu saada ja parema tundmustele omas südames maad anda. Nõnda läks tema wangistuse aeg ilma tema südame parandamiseta mööda.

Kui ta weel ühel päewal seda kuulda sai, et „Punase Hindreku“ wangis olemise aeg sell nädalal täis pidi saama, nii kui tema omalgi, siis jooksis külm higi kogu üle tema selja. Kas see üks et eseatud ülesanne oli, et ta temaga uut kurja pidi hakkama tegema? Ei, wastas ta selle peale oma ette: ma tahan katsuda kõik teha, et sellest hukatuse teest ennast eemale hoida, sest: „Tee tööd ja palu Jumalat; tee õigust ja ära karda midagi!“

III.

Wäikses kitsas tuakeses „Prii-ulitsal № 37, istus proua Waldermann oma wäikese õmbluse laua ääres, kus ta kärme osawusega õmbles. Kui ta ennast liiga ära ei wäsitanud, siis ei wõinud ta selle „tüki töö“ õmaluse eest rohkem teenida, kui üksnes üüri raha, mida ta ühe „walge pesu“ kaupluseste tegi. Aga nii wirgalt ja kärmelt, kui tema nüüd kõhnad ja kõwaks muutnud sõrmed küll liikusiwad, tegiwad siiski mõtted wälgu kiirusel tema peaasjudes oma tööd edasi. — Aga oh missugused mõtted oliwad nad siis!?“ Kõigeesmalt oli ta nii kui tema meeski, üksnes wiha ja südame waluga selle suure häbi ja õnnetuse üle mõtelnud, mida Jumal ja inimesed nende peale oliwad saatnud. Tema, selle endise kiidetud Adelheidi iludus, kuhu oli see jäenud? Kuidas oliwad tema sõbra-

nad siis selle üle kadedad olnud, kui ta rikka ja kõikidest auustatud noore kauba härra Maks Baldermanni prouaks sai, — ja nüüd? Nüüd waatasiwad nemad kõik teisale, kui temast mööda läksiwad. Üks ainumas nendest kõigist, kellele teised, „inetu“ Gabriele Hanenberg nimeks oliwad pannud, oli temaga ühel peale lõuna ajal, linna puiestikkus kokku trehwanud, kes teda teretades, temalt tasakeste oli küsinud: „Waene, Adelheide, kas wõib sind millegi asja läbi awitada?“

Seal wastas kurb Adelheide Baldermann temale wesiste silmadega: „Oh jäta mind, ma palun sind, üksi jäeda!“ See tegi temale aga pärast suurt südame walu. Oh, temal oleks sellega ükski olnud, kelle ette ta oma südant oleks wõinud wälja puistata, mis nii täis pakitsemist oli, et ta seda iga silmapilk arwas lõhkema. Oh, kuidas lõikasiwad tema wanema lapse Kurti, lapselikud küsimised tema lõhkewat südant: Millal tuleb papa meie juurde jälle tagasi? millal lähme meie oma ilusasse majasse elama?“

Aga nälga ei olnud neil mitte tarwis kannatada; sest ehk ema kätte töö selleks küll sugugi ette ei löönud, tuli mujalt abi, — neile saadeti igas kuus tundmate käe läbi, postiga 25 rbl. Ta arwas, et seda raha tema wend temale pidi saatma, kuna ta uneski selle mõtte peale ei wõinud tulla, et wana truu Anton selle raha saatja oli.

Umbes kolm kuud oli sellest juba mööda jõudnud, kui ta ühel pühapäewal oma lastega pisut jalutama läks. Üks paremas riietes töömees oli neist teretades mööda läinud. Sellsilmapilgul kiskus Kurt ennast tema käe kõrwast lahti ja jooksis hüüdega: „Anton!“ mehele järele. Seal jäi ka mees kohe seisma, tõstis mütsi teretamiseks ja nüüd alles tundis Adelheid — oma wana truu ja auusat kutsarit. Wesiste silmadega tõstis päewast ja tuulest pruuniks põlenud näuga mees wäikest Kurti oma käewarre peale, nii kui ta seda endisel heal ajal sagedasti oli teinud. Tema palgel näitis naeratamine ja nutt lehwima. Nüüd tahtis ka wäike Irmgard „Antoni juurde minna, mida proua Baldermann ka sündida lasi, nii et wana truu teendril mõlema käewarre peal laps oli, kelle kõrwas ta edasi astudes sõbralikku juttu hakkas ajama.

Temale sai see peagi selleks ainsamaks troosti hallikaks ja hinge walguseks tema pimedas olikus, sest et see truu ja auus mees tema ja tema mehe õnnetusest nii elawa kahetsusega osa wõttis. Üks inimene, kes weel tema õnnetumat meest armastas ja auustas! See tegi tema südant palju kergemaks ja meelt lahkemaks, sest nüüd wõis ta oma kurwa südant ometi ühe inimesele wälja puistata, kes temast ja tema lastest näitas hoolima ja neile seda kõige suuremat head soowima. Raha abist ei olnud muidugi mõista kõigeesmalt mingitki juttu, ehk ta küll aegamööda oma endise teendri wastu ütlemata ustawaks sai, et ta ka sedagi temale jutustas, —

millest see aru sai, et suur puudus nendel oli, mille peale proua Baldermann lähemal kuul 35 Rbl. postiga sai. Nüüd langes proua Baldermanni silmade eest kate. Peagi sai ta seda teada, et truu Anton selle raha saatja oli, kes ühes suures woorimehe ametis teenistust oli mõistnud leida, kus ta kaunis kõrget palka sai. Kõigeesmalt wõitles weel wana uhkus tema südames, et see temale häbiks on oma endise teendri käest abi wastu wõtta, — siis aga tuli wastamisi läbi rääkimine, kus juures ta wiimaks muud ei suutnud teha, kui silmaweega oma heategijat tänada. Kui temal see wähegi wõimalik oleks olnud, siis oleks ta sellest silmapilk oma mehele wangi hoonesse kirjutanud, mis Anton nende heaks oli teinud ja ühtelugu edasi tegi.

Sisemise südame lou poolest oli see temale aga weel seda suuremaks õnnistuseks, sest ta õpetas teda Jumalat kartma, armastama ja kogu oma lootust tema peale panema. Kui wana truu Anton mõnel pühapäewasel pärast lõunasel ajal wähegi mahti sai, siis tuli ta teda waatama, tõi lastele mõndagi suupäralist kaasa ja läks nendega wälja puiestikku jalutama, mis juurdes ka proua Baldermann neid mõnikord saatmas käis, kus ta tema jutustamisest oma kurwa südamele alati uut troosti ja kosutamist sai.

Kui härra Maks Baldermanni trahwi aeg wiimaks ometegi otsa lõppes, ja ta oma endiseid riideid jälle selga wõis panna, millega ta sinna kolme aasta eest oli tulnud, siis leidis ta neid oma jäuks liiga laiad olema. Ta sai sealt ka weel wäikse summa raha wälja maksetud, mis tema töö hinnaks wangimaja walitsuse poolt oli määratud.

„Noh nüüd sõitke otsekohe B . . . ., ütles wana ülewaataja temaga Jumalaga jättes.

„Ka „Punane Hindrek" on eile sinna sõitnud. Ärge selle mehega tegemist tehke!"

„Mis teie sellega tahate ütelda?"

„Noh, tema on üks kardetaw elukas, sest ega ta siit kauaks eemal läbe olla. See oli temal juba kolmas kord siin olla.

Baldermann ei tahtnud temaga enam ka miski tegemist teha Tema süda hõiskas rõõmsa priiusele ja südamelikku naise ja laste teretamisele wastu. Et ta oma priiks laskmise päewa ega tundi õieti ette ei teadnud arwata, siis ei wõinud ta sellest ka Adelheidile miski sõna saata. Ta rõõmustas selle üle kõigest südamest, mida lähemale ta B . . . . jõudis. See surus ja koormas ütlemata tema südant, kuidas tema endised sõbrad ja tuttawad teda pidiwad wastu wõtma? Tema paled õhetasiwad selle peale mõeldes; ta surus oma wiltkübara sügawasti pähe, kui B . . . . linna raudtee jaamas, wagunist wälja astus. Raudtee jaama ülem, oli teda aga sellegi tõttu silmapilk ära tunnud!

See oli üks ilus kewadine päew, kus kogu maailm rõõmu maitses. See mõjus uuesti maharõhuwalt meie kojutulija, wangist lahti lastud Maks Baldermanni peale. „Kõik näitab rahuline ja rõõmulik olema ja ilusa kewadise ilma üle rõõmustama. — üksnes minu tumedaid silmi pimestab see ilus päikese paiste; minule on jalad rasked, minu kaela surub häbi koorm ja nägu õhetab — . . . hirmus saatus," — nii kaebas tema südume tunnistus. Et jalutajate silmist eemale hoida, läks ta suurt ringi tehes, läbi wähe inimestest käidawate uulitsate, kunni omaste korterini. Oh kui kibe oli endisel rikkal kaubahärral nüüd inetuma wiletsa ja waese „proua Baldermanni" korteri järele küsida!

Maja perenaine üks wana lontis lõugade ja jõllis paledega naesterahwas, kes enne üks hinge kuplerdaja oli olnud, silmitses pool hirwitaja näuga ja pilkes silmadega wõerast, kelle uhked riided teda midagi häbemata asja paniwad mõtlema, mille tõttu ta inetuma naeruga wastas:

„Mis asja teie temast tahate? temal on juba üks wiisakas wisutaja, kellega ta jalutamas käib?

Kui pikne selsilmapilgul tema jälge ette maa sisse oleks löönud, — Maks ei oleks selle üle mitte rohkem ehmatanud, kui neid sõnu kuuldes. Ühe säbärduse lou peale ei oleks temal uneski meele tulnud mõtelda! jah, tema tundis ju maailma elu: noor. ilus ja häda, — kõik teine laskis asja lugu iseenesestki aimata ja arwata!

„Ta elab seal teine pool, üle korridori, aga praegu on uks lukkus. Ühe tunni eest tuli see mees siia, ja wiis teda lastega ühes ilusas wankris lusti sõidule!"

Uimaselt tuikus õnnetu mees sealt minema. Waeseks rööwitud, wangimajas olnud, — see kõik ei mõedunud selle löögi kohta! Kuhu poole pidi ta nüüd omad sammud käänama?

Lähema uulitsa nurga peal seisis üks lihtne kõrts, mille uks pärani lahti seisis. Klaaside kõlin ja wali naeru kära kostis temale sealt kõrwu. See on õige, — see on praegusel silmapilgul minu ainumas troosti koht, kus ma oma meelt wähegi weel wõin lahutada! — Nälgas ja jänus, nii kui ta ka praegusel silmapilgul oli; ta ei olnud hommikust saadik weel midagi söönud.

Tunni aja pärast leiame teda juba kaunis purjus olema, mille tõttu paari tundmata, närakas riietega meestega juba sõbrust oli teinud. Ta mõistis nüüd juba mõndagi sõna „wargate" keelest. Nad läksiwad üheteise kätealt kinni hoides ühte teise kõrtsu. Sinna tuli wastu õhtut „Punane Hindrek" kes Baldermanni kõige südamelikumalt teretas. See sündis peale kesköõd, muidugi mõista, wäsna iseenesest, et Hindrek teda oma kortelisse öömajale wiis. —

Kui ta teisel lõuna ajal kange „kassiahastusèga", see on: peawaluga ülesse ärkas ja temale kogu eilse päewa lugu pitkamisi

meele tuli, siis tahtis ta sealt sedamaid oma teed minna. Ta tahtis aga ka esmalt seda järele waadata, kas selle wana nöial ka tõega õigus pidi olema, alles siis tahtis ta? —

Aga selleks leidis „Punane Hindrek“ kohe nõu. Üks tubli kärakas ja „sakushka,“ peale selle weel pudel weini mõne pudeli õllega, saatis asja peagi nii kaugele, et Maks Baldermann uueste kiusaja wõrku langes ja suure tähelepanemisega tema sõnu oma kõrwa taha pani.

„Siin oleme meie mõlemad liiga tuntud. Meie sõidame täna õhtu Kõlni. Sealt olen ma oma sõbrade läbi märku saanud, ja kui sealne ettewõte hästi läheb, siis sõidame sealt otsekohe hommikuse rongiga Frankfurti, kus ma niisamuti head „lööki“ loodan saama.“

Nõnda sündis siis, et Maks, kes weel targaks ei olnud jõudnud saadagi, Hindreku nõusse heitis ja kõik kurja temaga ühes lubas teha. Üks kõrgemast soust perekond oli kahe kuuaja peale Itaaliasse reisinud. Sinna tahtsiwad nad järgmisel öösel sisse murda ja kui wõimalik, seal inimestest tühjas majas ennast paar päewa ülewal pidada. Muukrauad ja muud mõrtsuka riistad oli „Punane Hindrek“ ühe pisukese käekorwi põhja matnud, mis ta käe otsas kandis.

Nende esimine murdwargus läks ka õnnetumal wiisil neile õnnelikult korda. Kui nad sealse keldrist omale kõigeparemaid joodawaid wiinast ja toidu poolist olwad mõistnud muretseda, heitsiwad nad peale söömist ja weel paremat joomist, toredate perekonna wooditesse magama. Peale hommiku suurust läks „punane Hindrek, kes ennast toredasse härreste riide oli pannud, osawa julgusega majast wälja, et weel mõnda asja järele kuulata ja uurida, mis nende suure ettewõtmise juures tarwis pidi minema, mis järgmisel öösel kell 1. ja 3. wahel korda pidi saama saadetud. Maks aga jäi suurde saali istuma, kus ta toreda pehme sohwa peal kallid Hawanna sigarisi suitsetas, mida ta kaual ajal enam ei olnud maitseda saanud. Ta katsus oma nurisejat südame tunnistust igate moodi waigistada, mis teda ütlemata rahutumaks tegi.

Wana waga kauba härra Baldermanni ainumas poeg — kurjategija seltsimehena wõeras majas! hirmus! Et ennast lahutada ja nendest mõtetest lahti kiskuda, mis teda hullumeelseks ähwardasiwad teha, tõmbas ta pildi Albumi, mis tema ees sohwa laua peal seisis. Aga, kuidas kargab ta ehmatades tagasi! esimine pilt, mida ta raamatul lahti tehes silmas, oli tema oma pilt, sellest ajast, kui ta weel alles õnnelik mees oli olnud! pildi alla oliwad kolm suurt musta risti tindiga tähendadud. See pidi küll tähendama, et see mees oma endiste sõbradele surnud on.

Nüüd otsis ta selle üle selgust, kelle majasse peaksiwad nad olema sisse tunginud? ta sorib pildi albumi lehta, ta kisub tolmu-

warjajat katet seina peal olewa perekonna piltide pealt, — seal ei pruukinud ta enam kahewahel olla, tema leiab ennast oma kõigeparema noorepõlwe sõbra, ühes Egon Meisentbali härrastemajas olema? Ta lööb meleärahetimisega mõlemad käed silmade ette ja nuuksub nuttes kui wäeti laps. Kas miski tagasi astumist, miski ärapeatemise teed temale enam sellest hukatusest ei ole? —

„Pead weel elama õppima!" hüüab korraga Hindreku hääl tema selja taga. „Sa oled nii lapselik omas mõistuses. Siin on selleks rohtu. Joo, et julgust saad?"

Oh kuidas wihkas ja põlgas Maks korraga seda ihu ja hinge hukkajat! Kõige armsamini oleks ta selsilmapilgul tema kallale tormanud ja teda ärakägistanud. Aga oh ei, ta läheb sõnakuulelikult temaga laua ääre, mille peal pudelid ja klasid seisiwad, joob temaga weel ühe hea lonksu, kuna ta seda tema käest kuulab, mis nüüd peab saama peale hakatud.

„Aldenkott'i panga majasse on täna hommiku määratu hulk kulda toodud. Seda saab ühtelugu üle loetud kümme wõi kaksteistkümmend suurt nahk koti täit kulda peab seda olema. Punkt kell 3 peab sellega lõpetus saama tehtud, mis peale kõik lõunale lähewad. Ma olen omale selle tarwis juba sündsad wõtmed muretsenud. Meie tungime sisse ja katsume sealt niipalju kulda kokku ajada, kui minu käsi korwi ja taskutesse mahub. Kunni kell kolmeks oleme sealt juba ammugi siin tagasi, ehk jälle pea raudtee jaamas, et Frankfurti edasi sõita."

Kui nõder lapsukene, sõnalausumata, aga wärisewa põlwedega ja kartliku näuga käis Maks oma metsliku seltsimehe järel. Tõega läks ka Hindrekul korda panga suurt ust lahti kangutada, kust nad sisse astusiwad, teisest uksest nõnda samuti, — siis läks tee läbi direktori kambri, kassa tuppa, mis sellest ühe raud wõrgu läbi lahutatud oli. Praegu hakkas Hindrek raha kapi kallale töösse, seal kuulsiwad nad kõrwalisest kambrist tasaseid jalaastumist oma poole tulema. Jõe postina jäi Maks seina najale seisma. Hindrek aga tõmbas raske rauast põitle kätte ja läks kõrwas olewa kambri poole, mis ühe prauksil olewa uksega neist lahkus seisis. Maks nägi tarretanud silmadega, kuidas uks Hindrekust laialt lahti sai lükatud, kus üks ilus mustas riides tüdruk põlwili maas oli, kes risti pannud kättega ülesse taewa poole waatas, — nõnda pöörab ta oma peesised silmad oma kallale tormaja poole ja ütleb hirmust kustuwa häälega:

„Jesus, halasta minu peale!"

Selsilmapilgul, kui Hindrek tema kallale kargas, tuleb korraga elu Maksi tarretanud liikmetesse; ta kargab oma seltsimehe juurde ja tõukab teda selle hüüdmisega sealt kõrwa:

„Jäta see tütarlaps rahule!"

„Taina pea, ega mina temast ju ükski osa taha saada! wõid teda nii kauaks omale wõtta, kunni ma raha kapiga walmis olen saanud. Siis selle ilusa lapsukese juurde jälle tagasi!“ hirwitas Hindrek inetuma näuga.

Kuidas see tuli, — seda ei teadnud Maks pärast enam isegi õieti arutada, — lühidalt, lähemal silmapilgul oliwad mõlemad mehed üheteise rindus kinni ja heitlesiwad elu ja surma peal. Heleda appi hüüdmisega jooksis tüdruk sealt minema. Ehk Maks küll wiha ja meeleäraheitmisega wastu pani, oli Hindrek temast siiski osawam ja wäledam; nad kukkusiwad põrandale. Parajaste kui pangamaja hoidja mõne mehega uksest sisse tormas, sai Maks Hindreku käest põitlega tugewa hoobi pähe, mis juures tema mõistus kadus. Kui ta meelemõistusele ärkas, leidis ta ennast järeke uurimise wangimajas olema. Nüüd sosistasiwad tema huuled, kuna ta kibedaste nuttis: „Hoidke ennast „„punase Hindreku““ eest!“

Et ta ennast tema eest ei olnud hoidnud, oliwad ka wana „paranduse maja“ wangimaja hoidja sõnad tõeks saanud: „Tema tuleb peagi siia jälle tagasi!“ Ka tema oli temaga ühes nüüd auku langenud.

IV.

Enne kui Maksi ilmasüütaus weel ilmsiks oli tulnud ja see noor tütarlaps, kes pangamaja direktori oma tütar oli olnud, seda tunnistada wõis, et Maks tema elu ärapeastjaks ja seega ka seda suurt wargust ühes nurja oli ajanud, sest et ta ehmatuse pärast haigeks oli jäenud, tuli temale tema meelt äraheitwa abikaasa Adelheidi käest kiri, kus see kogu oma elusaatust temale kirjeldas, kuidas ta käsi selle wahe peal oli käinud. Ta oli oma perenaise käest selle kirjeldamise järele aru saanud, et Maks seal oli käinud, ja siis armukadeduse tõttu sealt minema pannud. Ta olla teda igalt poolt otsinud, aga mitte kuskiltki leidnud. Siis jutustas ta temale Antoni ohwri meelt, kuna ta armastusega tema järele igatseda.

Oh kui suur rõõm ja kurwastus täitis nüüd õnnetumat wangi, kelle pea haaw ütlemata walus oli, seda lugedes ja teada saades, et tema wana kutsar, kelle naljaka sõnade üle nad tihti naerda oliwad saanud, nüüd tema õnnetuma perekonna heategijaks ja toitjaks oli saanud! Nii liigutud ei olnud tema süda enam kaua aega olnud kui tänasel hommikul, sest nüüd teadis ja nägi ta seda ära, et weel häid inimesi ilmast on leida!

Seal astul wangimaja hoidja uksest sisse ja ütles:

„Üks wõeras õpetaja, kes oma läbi reisul seda wangimaja waatama on tulnud, tahab siin ühte südameliku kõnet pidada. Kui teie tahate, wõite ka teie seda pealt kuulama tulla.“

Oh miks läks ta just täna seda nii wäga heameelega pealt kuulama. Kas oli tema südames nii kaua unustatud, wanemate

juures õpitud, palwe wiis elule tärkanud, wist ei teadnud ta seda isegi üsna õieti? Ta läks wangimaja hoidjaga sellesse ruumi, kus ka jumalate teenistus ära sai peetud. Kinnise silmadega istus ta tagumises tua nurkas; tema meelest oli, kui nutaks ta ilma silmawee pisarateta. Aegamööda kogus ruum inimesi täis, orel mängis, mis peale noor õpetaja Sakkeusest hakkas rääkima: Ta jutustas patuse hädast ja kahjatsemisest, ja — Jesuse armust ja halastusest patust kahetsewa wastu. Maks kuulis seda kõige suurema tähelepanemisega ja osawõtmisega pealt. Nõnda ei olnud ta kaua aega enam kedagi rääkima kuulnud. Need oliwad pühad äratamise healed tema waga wanemate majast, Tema kogu patune eluaeg, — juba kaua enne tema pankroti langemist ja wangimajasse mõistmisest, astus korraga tema waimu silma eest mööda, kus juures tema igawese tõju läinud, waga wanemate palwed temale meelde tuliwad. Waga wanemate ärakadunud poeg hakkas kibedasti nutma ja ahastades wärisema, nii et kogu tema keha sellest wapustatud sai. Tema pidi ennast kõigest jõust kokku wõtma, et sellest kallist jutlusest mitte ühte sõnagi temale kadunuks ei pidanud minema.

Nüüd lõpetas kõneleja oma kõnet selle kindla teadmisega ja tunnistusega, et: „Inimese Poeg on tulnud otsma ja õndsaks tegema, mis ära kadunud on."

Kui noor õpetaja Baldermanni kohalt mööda läks, sirutas ta tema wastu oma kätt wälja, pigistas seda südamelikult ja ütles tasakeste, kuna tema enesel silmawee pisarad üle kahwatanud palgede jooksiwad:

„Õpetaja härra! teie sõna peab mulle tänasest päewast elusaatjaks olema: sest ka mina olen ära kadunud olnud ja pean ometegi weel Jesuse sõna järel õndsaks saama!

„Jah ka teie peate tema sõna järel õndsaks saama, kui teie nii kui Sakkeus oma pattu kõigest südamest wõtate kahjatseda ja temale truuiks ja ustawaks jäete," wastas õpetaja tõsiselt ja sõbralikult.

„Teie arwate, et minu süda aga üksnes teie mehise kõne üle liigutatud on, nii et see mitte tõsine patu kahjatsemine ei ole," ütles Maks Baldermann tasakeste, „küll teie minust aga peagi lähemalt seda kuulda saate, et mul sellega tõsi taga on! minu nimi on Maks Baldermann B . . . . linnast."

„Õiglastele ja alandliktudele annab Jumal armu!" wastas õpetaja temale jumalaga jätmiseks kätt andes.

V.

Üle kaheksa aasta oliwad sellest wangimajas peetud jutlusest nädik mööda läinud ja waga õpetaja oli omal õnnistuse rikkal töö põllul seda silmapilkmest kokku trehwamist Baldermanniga niisama täieste kui ära unustanud. Seal sai ta just kallil Jõulu laupäewa

õhtul ühest kaugelt Saksamaa linnast kirja, kus ta oma arwates kedagi tuttawat ega sõbra ei teadnud olema. Kui ta seda aga läbi oli lugenud, siis oli ta selle üle kõigest südamest rõõmus, mida ta ka oma abikaasale lugeda andis. Kirjas seisis lugeda:

L . . . ., sel 23 Detf. 1898 a.

Armas õpetaja härra!

Teie saate wist küll üsna sagedasti jutlustanud olema, ilma et Teie sellest tagajärge oleks wõinud märgata. Nüüd lubage, et ma Teile ometegi ühest heast tagajärjest wõin jutustada. Üle kabeksa aasta eest pidasite Teie oma L . . . ., läbi reisimise korral, Sakkeuse (Luk 19) patust pöörmise ja meeleparandamise üle jutlust, mille lõpul teie ütlesite: „Inimese poeg on tulnud otsima ja õndsaks tegema, mis ärakadunud on.“ Ja selle peale: „Täna on sellesinatse kojale õnnistus tulnud!“ — Nüüd saate Teie ka sedagi wist weel mäletama, kui ma selle peale Teie juurde astusin ja Teile seda tõsise silmawee pisaratega tunnistasin, et ma „sellest sõnast“ truuiste kinni tahan pidada. Ma sain sellepeale peagi ilmasüütaks tunnistatud ja ülekuulamise wangimajast auuga lahti lastud, kus ma omale mitmel wiisil kohta otsian. Tuhthoone wangistus käis kui tont minuga ühes, nii et ma kusgil poolgi omale mingit kohta ega teenistust ei saanud. Seal sain ma oma wana truu kutsari abiga, kes minu perekonna eest juba minu wangis olemise ajal nii truuiste oli hoolitsenud, omale selle raha eest, mida ta oma wana päewade jäuks, oma truu 15. aastase teenistuse sees oli korjanud, ühte woorimehe asutust asutada. Kahe esimese hobusega sõitis tema ja mina. Jumal õnnistas meie ettewõtmist, kuna ka mitmed kristlikud inimesed meid meie ettewõtmises truuiste aitasiwad. Täna on meil juba üle 20. hobuse 5 kutsariga, nii et wana Anton nüüd neile ülewaatajaks ja mina juhatajaks olen. Issand on minu ja minu perekonna juures suuri asju teinud ja kõik hästi korda saatnud. Ma olen juba mõnda aega Teie järele kuulanud, aga et ma teie nimegi ei teadnud, wältas minu otsimine ja siia ja sinna kirjutamisega enne wäga kaua aega, kunni ma wiimaks ometegi selgesti teada sain, et Teie see noor õpetaja olitegi, kes sellajal minu meeleparandamise kasuks jutlustas. Nüüd olen ma ka weel sedagi kuulda saanud, et Teie peagi seia peate tulema ettelugemest pidama; seal ei läbenud ma enam aega wiita, waid pidin seda Teile kohe kirjalikult teatama, mida Teie minu kirjast praegu saate lugenud olema. Ma soowin Teid kõigest südamest oma õnnelikus perekondas jälle näha. Kõige auupaklikuma terwitusega pühaks Jõulu laupäewa õhtuks.

Teie südamest tänulik õnnesoowija
Maks Baldermann.

*   *   *

Siia juure on aga üknes weel seda lisada, et kui õpetaja weile wõeraks läks, siis oli nende jällenägemine ütlemata südamelik. Ja rõõmustas selle kristliku perekonna kindla usu ja wagaduse üle palju enam kui ta seda oleks jõudnud arwatagi. Nende elu õnn on nüüd täielik. „Punane Hindrek" aga peab wandudes ja kirudes kogu „eluaeg" tuhthoones mööda saatma. Andku Jumal ka temale head meeleparandamist, mida küll wähe wõib loota

A. C. B.

Isamaa!

Isamaa! Isamaa!
Süda, hõiska, helista!
Räägi, räägi alate
Tema ilust teistele!
Kõnele, kuis tema kaenlus
Hingata nii armas on!
Seleta, kuis walu näha
Tema eest, su auu ja õnn,
Kuis see ülem osa ta —
Isamaa! Isamaa!

Isamaa! Isamaa!
Kuida wõtad kõlada,
Kuldne sõna wäljalte
Põue põhja tagase!
Õue õõkus, taewa tähtis,
Õhtu ehas, hommikul —
Ikka tungib helisedes
Silma, kõrwa kaudu sull'
Südamesse wäega:
Isamaa! Isamaa!

Isamaa! Isamaa!
Hoidku arm sind hoolega!
Andku õigust heldeste
Waga kaitsjaks sinule!
Tema warjul õnne pärgas,
Õitsew ema! hiilgades
Igawese nooruse' ehtes
Seisa ikka meie ees,
Oma lapst, tereta, —
Isamaa! Isamaa!

Koidula.

Inimene ekſib omas arwamiſes.

Ühel rikkal peremehel oli üks iseäranis kamber, kus muud ei käinud, kui peremees, perenaine, ja tüdruk kambert pühkimas. Seal kadus sealt kambrist korraga üks wäike raha kott, kus üks kuld raha, üks hõbe rubla ja mõned kopikad sees oli. Süü langes muidugi tütruku peale, kes küll kõwaste wastu ajas, aga kes seda uskus, sest et seal kambris peale peremehe ja perenaise ükski muu inimene ei käinud.

Warsi selle järele kadus sealt ka üks hõbedast thee-lusikas ära ja pea selle peale weel koguni teine. Peremees wangutas selle üle pead ja kihutas tüdruku häbiga minema.

Perenaisel oli üks tuas kaswatud kits, kes kui koera kutsikas perenaise ees ja taga jooksis, ja mõndagi kord ta meelt pahandas, sest et ta sagedaste suppi-wagna ehk piima-püti ära solkis, mis ka siis kitse omaks jäi, mille tõttu see rohkeste piima andis. Korraga jäi kitse piim tagasi, elajas hakkas põdema, ei söönud, seisis longus.

Seal läheкordas elas üks juut, kes kitse liha peale üklemata maias oli; tema ostis kitse ära ja lasi ärakappa, — aga imet! mis ta kitse seest leidis: kaks thee-lusikat ja raha koti. Rohakott oli äranäritud ja panka läinud.

Juut kes üks õiglane, ehk küll waene mees, ei nõudnud teise oma ülekohtusel wiisil, waid wiis leitud asjad kitse peremehe kätte, ja ütles: „Kitse olen ma küll ostnud, aga mitte neid asju, mis ma tema sisekonna seest olen leidnud; neid on ta küll wist teie käest warastanud.“ Peremees kinkis selle kuldraha Juudile leiduse palgaks, kuna ta tüdrukut oma juure kutsus, seda tema käest andeks palus ja oma juure uuesti teenima wõttis. Ta tegi temale weel mõndagi head, sest et see tütarlaps üks waene laps weel pealegi oli.

Wahwa muusikant.

Üks wene sõjawäe muusikant nägi, et neil Türgi sõjawäe wastu wõideldes, haawatud lippukandja langes, kus waenlased tema kallale tormasiwad, et lippu kätte saada.

Kui wälk, jooksis ta sinna, tõmbas lipu, kargas hobuse selga, ja kihutas tulist nelja ühe kõrgema mäekingu poole.

Waenlased ajasiwad teda hulgana taga, tema üksi ees! Korraga kargas tema hobune kahe jala peale püsti, — tee oli otsas: sügaw metsa jõgi ajab omad kohisewad laened woolates edasi!

Igalt poolt lendawad waendlased ligi, karjuwad ja kisendawad juba kaugelt! „Ill Allah, ill Allah!“ —

Wahwa muusikant hüüdis walju healega neile wastu: „Oodake!“

— hüüdis ta selle peale oma ette püha ristitähte lüüjes: „Aita Jumal!“ — lõi terawa kannustega mõlemilt poolt hobusele sapsutesse. Hobune kui nool ülewelt kõrgelt alla jõkke! —

Ujus õnnelikult läbi. —

Waenlased wahiwad kohmetanud ehmatuses wahwa Wene mehe tegu, ükski ei julge tema eelmärgi järele teha, et tema järele ülewelt jõkke kihutada. — Wiimaks ometegi näitasiwad nad omast kohmetusest ja imestusest toibuma. — Lasewad püssidega temale järele. Ei jõudnud ükski kuul teda enam trehwata. — Mees oli juba ammugi teise äärde jõudnud. Hobune raputas ennast. Mees tõstis peastetud lippu, wani pasuna suu ääre ja puhus waljult kõlawa healega meie kallist Wene riigi laulu.

„Jumal Keisrit kaitse Sa!“ —

Waat, nõnda tegi wapper Weneriigi poeg, ja — mis tegi sõjawäe ülem käsuandja, Kõrgeste auustatud Keiserlik kõrgus? —

Ta kinkis auusa mehele kõrge Georgi raud risti ja eluaegset pajukat, mille kiituseks ka meie peame hüüdma: —

Jumal Keisrit kaitse Sa!“

A. E. B.

Jutu jätkud.

Maailma laius ja taewa kõrgus.

Neli hiidlast, kes ülemaal kraawi oliwad kaewamas, tahtsiwad ka head liha leent saada ja saatsiwad ühe eneste seltsist natukese maja peale, kus nende kraaw seisis, keetma. Kui lõuna käes oli ja meeste kered hästi tühjad, läksiwad helpima. Keetja oli aga praegu alles paja tulelt maha wõtnud, mis alles üsna keew oli ja ütles teisteje: „Leem on juba tükk aega walmis ja jahtub üsna ära; hakake ruttu sööma. „Esimene tõmbas kohe pajast kulbiga tulist leent lõuad täis, raputas pead ja ütles: „Ai. ai, ai, ai! küll on ka maailm lai!“ Sest ei rääkinud ta sõnagi, et ta walu pärast raputas. — Teine tõmbas ka oma korra, wäänas pead, lõi silmad üles poole ja hüüdis: „Ai, ai, ai, ai! — küll on ka taewas kõrges?“ — Kolmas tõmbas ka oma korra, puristas tulise leeme suust maha ja kirus wandudes: „Miks te' pergu sulased ei üteln'd, et see alles tuline oli?“

Kas sa mind enam ei tunne.

„Tule kord ka kord minu juure, armas Eduard,“ ütles peenikene härra ühe wõeraste maja palli peal, kus suur hulk wõeraidi koo-oliwad, ühe wiie aastasele poisikesele: „Kas sa mind enae imtunne?“,

„O ja," wastas poisike, „miks ma siis sind ei peaks tundma?"
„Noh, kes ma siis olen, minu kallis pojuke!"
„Sina oled see, kes eile minu õe Mariale trepi peal suud andis, mis peale õde aga ära minestas."

Imelik paar.

Wanal õndsal ehk heal ajal, nii kui inimesed endist mööda-läinud aega alati moodiks on wõtnud nimetada, tuli üsna sagedasti ette, et täie-ealisi inimesi ristitadi: Sel ajal tuli kord üks wana 84 aastane hallpea 16 aastase tütarlapsega kirikusse, ja tahtis ennast laulatada lasta.

Noor kiriku õpetaja seda nähes, ütles: „Ristimise waagnas on teises kiriku otsas!" —

„Mis meil ristimise waagnaga on tegemist!" wastas wana-mees imetledes.

„Ma mõtlesin et seda last ristitama tõid," kostis õpetaja.

Kes ei lähe, seda wiiakse.

„Kas ma sulle seda juba ammugi ei ole ütelnud, et sa üks-kord ikka torni lähed?" ütles kohtu teener ühele wargale, keda ta wangi wiis.

— „Narri jutt!" wastas waras, „ma poleks eluajal sinna läinud, kui teie mitte nii armuline ei oleks olnud, ega mind sinna wiinud."

K. Mamers'i

Riide, pesu, mütsi, pudukauba ja naha Laager

№ 92, Suure-Pärnu maantee ja Wäikse-Ameerika uul. nurga peal № 92,

Tallinnas.

Soowitab oma auustatud kaubatarwitajatele suures wäljawalikus **wõistlemata odawa hindadega** kõiksugu:

Kretongi,
Multoni,
Pooltrikod,
Siberi kalewid,
Flanelli,
Poollõuendid,
Willast kleidi riiet,
Madapolami.

Peale selle kõiksugu kasuka krae nahkasi, barancheni riiet, Prünell saapaid igate seltsi, willaseid ja siidi rättikuid ja schallisi igas suuruses, manischkid, kraed, manschettid, schlipsud, traksid ja **lõnga lõimed.**

Willane ihu pesu, nahk kindad.

Wene-Amerika ja Wene-Prantsuse

gummi Galoschid.

Kuulus Mey ja Edlichi paberist pesu.

Sealsamas teises jäuskondas igateseltsi talla ja pinsoli nahka, sääred, woorsud, kinga ja gamassi pealsed, rihmad, rangi kaelused, roomad, woilokid, hobuse riistad ja karwa nahka. Head pehmed mustad, hallid ja walged lamma willad ja igate seltsi lõnga wärwid.

W. J. Gorbatschew

Suur manufaktur, würts ja naha kauplus

Tallinnas, Wene turu lähedal, Jurjewi uulitsas nr. 355.

Soowitan omast suurest ladust kõiksuguseid

riide kaupasid,

nagu: sitsi, kretongi, multoni; willaseid ja poolwillaseid riideid, kalingori, poolkõuendit ja teisi riide kaupasid, igasuguseid suuri- ja pearätikuid, kõigeparemaid kangalõimesid, lõngasi ja mitmesuguseid peeneid kaupasid.

Kõiki lõnga wärwisid

weiksel ja suurel mõedul, suurel tagawaral.

Naesterahwa prünell saapad ja kingad,

gummi galossid Peterburgi wabrikust.

Igatesugu

naha kaupa ja kingsepa tarwitusi.

Peale selle kõiki

tubaka- ja würts kaupa

odawate hindadega.

Jällemüüjatele odawamalt.

Palutakse adressi tähele panna:

Tallinnas, Wene turu lähedal, Jurjewi uulitsas nr. 355.

W. J. Gorbatschew.

Wana tuttaw mütsimeister
H. Stoller
Suure Tartu maanteel, Kolmekorstna all nr. 1,
soowitab omast töötuast enese walmistatud kõiki seltsi ja odawaid
suwe ja talwe mütsisid
meeste- ja naisterahwastele. Hea töö, heast materjalist, hoolas tegemine.
Mütsid nr. 1, mis kartongi sisse pakkitud, nende headuse eest wastutan, sest nende wärw ei muuda mitte teiseks.
Kaupmeestele 20 protsenti.
Suurel mõedul walmistamise poolest üliodawad hinnad.
Soowitan oma suurest sisseseatud laagrist
walmistehtud pesu
auusatele ostjatele; hinnad on kui aga wõimalik odawad, sellepärast palun auustatud tarwitajaid waatama tulla. Kaup on kõik omas töötuas walmistatud ja töö headuse eest wastutakse.
Auupakliklult H. Stoller,
Tallinnas, Suure Tartu m. Kolmekorstna, all nr. 1.
J. Saarmann,
orila ja klaweri ehitaja,
Tallinnas, Kullasepa uul. nr. 556.
Seal saawad kõiksugu
orilad
ehitatud, nii kui
kiriku, kooli, palwemaja ja kodu pruukimise jäuks,
igas suuruses
Ka saawad
klawerid
ja kõiksugu muud muusika
mängu riistad
tellimise peale odawate
hindadega walmistatud
Peale selle saab orilate, klawerite ja kõigi teiste mängurlistade häälele (timmimine) panemine linnas ja maal tellimiste peale wastu wõetud ja töö heaste ja odawaste tehtud.

A. Melldorff

Tallinnas, Weikese-Tartu maanteel.

Soowitab

puusärkisid,

kõikidele soowimise järele,

kõige odawamate hindade eest

ka kõige waesema inimestele,

Surnu haua ristid

mitmed seltsi; 30 kop. peale hakates, mis iga suuruse ja hinna järele alati saada on; ka **plaatisi**, kullatud ja kraaweeritud kirjadega saawad odawalt tehtud.

Auupaklikult

A. Melldorff.

J. Olbrei,

uuri ja mänguriistade kauplus ja töötuba,

Suure Jurjewi uul. nr. 461.

Mänguriistu:

nagu: harmoniumid, harmonikad, wiiulid, gitarred, mandolined j. n. e., kui ka kõiksugu wändast aetawaid mänguriistu. Ka on harmonika walmis timmitud keeled saada. Niisama ka kõige mänguriistade keeled ja üksikud jäud ise walmistamiseks. Tellimised harmoniumide ja harmonikate peale oma töötuas walmistamiseks wõetakse wastu ja toimetatakse korralikult igaühe soowi järele.

Hinnakirjad saadetakse 7 kop. margi eest soowijale kodu kätte.

Hinna osawuse ja töö headuse pärast julgeb rohket osawõtmist loota

Auustusega

J. Olbrei.

Tallinnas, Rataskaewu uulitsas, nr. 270.

Baromeetrid, Termumeetrid, Operiklaasid, Pikksilmad, Mikroskopid

ja kõiksugu

Suureks tegewad klaasid.

Kõiksugu

nuad ja käärid,

Inglise ja Rootsimaa habeme nuad

kõigeparematest wäljamaa wabrikutest.

Wiinawabrikute jäuks

kõiksugu **wiinakraadimise nõud**, nii kui **termomeetrid** j. n. e.

Kõiksugu tsirkelkastid.

sehkendamise (joonistamise) ja mõetude tarwis.

Kõiksugu gummi asju.

arstimise juures tarwilikud abinõud, asju haigetele.

Peale selle:

päewapiltide jäuks aparatid, plattid (Platten) ja paberid.

Püssisepa- ja Mehanika töötuba,

Johann Siemann,

Wäikse Jurjewi (Tartu) uul. nr. 6.

parandab igate seltsi **rewolwred, püssid** ja **jalgrattad.**

Töö saab hoolsaste ja odawalt walmistatud.

Jalgrattad saawad wälja üüritud.

J. G. Steinfels,

kuldaja, gipsiwigurite töökoda ja pildi-kauplus

Tallinnas, Kullasepa uulitsal, omas majas.

Soowitab suure hulga wäljawalikul **õliwärwi pilta, kuldliistusi** pildi raamide jäuks ja **gipsi wigurisi** ja wõtab ülepea köiki tellimisi piltide sisseraamimiseks, klaaside peale panemiseks ning kuldamiseks wastu.

Päewapiltide järele saawad ime odawaste õliwärwidega maalitud pildid walmistatud ja ka iga soowimise järele suurendatud.

Keisri pildid on kuld raamidega ja krooniga alati kohtu ja koolimajade jäuks walmis saada.

Peale selle

Kohtu-kullid.

Hinnad on odawad.

A. Plöger'i

Uuride magasin, Kullasepa uul.

№ 557, Stüwerti majas № 557.

Soowitan suures wäljawalikus ja odawa hinnaga köiksugu Tasku-, Seina-, Laua- ja Äratamise kellasid, Kettisid, hõbe ristisid, brossisid, kuld- ja hõbe laulatamise sõrmuseid ja wõtan köiksugu töösi odawa ja warsti walmistamise all wastu.

Müümine ja parandamine on wastutamise all.

Uurmaaker A. Plöger.

Paberi kauplus Tallinnas.

Wana turu ja Wene uulitsa nurga peal.

Soowitab

kaupmeestele ja kooliõpetajatele

kõiksugu Paberi ja pudu kaupa, nagu:

Heftid,
Kladded,
Pliatsid,
Suled,
Sulewarred,
Kirjutus paberid,
Postpaberid j. n. e.

Nööbid,
Niidid,
Nõelad,
Paelad,
Spitsid,
Piibud,
Tasku nuad j. n. e.

Paberi kottid oma wabrikust kõiksugu **kingituse** ja **tua ilustuse** asju, **ilu kirja paberid, siidi paberid,** lillede tarwis j. n. e. **Hinnad kõik wäga odawad.**

Leopold Biek.

Tallinnas

K. Rubin'i raamatukaupluse

kulul on järgmised uued raamatud ilmunud:
Ilus Melissa, Keisri pruut ehk ohaklised teed 18 annet 1 rbl. 80 kop. **Sieghardus,** pealik kes Jesuse risti all seisis. Hind 60 kop. Kõwaste köidetud. Hind 65 kop. **Must kapten** ehk Lendaw Hollandlane. 69 annet. Hind 5 rbl. Kõwaste köidetud 2-es raamatus 5 rbl. 70 kop. Ilu köites 6 rbl. 10 kop. — Selle hinnaga üksnes neile, kes minu kauplusest ise ära wiiwad, postiga on 70 kop. kallim. — **Isa isade waim.** Hind 15 kop. **Ärritawad jutud.** Hind 20 kop.

Peale selle on kõik teised ja uuemad raamatud alati, kohe peale trükist ilmumist minu kauplusest saada.

Suur laager

pildi raamide riistust

ja walmis raamituid pilta, kuna ma ka igal ajal pilta wastu wõtan sisseraamida.

Suures wäljawalikus soowitan oma auustatud ostjatele kõiksugu

õliwärwi pilta,

Õnnesoowi kaarta, Eesti-, Wene- ja Saksa keeles, kõigesuguste aegade tarwis. Kooliõpetajatele igate seltsi kooli raamatuid, heftisi, kladesi, krihwlid, tahwlid, suled ja sulepead j. n. e. **Seina salmid** mitmes suuruses, **tasku raamatuid** igas seltsides ja ka kuld äärtega. **Siidi, klants** ja **marmori** paberid.

Ka saawad akna ja pildi klaasid lõigatud.

Kes raamatute hinna postiga minu kätte saadab, sellele saab tellitud raamat ilma miski iseäraliku maksuta koju kätte saadetud. Minu kauplus on Suure Tartu uulitsa nurgal, wastu Wene turu, Looduse aia kõrwal. Tellimise adreß: гор. **Ревель, книжный магазинъ К. РУБИНА.**

A. J. Gorbatschew

Suur manufaktur.

würts ja naha kauplus

Tallinnas, Suure-Roosikrantsi uul. Wana Metsise poodis.

Soowitan omast suurest ladust kõiksuguseid

riide kaupasid.

nagu: **sitsi, kretongi, multoni, willaseid** ja **poolwillaseid riideid, kalingori, pool-lõuendit** ja teisi **riide kaupasid**, igasuguseid **suuri-** ja **pearätikuid**, kõigeparemaid **kangalõimeid, lõngasi** ja mitmesuguseid **peeneid kaupasid.**

Kõiki lõnga wärwisid suurel ja weiksel mõedul, suurel tagawaral. Igatesugu **naha kaupa ja kingsepa tarwitust.** Peale selle kõiki

tubaka ja würts kaupa

odawate hindadega.

Jällemüüjatele odawamalt! Palutakse adressi tähele panna:

Tallinnas, Suure-Roosikrantsi uul. Wana Metsise poodis.

A. J. Gorbatschew.

R. Põder'i

Raamatu, pildi ja kirjutusmaterjali kauplusel,

Narwa linnas, Kreitser'i majas,

on saadawal: Piiblid, testamendid, Laulu- ja palwe raamatud, kui ka juttu, näitemängu, noodi j. n. e. raamatud. Kõik maa ja linna koolides pruugitawad

Kooli raamatud

Eesti, Wene ja Saksakeele. Kirjutus raamatud (heftid) suled, pliiatsid, tahwlid, krihwlid, paberid ja kõik muud peened kaubad suures tagawaras.

Õnnesoowi kaardid ja postpaberid.

Sünni, nime, pulma, kihluse, hõbe pulma ja leeri päewaks, Eesti-, Wene ja Saksa keeles.

Päewalehe **„Postimehe"** abikuntor ja kõigi teiste Eesti ajalehtede tellimise koht.

Nimekaardi trükikoda walmistab, uue kiirpressiga kõiksuguseid nime kaartisid, pulma ja kihluse kaartisid, õnnesoowi salmisid, rehnungisi ja kõiki muid wäikseid trükitöösi ruttu, korralikult ja wõimalikult odawa hindadega.

Arnold von Mickwitz,

Endine A. Elfenbein, Tallinnas, Mundi uulitsal.

Täieline jahiriistade kauplus.

Suur wäljawalik ühe, kahe ja kolme rauga

püssisid

esimeste Saksa-, Belgia- ja Wenemaa wabrikutest, eest- ja tagant- laetawad, **Monte-Christo püssid** ja **püstolid**, suur wäljawalik

rewolwrid.

Saksa, Wene, Inglis ja Prantsuse patronid, jahiriistad ja jahiwõrgud, patroni wööd ja taskud, haawled ja kuulid, pistongid, topised ja märgilauad. Püssi- ja kiwilõhkumise rohtu on mitmes seltsis. Kõiksugu laadimise riistad, puhastamise wärgid ja püssi-õli, haawli-taskud, püssirohu sarwed, jahi-pudelid, püsside wudralid, koerte ahelad, kaelarihmad, jahi-nuad, koerte wiled j. n. e. j. n. e.

Conrad Locher,

(endine Alexander Elfenbein)

täieline nootide ja muusika instrumentide kauplus.

Tallinnas, Mundi uul. nr. 171,

asutatud 1855 aastal.

Soowitab odawalt: wäljamaa **wiiulid, gitarred** ja **tsitred** kõige tarwitustega. Prantsuse ja Saksamaa **Cornet á piston'id**, kui ka kõiksugu **mänguriistad muusika kooride jäoks. Harmonikad** ja kõiksugu **muusiku kastist.** Kõiksugu mänguriistade **keeled** parematest wabrikutest. **Täied muusika koorid saawad ruttu ja odawalt muretsetud.**

Koolid ja noodid kõigi mänguriistade jäoks suurel tagawaral.

Suur wäljawalik

tiiwklawerisi ja pianinosi,

kõige parematest wabrikutest. Kuulsad Saksamaa ja Amerika **Estei harmoniumid,** igasugu suuruses ja mitmelwiisil ilustatud. **Õppimise harmoniumid pedaliga.**

G. Pihlak'a

raamatu-, pildi- ja kirjutusasjade kauplus

Tallinnas, Karja uulitsas nr. 442,

soowitab omast suurest Eesti raamatuladust üksikult ja hulga wiisi waimulikka ja õpetlikka **kooli- ja juturaamatuid**, laulikuid, luuletuse-, näitemängu- ja noodiraamatuid. Kõige suurem wäljawalik **õliwärwi piltisid** ja **pildiraamisid** igas suuruses, nalja raamatuid, maakaartisid jne. **Õnnesoowi kaartisid** sündimise-, ristimise-, kihluse- ja pulmapäewaks, leerilastele, jõuluks ja uueks aastaks, leinaawalduse kaartisid jne.

Noorerahwale **kingituseks** ilupoognaid ja kuwärisid karbikeste sees, **mälestuse- ja pildialbumid**, lauluraamatu wahemärgid, tselloidest, salmidega, wäga ilusad **seinasalmid** suures wäljawalikus. Iseäranis jällemüüjatel tuleb tähele panna, et nad neid kaupasid kusagilt paremate tingimistega osta ei saa.

Kirjutusmaterjalist on iseäranis nimetamise wäärt Riia aktsia seltsi paber. Postpaberit, kuwärisid, tinti, sulga, pliiatsid, hestisid, kladesid ja suurel hulgal **taskuraamatuid**.

Et ma kõik kaubad suurel hulgal otse teel wabrikust saan, siis wõin ma üksikult kui ka hulga wiisil wõistlemata odawa hindadega müia. **Uus Eesti lauluraamat** on minu juures igasuguses köites — algus hindadega alati saada, niisamuti ka palju uuemaid raamatuid, mis wiimsel ajal minu kuluga on ilmunud.

Kirjalikud tellimised täidetakse ruttu ja korralikult.

Auupakliku **G. Pihlakas.**

Adress: Книжный магазинъ, Г. Пихлакасъ, Ревель.

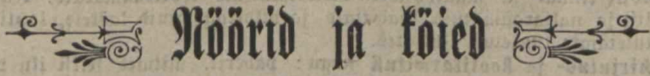

Kõige suurem lambawilla laager.

Kõiksugu seltsid peened

auuru willad

pikakarwalist Wene, kui ka peent Kuura ja siitmaa willa, naela ja puuda wiisi kõige odawama hindadega.

Köörid ja köied

mitmesuguse jämeduse ja kõwadusega.

Suur laager kanepid ja linu

suetud ja sugemata.

Teras asjad.

Inglise ja Prantsuse wiilid ja saed, pöitled höövli rauad ja mitmesugused käsitöö riistad, triik masinad, pannid, wask margapuud, heina hangud ja sõnniku hargid, eest ja tagant laetawaid püssisid, rewolwrid ja patrunid.

Emaileeritud malmist ja plekkist

supi potta ja katlaid

igas seltsis ja suuruses. j. n. e. j. n. e.

Kõigesuurem wäljawalik wäljamaa puuwillast

kilu ja räime wõrkust,

pruugitawamad seltsid alati ladus. Wõrkude tellimised toimetakse minu juures tuttawalt kõige lühema aja jooksul, tõrwa köied kimpudes ja rullides, korgi puud, kui ka kõiksugused wõrgu tarwitused alati kõige odawamate hindadega ja kõige suuremas walikus tagawaral.

Riide wärwid,

willa, puuwilla, siidi ja linase jäuks kõigis wärwides ja kõige paremate omadustega.

Hugo Goensen,

Suurel turul linna sees, Wana waekoja kõrwal.

M. Kuuſiku

raamatukauplus

Tallinnas, Harju uul. nr. 484.

ſoowitab täielikus wäljawalikus kuld- ja lihtköites piibleid, jutluſe-, laulu- ja palweraamatuid, testamentiſi ja muid waimuliku ſiſuga raamatuid.

Kõiki linna- ja maakoolides tarwitatawaid kooliraamatuid, teaduslisi, lõbuſiſuliſi ja naljaraamatuid, aabitſaid ja pildiraamatuid lastele, laulikuid ja Eesti luuletajate luuletuſi ilukõites.

Kirjutus- ja koolitarwituſt nagu: paberit, mitmet ſeltſi ilu paberid, kuwääriſid, tinti, ſulga, ſulewarſa, pliiatſid, kummid, wärwikastiſi, ſpinalid, tahwleid, krihwleid, heftſid, kladeſid, tasku- ja kontoraamatuid.

Mitmeſuguſes ſuuruſes õliwärwi, lakk ja liht vilta, toredaid pildiraamiſid, õpetajate piltiſi, ſeinaſalmiſi, õnneſoowi kaartiſi, kaartiſi Tallinna waatedega j. n. e.

Peenikeſt kaupa, nagu: taskunuge, rahakotta, portmaneeſid, paberosſi ja ſigari tooſiſid, pildi- ja mälestuſe albumiſi, papiſt ja plekiſt laste mänguasju j. n. e. j. n. e. **Jällemüüjatele ja enamoſtjatele kõrged protſendid!**

Eſimene Eestikeelne

laenuraamatu kogu

Tallinnas,

kuſt wäheſe makſu ette igaüks paremat Eesti kirjanduſt lugeda wõib ſaada.

Adreſs: **M. Kuuſik**, Tallinnas Harju uul.

T. Kõll'i raamatukauplus

Tallinnas, Suure-Karja uulitſal, Tallinna klubi wastas, Heili majas Nr. 434, uue turu ligidal, ſoowitab

kõikſugu raamatuid,

waimuliku ja **ilmaliku** ſiſuga, **kirjutusmaterjali, piltiſid, ſeinaſalmiſid, õnneſoowi kaartiſid** ja m. Raamatukaupluſe kulul ilmunud tähtſaid raamatuid:

1. **Krahw Monte Kristo**, ülemaailma kuulſa Prantſuſe kirjaniku A. Dumas'e tähtſam kirjatöö. See roman on terwes haritud maailmas oma põnewuſega ja õpetliku ſiſu pooleſt ſuurt lugupidamiſt leidnud, 33 annet, ande hind 20 kop. (iga anne 64 lehekülge ſuures kaustas.) 2. **Balakirewi kannupoiſid.** Hind 25 kop. 3. **Põgenemine Hiinlaste eeſt.** Hind 25 kop. 4. **Suguoſade haiguſed ja nende arstimine.** Kirjutanud Dr. Jouddelowitz. Hind 30 kop. 5. **Püssirohu laew.** Põnew jutustus Hispania-Amerika ſõjaſt. Hind 15 kop. 6. **Kentſakad juhtumiſed.** Hind 12 kop. 7. **Naljakõned ja nalja laulud.** Hind 20 kop. 8. **Словарь**, къ первому выпуску „Русское слово" Григорьева. Цѣна 10 коп. 9. **Laatſarus, tule wälja!** Ilus jutustus Kristuſe ajaſt. Hind 50 kop. 10. **Словарь**, ко второй части „Русское Слово" Григорьева. Цѣна 18 коп. 11. **Hurrah Burid!** Põnew jutustus Transwaali-Ingliſe ſõjaſt. Hind 30 kop. 12. **Mailill**, põnew perekondlik roman, 20 annet à 12 kop. 13. **Kakſikwõitlus Pariiſi ſurnukeldrites**; põnew ajaloolik jutustus. Hind 60 kop. 14. **Adna wereſulm**, jutustus Italia-Abesſinia ſõjaſt. Hind 10 kop. 15. **Lõwide tapja, ehk kakſikwõitlus Sahara kõrbes.** Hind 40 kop.

Tellimiſe adreſs: Ревель, **Т. Кэлль**, Большая Михайловская домъ Гейлъ № 434. **Jällemüüjad ſaawad kõrged protſendid!**

Esimene ja kõigesuurem
auruwärwimise riide trükikoda
Tallinnas.

Auruwärwimise töökoda (riide peale) ja keemia pesu pesemine.

Meeste- ja naesterahwa kleidid, palitud, wihmakuued, jakid j. n. e. saawad puhastatud, wärwitud, ilma et neid tarwis oleks ülesse arutada.

H. BLUDAU REVAL

Gustaw Heiseler,
Wärwijameister.

Suures Rosenkrantsi uulitsal nr. 176.

Ploompuu
raamatukauplus Tallinnas

on wiimasel ajal wanemate ja uuemate raamatute poolest nii täiendatud, et kõik müügil olew Eesti kirjaudus saadawal on. Kaupluse kirjastus püüab iseäranis Eesti algupäralise kirjanduse eest hoolt kanda, ja wõtab trükkida, mis Eesti omad mehed waimuilmas luua on suutnud. Wõerast kirjandusest püüame ainult kõige paremat tuua, nagu 1900 aastal ilmunud: **„Walitud uudisjutud"** kus 22-he Rootsi, Norra, Taani ja Soome kirjaniku poolt 26 paremat uudisjuttu. Raamatu hind 80 kop., kuldköites 120 kop. Teine tähtis raamat on **„Laste maailm,"** kus enam kui 1006 ruuttolli pilta, hulk õpetlikku lugemisi, muinasjuttu ja laulu hind 80 kop., kuldköites 120 k. 1901. aastal ilmunud: Mändmetsa algupäralised: **„Hitseliste jutud,"** hind 20 kop, ja **„Nasked patud,"** 40 kop. Greni **„Elu saladused,"** P. Grünfeldi tõlkes. K. Kiwi algupäraline **„Nahwa kasuks,"** 20 kop. **„Wäike Laste ilm,"** piltidega, 15 kop., ja mõned muud. Kauplus soowitab ilusasti köidetud **Lauluraamatuid,** alla rubla, kunni 6 rbl., koolitarwitusi, õnnesoowikaartisid Eesti keeles hästi walitud salmidega, pilta, ilupostpaberit, ilukirjaümbrikka jne. Paremat Eesti kirjandust iluköites.

Iga tellimine täidetakse wõimalikult tellimise saamise päewal.

Adress: Пломпу, Ревель.

K. Busch

Tallinnas, Harju uulitsal, Giess'i majas,

Kõige täielikum Eesti raamatukauplus,

soowitab oma suurest ladust kõiki wanemaid kui ka kõige uuemaid Eesti keeli raamatuid, mis aga iganes kusgilt weel saada on, niisamuti ka maakoolides tarwitawaid Wenekeelseid kooliraamatuid.

Suur tagawara

Piibli-, jutluse-
ja
kiriku-lauluraamatute,

seinasalmide, õnnesoowikaartide, piltide ja kirjutusmaterjali poolest.

Jällemüüjatele harilikud protsendid.

Täieline Eesti raamatute nimekiri saadetakse soowimise peale 20 k. eest igale ühele kätte.

Kirjalikud tellimised toimetakse ruttu ja korralikult. Kirjalik adress: Въ Книжный магазинъ К. Бушъ. г. Ревель, Эстл. Губерн.

Tallinnas Wiru uul., Steinbergi m., kliiniku all.

E. Leibo

uuri magasin

Tallinnas, Wiru uul., uues läbikäikus, Steinbergi m., kliiniku all.
Soowitan wäga odawate hindadega
suurest wäljawalikust mitmesuguseid

kellast

Meesterahwa kinnised uurid, kullast	35	rubla	—	kop.	hakates
Naisterahwa " " " . . .	18	"	—	"	"
Meesterahwa " " hõbedast . .	7	"	—	"	"
Naisterahwa " " " . . .	6	"	—	"	"
Uue kullast	4	"	—	"	"
Meesterahwa uurid, mustad	3	"	—	"	"
Naisterahwa " "	3	"	70	"	"
Seina kellad kahe nädalise üleskeeramisega	9	"	—	"	"
" " löömaga	2	"	50	"	"
Äratamise kellad, muusikuga	4	"	50	"	"
" lihtsad	1	"	75	"	"

Müümine ja parandamine sünnib wastutamise all.

Tallinnas Wiru uul., Steinbergi m., kliiniku all.

Kõigesuguste

pildi raamimise

ja **raamide kuldamise** tööd saawad tellimiste peale wõimalikult **odawa hindadega** walmistatud. Niisamati ka klaasi-maalimise tööd kirjade, piltide ja igate karwa ja seltsi roosidega, nimelt:

Pulma, sündimise

ja **muu** aegade õnne soowimisteks. Peale selle saawad kõik selle-kohalised tööd odawa hindadega ja asjatundlikult minu juures walmistatud.

Auupaklikult

E. Reichenbach.

Suure-Karja uulitsas, Wieckmann'i majas nr. 499. Sissemінik, Martinoffi uuri magasini kõrwas, hoowi sees.

Te tööd, ja palu Jumalat.

G. Pihlak'a

raamatu-, pildi- ja kirjutus-asjade

kauplus

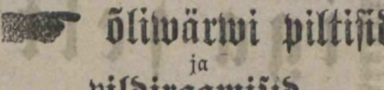
Tallinnas, Karja uul. nr. 442,

soowitab omast suurest Eesti raamatu ladust üksikult ja hulga wiisi: waimulikka, õpetlikka,

kooli- ja juturaamatuid,

laulikuid, luuletuse ja noodiraamatuid, näitemängu ja naljaraamatuid, maakaartisid jne.

Kõige suurem wäljawalik

ja

pildiraamisid

igas suuruses,

õnnesoowi kaartisid,

sündimise päewaks, ristmise-, kihluse-, pulmapäewaks-, leerilastele, jõulu's ja uueks aastaks, leinaawalduse kaartisid jne.

Kõige suurem wäljawalik

J. Sundelewitsch'i

naha kauplused,

1) Weike-Karja uulitsal Pfaff'i majas ja 2) Bulwari ning Suure Jurjewi maantee nurgal, Lewinowitschi kõrwal.

Seal on igate seltsi, talla ja pinsoli **nahad, sääred, woorsud,** wee nii kui ka wiksi nahast, kinga ja gamaschi pealsed meeste- ja naesterahwale ja lastele. Peale selle saawad kõiksugu saabaste pealmiste peale tellimised wastu wõetud ja töö heaste ja korralikult oma wärkstuas tehtud. Kõiksugu Buchbindri (raamatuköitmise) nahad. — Kõiki seltsi **naha lakki.** Igate seltsi **rihmad, woilok, maklatur paberid, kasuka krae-nahad (karakulid)** j. n. e.

Head pehmed mustad, hallid ja walged lamba willad.

Wene-Amerika wabriku gummi galossid.

Hinnad on odawad ja kaup hea.

K. J. Herkel'i

uus naha kauplus,

Wene turu ääres endises J. Pfaffi wiina poodis.

Soowitab oma suurest tagawarast

kaupmeestele ja kingseppadele

iga seltsi nahka

ja kõiki kingiseppa tarwitusi.

Kaup on hea ja hind on odaw.

Th. Braesé,

Tallinnas.

№. 54. Nunne wärawas №. 54.

Seal saawad kõiksugu **katuse** tööd ja wana katuse parandamised igate moodi korralikult parandatud ja uued katused tehtud, kõiksugu katuse **rennid**, niisama ka roostest puhastatud ja tellimise tööd maale wastu wõetud.

Niisamuti on ka alati

piima talitamise nõud

kolme kordse tinnutamisega ja terasest plekist. Ka talli ja käsi tulekindlad latornid.

Wiina wabrikute jäuks kõiksugu selle töö tarwitused

kõige odawama hindadega.

Wana wask ja tina saab igal ajal ostetud.

Ch. Brandt'i

juures wõetakse kõigesuguses suuruses (broschüride)

raamatu köitmise töösid

wastu, töö saab korralikult, wõimalikult ruttu ja paraja hindadega tehtud.

Jällemüüjatele soowitan uusi waimulikkusi raamatuid, kuulsa õpetaja Harms'i kirjadest ümberpannud Fr. Brandt.

1. **Issand nõuab sinult aru.** Hind 10 kop.
2. **Jesuse wiimne juwalagajätmine.** Hind 10 kop.
3. **Paluja Jesuse risti all.** Selle raamatu sees on: Hommiku ja õhtu palwed. Jesuse seitse sõna risti peal ära seletud. Hind 20 kop.

Ch. Brandt.

Adress: Endise Suure-turu lähedal Tunkre-uul. Oldekopf'i m. nr. 263.

L. Leppik'u

Puusärgi magasiinis,

Tallinnas,

Harju uulitsal, Baron Maidel'i majas nr. 483,

Saawad

Puusärgid

järgmiste hindadega müüdud:

Lihtne, mustaks wärwitud . .	2	rbl.	hak.
Wälja ööweldud saarepuu karwa	4	"	"
Kasimiriga üle tõmmatud . .	10	"	"
Tamme ja saarepuust poleeritud	50	"	"
Metall pronseeritud . . .	100	"	"
Metall nikeldud	150	"	"

Metall haua krantsid,

Wäljamaa kuulsamatest wabrikutest ja wäga loomu truult tehtud, 80 kop tüki hakates ja

krantside lindid

(mille trükkimine rutulikult ja ilusast saab toimetatud) on alati korralikus wäljawalikus saada.

Ka wõetakse seal tellimisi kõiksugu

treiali ja muude tislari tööde

peale wastu ja tehakse ruttu ja ilusast walmis.

Auupaklikult

L. Leppik.

Harju uulitsal, Baron Maidel'i majas nr. 483.

Печатать позволяется. Ревельскій Полицiймейстеръ Нилендеръ.